Lietuvos nacionalinė Mažvydo biblioteka

LKA

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 21
Gegužė-May 21, 1976

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV prez. Fordas paprašė kongresą paskirti 25 mil. dol. nukentėjusiem nuo žemės drebėjimo Italijos gyventojam sušelpti. Katastrofos vietoj lankėsi viceprez. Rockefelleris. Žuvusiųjų priskaičiuojama per 900.

Suomijos koalicinė vyriausybė atsistatydino, nes komunistų partija atsisakė vyriausybę remti dėl jos noro uždėti prekėm papildomus mokesčius.

JAV vyriausybė pareiškė, kad, prieš svarstant Angolos į JT priėmimo klausimą, iš jos turėtų pasitraukti Kubos kariai.

Istanbule, Turkijoj vyksta 42 islamo religiją išpažįstančių valstybių užs. reik. ministerių konferencija, kur bus svarstoma Art. Rytų, Kipro salos reikalai ir visų jų ekonominės ir užsienio politikos klausimai.

Ispanijos 126 konservatyvūs parlamento nariai pasisakė prieš vyriausybės vedamą liberalią politiką ir pareikalavo, kad karalius Juan Carlos I nesikištų į politiką.

Valst. sekr. Kissingeris Baltimorės žydam pareiškė, kad prez. Fordas palankiai žiūri į Izraelio politinius, ūkinius ir karinius reikalus ir nevers Izraelio priimti politinių sprendimų.

Pasibaigus Oklahoma, Luisiana, Kansas, Nebraska, West Virginia ir Connnecticut pirminiam rinkimam prez. Fordo reikalai dar labiau pašlijo ir prezidentiniai kandidatai turi tiek konvencijų delegatų balsų: prez. Fordas 325, Reagan 415; o demokratai: Carter 596, Udall 206, Jackson 203 ir Wallace 143. Pastangos pristabdyti Carter kol kas nebuvo sėkmingos.

Nepaisydama arabų demonstracijų, Izraelio vyriausybė nutarė be jau turimų 68 žydų kolonijų arabų užimtose žemėse tokių kolonijų įkurti dar daugiau vakariniame Jordano krante ir Gaza ruože. JAV Izraelį įspėjo, kad ji šių kolonijų nelaikys pagrindu arabų žemių okupacijai pateisinti.

Ryšium su JAV 200 metų sukaktimi čia 10 dienų vizitui atvyko Sov. S-gos dvasininkų delegacija, vadovaujama metropolito Juvenalio. Delegacijoj dalyvauja Latvijos liuteronų bažnyčios arkivysk. Janis Matulis, Armėnijos apaštalinės bažnyčios vysk. Nerses Bozabalian, okup. Lietuvos R. katalikų diecezinis kancleris kun. Vladas Rabašauskas, kun. S. Lidys bei Maskvos žydų rabinas Jakov Fišman.

Lenkijos kard. Stefan Wyszynski protestavo, kad daugelis Lenkijos katalikų, bijodami netekti darbo, nedrįsta prisipažinti katalikais, ir, popiežiaus pasiuntiniui arkivysk. Luigi Poggi girdint, pareiškė, kad niekas negalės Bažnyčios Lenkijoj nutildyti.

Libano parlamento 66 nariai nauju prez. išrinko krikščionį bankininką Elias Sarkis, bet kairieji jo išrinkimu nepatenkinti, nors ir prižadėjo bendradarbiauti, jei jis neleis Sirijai kištis į Libano reikalus. Susišaudymai vyksta ir toliau, ir žmonės žūsta.

Bolivijos ambasadorius Prancūzijai Joaquin Zenteno Anaya Paryžiuje buvo nužudytas tarptaut. Che Guevaros brigados narių už tai, kad gen. Anaya vadovavo kariuomenės apygardai, kur buvo pagautas ir nužudvtas Che Guevara.

Prez. Fordas vetavo kongreso priimtą užsienio pagalbos įstatymą, nes jis perdaug suvaržąs prezidento teises.

PASITARIMAI WASHINGTONE TAUTYBIŲ KLAUSIMAIS

Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D.C., gegužės 5 įvyko plataus masto konferencija, kuri buvo skirta tautybių ir jų kolonijų reikalam. Konferencija prasidėjo 9 v. ir baigėsi 5 v. popiet.

Pasitarimui buvo duotas bendras pavadinimas: Ethnicity and Neighborhood Revitalization. Pasitarimą sušaukė prezidento patarėjas etniniam reikalam, ukrainietis dr. Myron Kuropas.

Rengėjai talkininkai

Pasitarimų organizavime taip pat dalyvavo: National Center for Urban Ethnic Affairs, Catholic Conference of Ethnic and Neighborhood Affairs, Republican Heritage Group ir kitos organizacijos.

Pasitarime taip pat dalyvavo kun. Kazimieras Pugevičius, Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos reikalų vedėjas ir Kunigų Vienybės vicepirmininkas.

Dar dalyvavo Gražina Krivickienė, spaudos atstovė, bet ji viso laiko neišbuvo, nes susirgo. Trečias lietuvis buvo dr. Ričardas Krickus, jaunas politinių mokslų profesorius, neseniai parašęs knygą — Ethnic Politics and the American Dream. Jis buvo šio pasitarimo vienas iš pagrindinių kalbėtojų.

Valdžios atstovai

Pasitarimuose iš JAV valdžios dalyvavo: William Baroody, prezidento padėjėjas visuomeniniam reikalam; Constance Newman, Assistant Secretary, Department of Housing and Urban Development; Samuel Martinez, Director of Community Services Administration; Mitchell Kobelinski, Administrator of the Small Business Administration; Alex Armendaris, iš Office of Minority Business Enterprises; dr. Michael P. Ballano, Director of Action.

Pats prezidentas Fordas tarė trumpą, bet prasmingą žodį. Jis apgailestavo, kad tautinės kolonijos, parapijos ir mokyklos nyksta. Anot jo, visos tos institucijos padariusios didelį įnašą į Amerikos gerovę, tad tų institucijų nereikia taip lengvai užmiršti ir nežinioj palikti.

Prezidentas visiem dalyviam dar paspaudė ranką.

Ką galvoja mažumos

William Baroody, prezidento patarėjas visuomeniniam reikalam, pasakė, kad šis pasitarimas yra vienas iš daugelio, kuriuos ruoš prezidento Fordo administracija. Administracija nori išgirsti, ką galvoja įvairūs šio krašto elementai, kaip jie atsako šių laikų klausimus.

Kai miestai griaunami

Msgr. Geno Baroni, National Center for Urban Ethnic Affairs pirmininkas, dienos pagrindinėj kalboj priminė, kad ateivių iš Europos gyvenimas buvo surištas su gyvenimu miestuose. Ateiviai miestuose sukūrė visokiausių institucijų, kurios pagerino Ameriką. Bet valdžia dabar nesaugo miestų ir jų tautinių bendruomenių — kolonijų. Valdžia tik rūpinasi miestų griovimu, o tai dažnai išskaldo buvusias gražias kolonijas. Iki šiol miestai buvo mokslo, meno, darbo, pramonės centrai, o dabar mes iš jų bėgame.

Prekybos sekretoriaus žodis

Prekybos sekretorius Elliot Richardson pabrėžė, kad jis su-

(nukelta į 5 psl.)

Lietuvių pranciškonų A. Galdiko vardo galerijos atidaryme pranciškonų provincijolas Tėv. J. Gailiušis, OFM, ir Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Gilumoje dail. K. Žoromskio paveikslas. Nuotr. P. Bivainio

ANGLIJOJ VEIKIAMA UŽ NIJOLĘ SADŪNAITĘ

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba sužinojo, kad Anglijoj veikianti organizacija, vardu **Aid to the Church in Need,** turinti tris tūkstančius narių, yra plačiai paskleidusi Nijolės Sadūnaitės kalbos anglišką vertimą. Be to, ji yra išsiuntinėjusi N. Sadūnaitės reikalu informaciją Anglijos spaudai; pasirūpino, kad šiuo reikalu būtų išspausdintas straipsnis plačiai skaitomame Catholic Herald laikraštyje; iškėlė klausimą parlamente dėl N. Sadūnaitės negautų — grąžintų Kalėdų sveikinimų; painformavo Amnesty International organizaciją; painformavo garsų Londono laikraštį London Times.

Dabar minėtoji Aid to the Church in Need organizacija, kurios reikalų vedėjas yra Philip Vickers, St. Norbert's, Heathfield Road, Keston Kent BR2 6BA, England, žada platinti per savo narius peticiją už Nijolės Sadūnaitės išlaisvinimą.

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba nuo kovo 1 yra įsikūrusi New Yorke: 64-09 56th Rd., Maspeth NY 11378; tel 212 894-7351. Ten pat yra ir Lietuvių Katalikų Religinė šalpa.

SENATAS PRIĖMĖ REZOLIUCIJĄ Nr. 406

JAV senatas gegužės 4-5 ilgai svarstė šio krašto santykių su Sovietų Sąjunga klausimą (rezoliucija Nr. 406). Buvo svarstoma ir senatoriaus Curtis rezoliucija Nr. 319 Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalu.

Po ilgų diskusijų buvo sutarta priimti 406-ąją rezoliuciją, į ją įjungiant rezoliucijos Nr. 319 tekstą. Rezoliucija Nr. 864, panašaus turinio, kaip ši Nr. 319, atstovų rūmų jau seniau priimta.

Čia pateikiam Baltijos valstybes liečiančios rezoliucijos Nr. 406 dalį.

-o-

(Sekcija 5. a) Kongresas nustato, kad (turima galvoj ir atstovų rūmų priimtoji rezoliucija. E)

1) trys Baltijos tautos — Estija, Latvija ir Lietuva — nuo antrojo pasaulinio karo pradžios buvo neteisėtai Sovietų Sąjungos okupuotos;

2) atrodo, kad Sovietų Sąjunga laiko, jog Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamasis Aktas, pasirašytas Helsinky, suteikia pastovų statusą Estijos, Latvijos ir Lietuvos neteisėtai sovietinei aneksijai; ir

3) nors ryšium su Baigiamojo Akto pasirašymu Helsinky nei Prezidentas nei Valstybės Departamentas neišleido specifinio paneigimo, paryškinančio, kad Jungtinės Valstybės vis dar nepripažįsta Sovietų šių tautų užgrobimo jėga, tiek Prezidentas savo 1975 liepos 25 pareiškime, tiek ir Assistant Secretary of State for European Affairs savo pareiškime Subcommittee on International Political and Military Affairs of the House Committee on International Relations visai aiškiai pasisakė, kad ilgalaikė oficiali Jungtinių Valstybių politika nepripažinti Baltijos valstybių aneksijos ir inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nėra paveikta Europs saugumo konferencijos re rezultatų.

b) Nepaisant, kaip Sovietų Sąjunga ar kita kokia valstybė bemėgintų interpretuoti Europos saugumo ir bendradarbiavimo Baigiamąjį Aktą, Helsinky pasirašytą, Kongresas laiko 1) kad Jungtinių Valstybių ilgalaikė politika nepripažinti trijų Baltijos valstybių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — neteisėto Sovietų užgrobimo ir aneksijos nėra pasikeitusi ir 2) kad ir toliau Jungtinės Valstybės jokiu būdu nepripažins Baltijos kraštų sovietinės okupacijos. (Elta)

JAV UŽSIENIO POLITIKA IR SONNENFELDTO DOKTRINA

Rašo RONALD A SARASIN, JAV kongreso atstovas, Connecticut

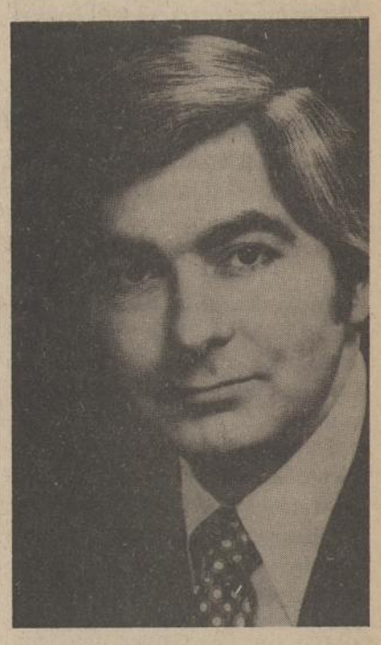

Šio straipsnio autorius kongresmanas Ronald A. Sarasin.

Paskutiniu laiku didelį susijaudinimą sukėlė valstybės dep-to patarėjo Helmuto Sonnenfeldto pastabos, padarytos Londone praeitų metų gruodžio mėn. Amerikos ambasadoriam Europoj. Ir visiškai pamatuotai. Pavartodamas nevykusius išsireiškimus Sonnenfeldtas pasakė, kad Amerikos politika Rytų Europos atveju turėtų "siekti tokio išsivystymo, kuris padarytų santykius tarp Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos organiškus" (valstybės dep-to duota santrauka, New York Times, 1976 balandžio 6). Taigi kaip dabar suprasti, ką jis turėjo minty, pavartodamas terminą "organiškus"?

Apgindamas Sonnenfeldtą, Kissingeris patikėjo, kad jis galvojęs apie daugiau "istorinius" santykius. Bandydamas pasiaiškinti, pats Sonnenfeldtas pareiškė, kad jis turėjęs minty pasakyti ką nors panašaus į "labiau tolerantiškus", "labiau komplikuotus" santykius, kurie rodytų daugiau pakantumo Rytų Europos tautom jų tautinių siekimų atžvilgiu.

Kokia bebūtų tų paaiškinimų prasmė, vis tiek pasilieka aišku, kad tas sujauktas pareiškimas apie JAV politiką padarė slegiantį įspūdį rytų europiečiam, kurie negalėjo pasidaryti kitokios išvados, kaip tik tą, kad JAV visiškai priima ir pripažįsta sovietų įtaką ir vyravimą tose bloko šalyse. Esą nepripažinti tokios realybės ir padrąsinti pasipriešinimą toj srity galėtų tiktai iššaukti trečią pasaulinį karą, nes santykiai tarp bloko kraštų ir Sovietų Sąjungos yra nenatūralūs, kurie gali baigtis karu; todėl mūsų vienintelė politika turėtų būti "atsiliepianti į labai aiškiai matomus Rytų Europos siekimus susidaryti daugiau savarankišką gyvenimą, palikti ją stiprios sovietų geografinės įtakos struktūroj."

Šitų Sonnenfeldto pareiškimų problematiškumas yra tas, kad jie, kaip atrodo, daugiau reikšmės skiria visiškam pasidavimui sovietų galybei, negu paskatinimui tautinių siekimų sovietų įtakon patekusių ir jų engiamų kraštų. Aš manau, kad čia nelaimingu būdu yra sukeistos vertybės. Daugeliui amerikiečių atrodo, kad dabar mes esame toli atsiriboję nuo šaltojo karo retorikos ir komunizmo baimės, todėl manom, kad pavojaus iš tikrųjų daugiau nebėra. Aš suprantu, kad dabar turime 1970-uosius, bet ne 1950-uosius metus, tačiau aš manau, kad mes pamiršom, jog komunizmas **vis dar yra realus pavojus** daugelio tautų gyvenimui ir laisvei visame pasauly. Tik pažvelkim į žemėlapį, ir greitai pamatysim, kaip lengvai pažeidžiama yra visa Rytų Europa. Šios administracijos neseniai padaryti perspėjimai dėl galimo komunistų atėjimo į valdžią Vakarų Europos kraštuose rodo, kad į komunistų ideologijos išplitimo siekimus negalima lengvabūdiškai žiūrėti.

Tas ginčas apie Sonnenfeldto pastabas vėl atkreipė dėmesį į Rytų Europos sritį, kuria mes, deja, nesirūpinom daugelį metų. Amerikiečiai apskritai nedaug ką težino apie šį pasaulio kampą. Antrojo pasaulinio karo pabaigoj mes, atrodo, nesupratom, kaip rimtai Rytų Europos kraštai pateko į sovietų kontrolę. Mūsų atsakymas buvo "sulaikymo politika", kuri sutrukdė sovietų plitimą daugiau, negu paprastai yra manoma. Eisenhowerio valdžios metais valstybės sekretorius J.F. Dulles turėjo viziją, kad reikia atstumti atgal Sovietų Sąjungą iš Rytų Europos. Tačiau įvykiai Rytų Berlyne 1953, Lenkijoj ir Vengrijoj 1956 ir Čekoslovakijoj 1968 parodė, kad mes susilaikėm nuo kariško įsikišimo.

Gal būt, yra tikra ironija, kad kaip tik šioj pasaulio daly mes turim tikrus savo draugus. Daugeliui gali atrodyti kaip seniai praėjusių laikų liekana, tačiau iš tikrųjų **ten dar yra** daug žmonių, kurie žiūri į vakarus su viltim atgauti savo laisvę. Kai kitose pasaulio dalyse mes randame daug priešiško amerikiečiam nusiteikimo, tai aš manau, kad būsiu teisingai įvertinęs, jog tokio prieš amerikiečius nusiteikimo yra mažai Rytų Europoj.

Amerika ten turi daugiau įtakos, negu paprastai yra manoma, ir ta įtaka gali būti panaudota geram tikslui. Sovietų sąjunga labai godžiai siekia gauti iš vakarų prekių ir technikos. Mes neturime jiem visa tai duoti, nereikalaudami jokių nuolaidų, ypatingai reikia reikalauti nuolaidų, kad jie duotų daugiau laisvės ir savarankiškumo tautom, patekusiom po jų jungu. Sovietų Sąjunga mano, kad ji gali gauti ir pasinaudoti vakariečių gamybos ir technikos pažanga, visiškai atmesdama kitus vakarų kultūros požiūrius. Tačiau taip negali atsitikti. Jeigu mes vakaruose pasiekėme tokių didelių laimėjimų, tai tik todėl, kad turim laisvo verslo sistemą ir laisvą idėjų pasikeitimą. Sovietų valdomi šmonės tai supras ir pareikalaus daugiau laisvių iš savo vyriausybės.

Daug yra kalbama apie Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją Helsinky. Aš manau, kad, jeigu mes nuolat priminsim sovietam reikalą prisilaikyti nuostatų, suminėtų tos konferencijos Baigos akte, tai tuo būdu mes rimtai paremsim siekimus nerusiškų tautų, patekusių jų valdžion. Mes turim nuolat juos spausti, kad, pasirašydami Baigos aktą, jie pripažino "laisvę asmeniui išpažinti ir praktikuoti . . . . religinius įsitikinimus, pagal jo paties sąžinės diktavimą . . . lygias teises tautom ir jų apsisprendimo teisę . . . sutikimą palengvinti laisvą judėjimą ir santykius . . ." Mes turim įspėti sovietus, kad visa tai nėra tik tušti žodžiai, bet principai, į kuriuos mes vakaruose visai rimtai žiūrim, ir tai yra principai, kurių mes reikalaujam laikytis, atsižvelgiant į esminį žmogišką orumą.

Kartu su daugiau kaip šimtu kitų atstovų rūmų narių, aš parėmiau įstatymo projektą, pasiūlytą kongreso narės Millicent Fenwick iš New Jersey, kad būtų sudaryta Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija, kuri prižiūrėtų, kaip sovietai laikosi Helsinky priimtų nuostatų. Tai būtų įrankis, kuriuo mes galėtume padaryti spaudimą sovietam ir parodytume, kad mes imam tą reikalą rimtai, todėl negalima niekų daryti su laisve ir lygybe. Žinoma, tai palies jų skaudamą žaizdą, tačiau tuo būdu duosim žinoti sovietų valdžios engiamom tautom, ypač baltų tautom, kad JAV rimtai vertina jų tautines pastangas siekti laisvės ir nepriklausomybės. Tos tautos yra nusipelniusios bent tiek iš mūsų susilaukti.

DARBININKĄ SVEIKINA ...4

KUNIGŲ VIENYBĖS PIRMININKAS PREL. J. BALKŪNAS, P.A.

Su džiaugsmu ir pasitenkinimu minime DARBININKO 60-tuosius metus. Jis gimė idealizmo ir kovos laikais. Jo tėvai buvo darbininkų Šv. Juozapo Sąjunga. Sąjungos tikslas buvo tautinį sąmoningumą išeivijoje reikšti pozityvia veikla lietuvybei išlaikyti, savai kultūrai kurti ir jaunajai kartai auklėti. Šv. Juozapo Sąjunga kūrėsi tais laikais, kai katalikų akcija Amerikoje vystė pirmus pradus. Kan. Fabijonas Kemėšis, baigęs socialinius mokslus Katalikų universitete Washingtone, aktyviai reiškėsi lietuviškoj visuomenėj, rūpindamasis jos išlaikymu įmanomoje vienybėje, suglaudinti ją tautiniais ir dvasiniais ryšiais, kad paskiras tautos narys domėtųsi kitų reikalais ir visos tautos siekimais. Kunigai Urbanavičius, Juras, Švagždys, Juškaitis, Virmauskis ir kiti buvo kan. Kemėšio bendradarbiai, kurie DARBININKO puslapiuose dėstė ir aiškino tuos idealus, siekiant gimtojo krašto laisvės ir nepriklausomybės.

DARBININKAS, kaip darbo žmogaus laikraštis, išėjo ginti demokratijos ir socialinės gerovės principų prieš totalitarines jėgas, kurių tarpe buvo mūsų socialistai ir komunistai. Žvelgiant į DARBININKO 60-ties metų nueitą kelią, nesunku pastebėti, kad ir jam reikėjo nugalėti sunkias kliūtis, kol įgijo savęs vertą pripažinimą, reikėjo nugalėti ir materialinius sunkumus. Kun. P. Juras ne kartą laikraštį iš bėdos ištraukdavo savais pinigais, kol atėjo tėvai pranciškonai į pagalbą. Tėvams pranciškonams buvo pasiūlyta gelbėti DARBININKĄ ir apsigyventi Brooklyne. DARBININKO dėka turime pranciškonus Brooklyne. Vietos vyskupas juos priėmė kaip spaudos apaštalus.

DARBININKO kelias nebuvo ir nebus lengvas. Jis leidėjams ir redaktoriams neš vis naujų rūpesčių ir reikalaus iš jų naujų pastangų, nes keičiasi ne tik žmonės, bet ir aplinka. Ši sukaktis kaip tik ir yra DARBININKUI susimąstymo proga — kokių priemonių ieškoti, kad lietuviškas laikraštis bet kurioje pasaulio dalyje tarnautų tik lietuviams ir lietuvybei, kad jis jungtų ir skatintų, kad jis išlaikytų didesnę tautinę vienybę, krikščionišką idealizmą ir pasiryžimą nenusileisti aplinkos nelemčiai. Mano linkėjimai DARBININKUI ištesėti savo krikščioniškoje ir tautinėje pasiuntinybėje, kad ir ateityje jis jungtų lietuvius katalikus bendriems tautos tikslams. Telaimina Dievas Jus ir Tėvus Pranciškonus.

Prel. Jonas Balkūnas
Kunigų Vienybės pirmininkas

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIREKTORIUS V. NATKEVIČIUS, M.A.

Mūsų gimnazijos mokytojai, mokiniai ir aš labai vertiname DARBININKĄ, jį uoliai skaitome dėl jo gero stiliaus, geros lietuvių kalbos ir įdomiai parašytų straipsnių. Ypač visi esame dėkingi Jums ir kitiems laikraščio redaktoriams už mūsų gimnazijai rodomą palankumą, spausdinant apie ją tik objektyvią ir teisingą informaciją.

Lai DARBININKAS dar ilgai ilgai gyvuoja ir toliau tarnauja lietuviškiems reikalams, būdamas geru pavyzdžiu kitiems lietuviškiems laikraščiams!

Sėkmės!

V. Natkevičius, M.A.
Vasario 16 gimnazijos direktorius

RAŠYTOJŲ D-JOS PIRMININKAS L. ANDRIEKUS

Lietuvių Rašytojų Draugijos vardu maloniai sveikinu DARBININKĄ, sulaukusį 60 metų amžiaus.

DARBININKO žygis per ilgą ir nelengvą išeivijos gyvenimą yra labai garbingas. Jis buvo ir tebėra gyvas švyturys, skleidžiąs šviesą tiesos ieškančiam lietuviui. Be DARBININKO sunku būtų įsivaizduoti mūsų praeitį Amerikoje. Ji atrodytų tamsesnė ir skurdesnė.

Rašytojai yra dėkingi DARBININKUI ypač už literatūros puoselėjimą. Per tuos 60 metų daug išspausdinta knygų recenzijų, eilėraščių, novelių, apysakų, dramų . . . Taip pat DARBININKAS nemaža išleido ir literatūrinių knygų, teikė net premijų.

Rašytojai linki jam ir ateity šviesti žmones religijos bei tautybės spinduliais.

Leonardas Andriekus
Lietuvių Rašytojų D-jos pirmininkas

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VADAS DR. P. KISIELIUS

DARBININKĄ, 60 metų tėkmėje ištikimai, bei nepailstamai skleidusį lietuviškos spaudos žodį išeivijai, sveikiname.

Ir ateityje ta pati meilė lietuviui bei ištikimybė atviram žodžiui telieka Jūsų darbų kelrodžiu.

Petras Kisielius, MD
Ateitininkų Federacijos vadas

LB NEW YORKO APYGARDOS PIRMININKAS A. VAKSELIS

Lietuviškas žodis skamba pasaulyje beveik tūkstantį metų. Lietuviškas spausdintas žodis ateinančiais metais švęs 430 metų sukaktį. Lietuviško žodžio, polėkių, kultūros ir kasdieninio gyvenimo veidrodžiu yra mūsų spauda. Spauda registruoja, bet taip pat ji ir formuoja nuomones.

Nesavoje žemėje, toli nuo Lietuvos, lietuviškas raštas yra ypatingai reikalingas, svarbus ir didžiai reikšmingas. Turime nemaža lietuviškų laikraščių, tačiau nedaug tokių, kurie sugebėtų realiai ir gyvenimiškai pajusti šio tremties laikotarpio reikalavimus; kurie rimtai nustatytų, kas šiuo laikotarpiu yra pirmiausia reikalinga, kas svarbiausia; kurie formuotų skaitytojų nuomones svarbiausia lietuviams linkme — tai kovos už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę prasme, lietuviškos kultūros puoselėjimo linkme lietuvybės išlaikymo dvasioje. DARBININKAS buvo ir yra tas laikraštis, kuris labai gerai suprato savo paskirtį. Dėka to mes New Yorke ir apylinkėje kreipiame savo jėgas ir pastangas kovai su Lietuvos priešais, bet nekeliame ginklo lietuvis prieš lietuvį.

Šiandien mes švenčiame DARBININKO 60-ties metų gyvavimo sukaktį — 60 metų pasišventimo ir tarnybos Lietuvai ir lietuviam. Tai ir yra jau didžiausias paminklas lietuvių tautos istorijoje, tai yra didžiausios pagarbos pareiškimas ir nuopelnų pripažinimas lietuvių tautos mastu.

Mes čia susirinkę, lietuvių bendruomenės nariai ir narės, reiškiame padėką ir pagarbą visiems tiems, kurie šią mūsų lietuviškos spaudos tvirtovę, mūsų DARBININKĄ, leido ir leidžia, kurie prirašė tūkstančius jo puslapių; kurie pagyvino ir pailiustravo DARBININKĄ vaizdais; ir tiems, kurie DARBININKĄ rėmė ir remia prenumeratomis ir aukomis.

Reikšdami savo pagarbą ir pasididžiavimą DARBININKU, per jo leidėjus Tėvus Pranciškonus ir vyr. redaktorių Tėvą dr. Kornelijų Bučmį, OFM, linkime DARBININKUI lankyti lietuvių šeimas, tobulėti ir sveikam ir nesužalotam savo pasirinktoje kryptyje sulaukti 100-osios sukakties, švenčiamos jau laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

A. Vakselis
LB New Yorko apygardos valdybos pirmininkas

LŽS CENTRO VALDYBOS PIRMININKAS J. VAIŠNYS, S.J.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos vardu sveikinu DARBININKĄ, sulaukusį garbingo amžiaus, bet visuomet jauną ir pažangų savo drąsiais straipsniais. Linkime dar ilgai vesti mūsų išeiviją ryžtingo darbo ir tiesos keliu į mūsų tėvynės prisikėlimą.

J. Vaišnys, S.J.
LŽS centro valdybos pirmininkas

Savaitės įvykiai

Prez. Fordas, esą, vengdamas gadinti pirminių rinkimų rezultatus, atidėjo iškilmingą su Sov. S-ga sudarytos sutarties dėl požeminių atominių užtaisų dydžio apribojimo pasirašymą, nors inicialai po šia sutartimi jau padėti.

Kandidato į prez. Jimmy Carter štabo pareigūnai teigia, kad Sov. S-gos pareigūnai labai stengiasi užmegzti su jais santykius, leisdami suprasti, kad Sov. S-ga galėtų savo politiką priderinti prie JAV gyventojų nusiteikimo.

Sov. S-gos spauda Nobelio premijos laureatą Andrei Sacharovą pasmerkė, bet didžioji enciklopedija jam skyrė 75 žodžių aprašą, pažymėdama, kad jis buvo 3 kartus apdovanotas socialistinio darbo didvyrio titulu, tik užmiršdama priminti Nobelio taikos premijos jam suteikimą.

Ispanijos min. kabinetas pasiūlė sudaryti 2 rūmų parlamentą, kurio visi žemesniųjų rūmų ir didelė dalis senato narių būtų renkami tiesioginiu balsavimu, ir leido darbininkam sudaryti darbo unijas, nepriklausančias valstybės tvarkomiem darbininkų sindikatam.

Portugalijos usocialistai remia armijos štabo v-ko gen. Antonio Ramalho Eanes kandidatūrą į prezidentus.

Etiopijos vyriausybė aprūpina krikščionis ūkininkus ginklais kovom su Eritrejos partizanais, kurių dauguma yra mahometonai. Už šią pagalbą jiem žadama duoti žemės.

Aliejų eksportuojančios valstybės paskyrė 400 mil. dol. atsilikusių valstybių maisto gamybai didinti.

Buv. Argentinos prez. Izabel Martinez de Peron su keliais kitais artimesniais bendradarbiais yra apkaltinta viešųjų fondų išeikvojimu.

Vakarų ir rytų Europos komunistų partijos sutiko dalyvauti R. Berlyne įvyksiančiame kongrese Italijos parlamento rinkimam praėjus.

8 savaites trukusi JT jūros įstatymų konferencija nepajėgė suderinti nuomonių skirtumų tarp jūros ir sausumos valstybių.

Sovietų aukšč. tarybos prezidiumas pakėlė Leonidą Brežnevą į maršalus.

Tautinės nuomonės tyrimo instituto direktorius kun. Andrew M. Greeley metiniam Amerikos žydų komiteto susirinkimui pareiškė, kad pirmiausia patys žydai turėtų ištirti savo stiprų prieš katalikus nusistatymą.

Britanijos liberalų partijos laikinuoju vadu vieton dėl šantažo pasitraukusio Jeremy Thorpe buvo paskirtas Jo Grimond.

Britanijos vyriausybė nutarė pradėti gaminti vandenilio bombai reikalingą tritiumą ir atsipalaiduoti nuo JAV priklausomybės.

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageidaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

Rimos ir Juozo Bružų siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus, sudarant dovanų siuntinius į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas, sąžiningas ir greitas patarnavimas. Darbo valandos — ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. popiet. Adresas: 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 441-4712, namų 327-7992.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Ilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421: VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by **SUPERIOR PIECE GOODS CORP.** 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

DALĖ POVILAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4806. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvėj, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurioj miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu apiamku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" . . . . . egz. už . . . . . dol.
Persiuntimas . . . . . .

Vardas, pavardė . . . . . .

Numeris, gatvė . . . . . .

Miestas, valstija, Zip . . . . . .

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207
Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — $12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $12.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra ● Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Žodžiai šokių šventei

Rugsėjo 5 Chicagoj bus Penktoji Tautinių Šokių Šventė. Šventei rengti komitetas jau seniai veikia. Komitetas susitvarkė kaip organizacija ir įsikorporavo Illinois valstybėj kaip Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. Ši korporacija nesiekai pelno. Ji atleista nuo visų mokesčių.

Šio įsikorporavimo reikėjo dar ir kitam reikalui. Amerika, besirengdama minėti savo 200 metų sukaktį, sukūrė American Revolution Bicentennial Administration. Toj įstaigoj yra ir etninių grupių komitetas.

Lietuvių Tautinių Šokių Šventės rengėjai da dabar buvo priimti į šį komitetą kaip teisėtas narys. Pats vyriausias administratorius John W. Warner atsiuntė laišką Lietuvių tautinių Šokių Šventės komitetui pranešdamas, kad lietuviai yra etninių grupių komiteto narys.

Laiško pradžioj administratorius džiaugiasi ir sveikina naują narį — Lietuvių Tautinių Šokių Festivalį.

Toliau laiške rašo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės, švęsdamos savo 200 metų sukaktį, daug dėmesio skiria ir kitom organizacijom. Tos organizacijos savo minėjimų programose ir parodo, kokia įvairi ir individuali yra Amerikos bendruomenė.

Suteikdamas tokį pripažinimą, nori pasakyti, kad Amerika yra sudėta iš įvairių etninių grupių, skirtingų kultūrų, kurios visos drauge sudaro pliuralistinę Ameriką. Sukaktis tai nėra tik praeities prisiminimas. Sukaktis drauge leidžia žvelgti ir į ateitį. Tokia pliuralistinė bendruomenė gali geriau tarnauti aukštesniam siekimui. Tik demokratija leidžia sugyventi tom daugybėm formų, tam didžiam įvairumui. Iš čia išauga ir harmonija, ir koooperavimas, ir jėga.

Ir lietuvių šokių šventė padės suprasti, kad Amerika visada padėjo kitiem žmonėm. Festivalis taip pat padės suprasti ir lietuvių kultūrą, istoriją ir Amerikos lietuvių įnašą į Jungtines Amerikos Valstybes.

Ši bicentennial minėjimo administracija padovanojo vėliavą Lietuvių Tautinių Šokių Festivaliui. Vėliava jau pasiųsta Chicagon. (Jos nuotrauka buvo įdėta Darbininko 19 numery).

-o-

Tai rodo, kad Amerikos vyriausybė vis labiau respektuoja tautines aspiracijas, tų tautų kultūrinius apsireiškimus. Kas buvo seniau prislopinta, dabar nupustoma nuo dulkių, kad tautos pasireikštų savo individualybe, savita saplva. Tos spalvos kaip kokioj mozaikoj sudaro vieną daugialypės Amerikos paveikslą.

Ši nauja pažiūra atnešė ir kitokius nusiteikimus, To paveiktas, ir prezidentas Fordas sutiko būti Tautinės Šokių Šventės garbės globėju.

-o-

Vyriausybė, atrodo, nori suprasti etninių grupių problemas. Baltuosiuose Rūmuose tiem reikalam yra net patarėjas, pats kilęs iš etninės grupės — ukrainietis. Baltuosiuose Rūmuose pradėtos šaukti konferencijos, kuriose dalyvauja etninių grupių atstovai ir kalbasi savo svarbiais reikalais. Tokioj konferencijoj jau dalyvavo kun. K. Pugevičius. (Jo pranešimas spausdinamas atskirai). Dabar rengiama kita konferencija. Į ją yra pakviestas mokytojas Antanas Masionis.

-o-

Su dideliu dėmesiu sekame šiuos naujus posūkius ir norime tikėti, kad jie atneš visai naujas galimybes tautinėm grupėm. O būtų gera, kad ir lietuviškieji kultūros reikalai susilauktų valdžios paramos!

ASYŽIUS IR JŲ VARPŲ GAUDIMAS

750 metų nuo šv. Pranciškaus Asyžiečio mirties; šie metai paskelbti pranciškoniškaisiais metais

BENVENUTAS RAMANAUSKAS, OFM

Praeitų metų lapkričio 23 pranciškonų ordino generolas Konstantinas Koser, OFM, išleido ypatingą enciklika visiem pranciškonam, kad jie kukliai paminėtų serafiškojo tėvo šv. Pranciškaus mirties 750 metų jubiliejų.

Šiuos 1976 metus pranciškonų generolas visam pranciškoniškajam pasauliui paskelbė kaip pranciškoniškus metus.

Jubiliejus yra panašus į dvipusį veidrodį. Vienoj pusėj — praeitis, kitoj — ateitis. Tačiau abiejose pusėse regim savo pačių atspindį.

Pranciškonai, žiūrėdami į ordino jubiliejų, į "savo dvipusį veidrodį", pirmiausia dvasioj nukyla į praeitį, į viduramžius: 1182-1205, 1209-1212, 1215-1216, 1221-1223-1224-1225-1226 ir 1228 metus Italijos Umbrijoj, Asyžiuj, San Damijone, Romoj ir Alvernoj. Čia matom 13-tąjį amžių: begriūvančią Kristaus Bažnyčią ir jos pašauktuosius misionierius Pranciškų ir Domininką.

Enciklika prasideda svarbiais šv. Pranciškaus žodžiais: "Fratres, incipiamus . . ." — Broliai, pradėkim, nes iki šiol dar mažai padarėm! (1 C 103). Liečia pranciškonų ordino ir jų brolių dvasinį gyvenimą, ordino regulą ir šv. Pranciškaus testamentą . . . Ragina atsinaujinti pagal šv. Pranciškaus dvasią ir tinkamai paminėti šv. Pranciškaus 750 mirties jubiliejų paskirose pranciškonų provincijose.

Ta proga neatsilieka ir lietuviai pranciškonai. Šv. Pranciškaus Varpelis jau sausio mėnesio numeriu pradėjo jubiliejinius šv. Pranciškaus metus. Kultūros žurnalas Aidai irgi ruošiasi išleisti numerį, skirtą šv. Pranciškui. Darbininkas protarpiais spausdins savo bendradarbių temas apie šv. Pranciškų. Galiausiai rudenop pranciškonai Kultūros Židiny Brooklyne ruošiasi tą jubiliejų paminėti iškilminga menine akademija.

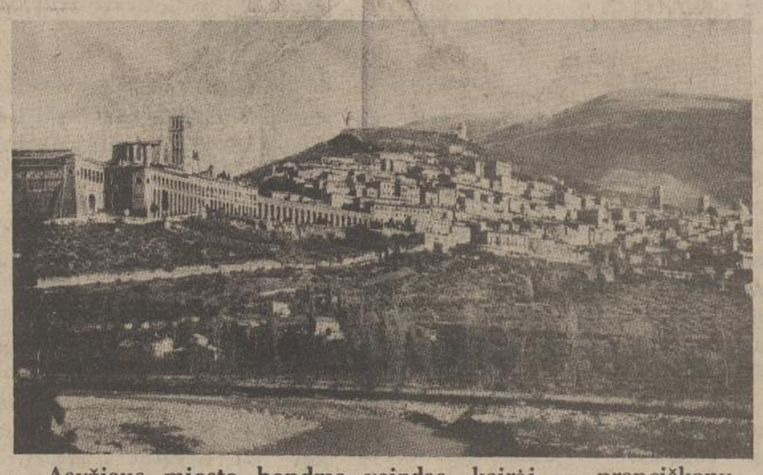

Asyžiaus miesto bendras vaizdas, kairėj — pranciškonų vienuolynas ir bazilika.

"Čia yra visų didžiausias — mūsų šv. Pranciškus Asyžietis"

Žymus Amerikos kapucinų misionierius Venancijus rašo: "Kartą aš buvau užėjęs su draugu į dar neužbaigtą episkopalų Šv. Jono nuo Dievo katedrą New Yorke. Vaikščioji po tą didingą pastatą, atidžiai žiūri ir stovinėji, kartu klausais, ką iš šalies tau sako vadovas. Jis aiškina, kalba apie įvairius šoninių altorių koplyčių šventuosius. Mes priartėjom prie šv. Pranciškaus. Vadovas sako: 'Čia yra visų didžiausias — mūsų šv. Pranciškus Asyžietis!' Draugas man pašnibždėjo: 'Taip, mielasis, Pranciškus taip pat ir jiem priklauso. Kiti šventieji nėra jų, tačiau Pranciškus — jiem, nes jis yra visų šv. Pranciškus; jis priklauso visam pasauliui!"

Asyžius ir jų varpų gaudimas

Šv. Pranciškaus bazilikos varpų gaudimas piligrimui ataidi spalio 4, kai jis iš Porciunkulės įeina Asyžiaus miestan. Tuomet pats miestas pavirsta neišpasakytu džiaugsmu, darniai susiliejančiu į vieną akordą — kaip veržiantis dangun Te Deum, kaip gėlių puokštė, kurią miestas laiko prieš Viešpatį, idant šlovintų jo gėrį ir gailestingumą.

Kartu su varpais džiūgauja ir šv. Pranciškus:

-o-

"Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man leidai prie šios krikštuvės tapti Tavo vaiku.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man šiame name vienai gerai motinai padovanojai meilę ir supratimą.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man prie šio šulinio linksmus jaunystės draugus dovanojai, kurie vėliau tą patį kelią ėjo, kaip ir aš.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu mane Šventajame Damijone ištraukei iš supasaulėjusių ateities svajonių ir į mane prakalbėjai: 'Pranciškau, eik, atstatyk mano begriūvančią Bažnyčią!'
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu čia Šv. Damijone seselei Klarai — kaip ištikimiausiai Šv. Evangelijos užlaikytojai — leidai surasti į Tave kelią.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu čia leidai pirmą kartą giedoti prieš vienuolę Klarą visiem tvariniam Tavo meilės giesmę.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man prie Santa Maria Maggiore pavedei, idant Tave kaip vienatinį Tėvą garbinčiau.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu, užtariant Tavajai šv. Motinai, mum vargšam žmonių vaikam suteikei Porciunkulėj visų nuodėmių bausmių atleidimą, kai mes tik sutrinta širdim prie Tavęs ateinam.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man palapinių kapituloj, kurioj dalyvavo penki tūkstančiai brolių, mano gyvenimo tikrumą patvirtinai.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad Tu man leidai Porciunkulės pavėsy numirti.
Tebūnie garbinamas, o Viešpatie,
kad prie mano karsto atvyksta visų tautų, religijų ir rasių žmonės, idant kaip broliai ir seserys susitaikymą ir ramybę iš čia į visą pasaulį nuneštų."

-o-

Ar tai nauja Saulės giesmė?! Taip ji aidi kiekvienam, kai gaudžia Šv. Pranciškaus bazilikos varpai . . .

1239 Asyžiuj buvo užbaigti Šv. Pranciškaus bazilikos bokštai. Į juos buvo įkelti keli didingi varpai su įrašais ir datomis. Ir taip nuo to laiko jie skamba kiekvienam piligrimui ir keleiviui, skelbdami šv. Pranciškaus garbę.

Šv. Pranciškus laimina Asyžių

Netoli Porciunkulės, prie raupsuotųjų ligoninės, Pranciškus liepė pastatyti neštuvus; broliam prilaikant jo rankas, jis atidžiai žiūrėjo pro pusakles ir ašarotas akis į miestą. Pakėlęs savo žaizdotą ranką, laimino savo gimtinę: "Palaimintas tu Viešpaties, Dievui ištikimas ir šventas mieste! Tavo dėlei bus išgelbėta daug sielų; tavyje gyvens daug Dievo tarnų, ir iš tavęs bus daug išrinkta amžinojo gyvenimo karalystei!"

Šie šv. Pranciškaus palaimos žodžiai lotyniškai yra įrašyti virš Porta Nova Asyžiaus mieste (Cfr. Spec. perf. 12).

Palaiminimas visiem padarė gilų įspūdį. Žmonių minia šventojo Asyžiaus Betūrčio sielą palydėjo amžinybėn.

Padavimai pasakoja: mirštant šv. Pranciškui, Asyžiaus Šv. Stepono bažnytėlės varpai patys pradėjo skambėti.

Šv. Pranciškus mirė 1226 spalio 4.

Tai buvo kaip pavasaris, ateinąs į pasaulį!

"Trijų draugų legendų" (1246) knygos įžangoj apie šv. Pranciškų rašoma: "Kaip šviečianti aušra ir aušrinė žvaigždė, kaip užtekanti saulė užliejo pasaulį ir nešė jam derlių, taip pasirodė Pranciškus. Šiai saulei užtekant, pasaulis snaudė, taip sakant, žiemos speige sustingęs, tamsybėj ir be gyvybės. Jo žodis ir jo darbai buvo kaip puikus šviesulys: tiesa žėrėjo, meilė degė, dorybė — daugelio nuopelnų motina — turėjo jėgą, kuri pasaulį budino naujam, gražesniam gyvenimui. Kaip koks sodas su įvairiausiais vaismedžiais, sužydėjo trys brolijos, kurias jis įkūrė. Koks nuostabus derlingumas! vaisingumas! našumas! Tai buvo kaip pavasaris, ateinąs į pasaulį!"

Velykų šventės Greccio vienuolyne

Prie Greccio, netoli Asyžiaus, per vienas Velykų šventes vienuolyno viršininkas paruošė puikias vaišes. Stalas buvo padengtas balta staltiese. Buvo padėtos stiklinės. Šventasis, išvydęs prabangą, pasiskolinęs elgetos kepurę ir lazdą, įėjo vidun, tartum piligrimas, prašė iš-

(nukelta į 5 psl.)

DARBININKO 60 METŲ SUKAKTIS

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM

Prel. P. Juras visada palaikė artimus santykius su pranciškonais Lietuvoj. Jiem ten kuriantis, jų klierikam savo lėšomis pastatydino dviejų aukštų priestatą prie vienuolyno Kretingoj. Dosniai rėmė Šv. Antano kolegijos statybą. Kretingoj įkurtajai Šv. Antano kolegijai paaukojo nemažą biblioteką, fizikos kabinetą ir įvairių eksponatų mineralogijos muziejui.

Trokšdamas, kad Lietuvos pranciškonai labiau įsijungtų į spaudos darbą, 1933 nupirkęs Bostone spaustuvę, prelatas ją pasiuntė Kretingon. Savo lydimame laiške T. Augustinui Dirvelei jis rašė: "Su gerais prieteliais sumanėme tėvynės pajūryje įkurti katalikišką spaustuvę. Nupirkau mašinas, sukroviau į laivą ir pasiunčiau Kretingos pranciškonams. Nuvažiuokite į Klaipėdą atsiimti. Tikiu, kad Lietuvos Vyriausybė už tokią dovaną muito neims. Jūsų prietelius Kun. P. Juras." Prelato dėka įkurtoj pranciškonų spaustuvėj buvo spausdinamos įvairios knygos ir du jų leidžiami laikraščiai — Sursum Corda ir Šv. Pranciškaus Varpelis. Komunistai 1940 liepos mėn. spaustuvę konfiskavo.

Jau mūsų pirmutiniame susitikime New Yorke prelatas skatino mane, nieko nelaukiant, pradėti leisti Šv. Pranciškaus Varpelį. Su T. Juvenaliu Liauba, OFM, laikinai įsikūrę Pittsburghe (1941 rugp. 2), tuoj ėmėm rūpintis Varpelio išleidimu. Prel. P. Jurui ir M. Kleinotienei parėmus finansiškai, 1941 gruodžio mėn. pasirodė pirmas Šv. Pr. Varpelio numeris. Pirmojo ir antrojo Varpelio buvo išspausdinta po 14,000 egzemplorių. Šv. Pr. Varpelis, religinio bei tautinio turinio žurnaliukas, buvo spausdinamas Darbininko spaustuvėj So. Bostone.

1949 lietuviam tremtiniam Vokietijoj ėmus skirstytis į įvairius kraštus, lietuvių kultūros žurnalo Aidų leidimas labai pasunkėjo. Kazio Bradūno (nuo 1945) sumaniai redaguojamas žurnalas turėjo didelės reikšmės visam lietuvių kultūriniam gyvenimui.

Visų lietuvių kultūrininkų rūpestis buvo neleisti Aidam sunykti. Tad jų akys nukrypo į JAV besikuriančius Lietuvos pranciškonus. Imtis Aidų leidimo buvo didelis užmojis. Būdami patys tremtiniai, pranciškonai neturėjo nei savo spaudos darbe patyrusių žmonių, nei savos spaustuvės. Be to, įsikūrę Kennebunkporte, Me., gyveno toli nuo lietuvių vietovių.

Nežiūrint, kad ateitis nebuvo aiški, 1949 rudenį pranciškonai ryžosi perimti Aidų leidimą. Redaktorium buvo pakviestas Antanas Vaičiulaitis. Dr. Juozas Girnius, kuris turėjo lemiamos reikšmės Aidų perėmime, sutelkė Aidų bendradarbius ir suorganizavo platų platintojų tinklą lietuvių kolonijose. Nuo 1965 dr. Juozas Girnius taip pat ėmėsi redaguoti Aidus ir juos redaguoja iki šiol. Dėka Darbininko spaustuvės vedėjo Antano Peldžiaus, kuris savo gyvenimą buvo paaukojęs katalikiškos spaudos reikalam, buvo sudarytos palankios sąlygos Aidus spausdinti Darbininko spaustuvėj Bostone.

Leidėjų pasiaukojimu, redaktorių bei bendradarbių idealizmu bei ištverme, Aidai buvo išsaugoti ir per 32 metus (JAV-bėse 27 m.) išvarė gilią vagą kultūriniame lietuvių gyvenime.

Savaitraščių sujungimas

Išgelbėję Aidus, pranciškonai savo dėmesį nukreipė į katalikų savaitraščius, kurie turėjo didelių finansinių sunkenybių ir skurdo savo turiniu. Savo pasikalbėjimuose su prel. P. Juru ir Antanu Peldžium dažnai kėliau mintį sujungti savaitraščius ir leisti jų vietoj vieną gerai redaguojamą ir patrauklų, stipriai stovintį katalikiškų principų bei tautinių reikalų sargyboj. Buvau įsitikinęs, kad, sujungus savaitraščius, sumažės jų administracijų išlaidos, padidės jungtinio savaitraščio prenumerata ir jis bus pakankamai pajėgus suorganizuoti stiprų redakcinį kolektyvą, bendradarbius bei korespondentus didesnėse lietuvių kolonijose.

Prel. P. Juras ir Darbininko administratorius Antanas Peldžius buvo ypatingai susirūpinę Darbininko ateitim. Mirštant Lietuvių Darbininkų Sąjungos (LDS) nariam, apmirė Sąjungos veikla, pasunkėjo LDS namų Bostone išlaikymas, spaustuvė taip pat nedavė jokio pelno.

(Bus daugiau)

Prel. Pr. Juras, P.A., nuoširdus pranciškonų globėjas, įkūręs Alkos muziejų Putname, kur yra saugomi visi Darbininko numeriai. Muziejų jis aprodo Hartford Times redakcijos reporteriui Charles La Freniere. Jam aiškina paveikslą — karalius Steponas Batoras įkuria Vilniaus universitetą. Paveikslą piešė dail. A. Smetona. Nuotr. Lou Edman

BICENTENNIAL SAVAITĖ BOSTONE

Savaitė, skirta lietuviam Bostone parodyti savo kultūrinius bei meninius sugebėjimus, vyko nuo balandžio 26 iki 30 reprezentaciniame istoriniame pastate State House. Ten, šalia nuolatinės tautodailės bei meno parodos kas dieną 12 val. vidudienį vyko ir meniniai pasirodymai.

Pirmadienį iškilmes įžanginiu žodžiu atidarė klebonas kun. Antanas Baltrušiūnas. Tą pačia dieną smuikininkas Izidorius Vasyliūnas astliko solo, be fortepijono akompanimento, Antano Račiūno "Sonatą-Fantaziją" ir Jono Švedo "Andante" iš smuiko sonatos.

Antradienį Berklee kolegijos mokytojai kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko bendradarbiai, smuikininkas Gerald Mordis ir pianistas Michael DeWart atliko Kačinsko sonatą smuikui ir fortepijonui.

Trečiadienį programą atliko vaikų choras iš Brocktono, vedamas Nukryžiuotojo seselių. Klausytojai sakė, kad tai geriausia programa. Nemoką lietuviškai kalbėti vaikai dainavo lietuviškas dainas, deklamavo lietuviškus eilėraščius, šoko tautinius šokius. Programa tęsėsi apie dvi valandas.

Ketvirtadienį Berklee kolegijos saksofonų kvartetas — Joseph Viola, Roger Jannota, John La Porta ir Robert Hores — atliko Jeronimo Kačinsko sukurtą saksofonų kvartetą.

Penktadienį susirinko didžiausias skaičius žmonių, nes tą dieną atsilankė gubernatorius Dukakis. Violeta Balčiūnienė padainavo tris dainas: Stasio Šimkaus "Pamylėjau vakar", Broniaus Budriūno "Šauksmas" ir "Dainos gimimas". Jai akomponavo Saulius Cibas. Gubernatorius pasakė gana trafaretinę kalbą, nes jis tų kalbų sako labai daug, o ir įvairių tautinių mažumų Massachusetts turi nemažai. Jam svarbiausi buvo tie 5000 balsų, kurių jis tikisi. Labai įdomią kalbą pasakė kun. A. Kontautas: pateikė trumpą Amerikos lietuvių istoriją.

Plačioj salėj buvo išdėstyti mūsų rankdarbiai ir kabėjo keli paveikslai — Viktoro Vizgirdos, Prano L Lapės ir Inos Nenortienės. Buvo ir medžio bei gintaro dirbinių, bet nedaug. Geriausiai buvo reprezentuojamos juostos. Ten pat sėdėjo ponia Girulienė, dėvinti gražų lietuvišką kostiumą, ir audė lietuvišką juostą. Jų buvo apsčiai. Priėjusi prie manęs amerikietė teiravosi, ką jos reiškia ir kas iš jų daroma. Aiškinau, kad jos sudaro mūsų tautinio kostiumo dalį, jas vyrai dėvi vietoj kaklaraiščio, iš jų daromos pagalvėlės, jos dedamos kaip papuošalas ant stalelių ir šiaip naudojamos papuošimui. Iš išstatytų trijų medžio dirbinių dėmesio vertas buvo rūpintojėlis, atneštas prel. Pr. Juro iš jo Alkos muziejaus. Jis traukė ne vieno žiūrovo akį.

Buvo išstatytos I. Nenortienės lėkštės. Viena buvo padovanota gubernatoriui. Jis ja džiaugėsi. Su gubernatorium nusifotografavo ponia Girulienė. Jis pagyrė jos kostiumą, megztą A. Tamošaitienės.

Po programos dalyviai buvo pavaišinti skaniais sumuštiniais ir keptais grybais. Žmonės vaikščiojo ir šnekučiavosi, besidalindami įspūdžiais iš buvusių programų.

Šv. Kazimiero parapijos choro pavasarinis koncertas

Choras šiandien yra retenybė, bent mūsų Bostone ir jo apylinkėse. Garbė klebonui kun. Petrui Šakaliui, kad jo parapijos vardą nešioja prieš dvidešimt penkerius metus sukurtas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio vokalinis vienetas. Šiandieną jis yra čia vienintelis.

Šio choro koncertą girdėjom gegužės 1 Lietuvių Piliečių Klubo salėj So. Bostone.

Koncerto repertuare buvo šios J. Gaidelio dainos: "Tėviškės laukai", "Augo putinas", "Pasėjau dobilą".

Gaidelio kūryba yra individuali, ypač instrumentalinė kūryba, kurios jis yra sukūręs daug (vien aštuonios simfonijos). Jo vokaliniai kūriniai atspindi tą patį ritmą, bet yra suvaržyti jų atlikėjo pajėgumo. Vis tiek jie yra saviti, modernūs ir gražūs.

Kontrastą Gaidelio dainom sudarė St. Šimkaus "Žolelė žydėjo", K.V. Banaičio "Ant kalno klevelis", Br. Budriūno "Piovė lankoj šieną" ir St. Sodeikos "Šiaurės pašvaistė". Tai yra dainos, mūsų girdėtos jau ir senesniais laikais. Vien jų melodija jau mus "už širdies griebia".

Gaidelio choras per ilgą laiką yra gerai susidainavęs. Skambesys yra švarus, harmonija tiksli, melodija vedama lygiai ir gražiai.

Šalia choro mes girdėjom Bostono vyrų sekstetą. Jis yra pasidaręs beveik profesionalinis; gerai žino savo repertuarą ir dainuoja lengvai, neforsuodamas. Seksteto programą sudarė Budriūno "Šauksmas", Kairiūkščio "Paparčio žiedas", Bražinsko "Nemunėli" ir Gaidelio "Gėriau, gėriau", kur solistu buvo N. Lingertaitis. Norėčiau paraginti solistą Lingertaitį, kad jis suruoštų savo rečitalį, nes vieną esam girdėję. Jis turi malonų tenorą, ir nėra ko jam slėptis seksteto šešėly, kada yra pajėgus savo rečitaliui. Tai tik pagerintų ir sekstetą.

Programos perlu buvo kantata "Lietuviškam žodžiui", sukurta Juliaus Gaidelio, jo choro atliekama jau antrą kartą (bent man girdint). Apie tą kantatą jau esu rašiusi. Galėčiau pridėti, kad ji daro didesnį įspūdį, kada jos klausaisi antrą kartą; manau, mielai klausysiuos ir toliau. Kantatos žodžių autorius — poetas Bernardas Brazdžionis.

Solistais buvo Daiva Mongirdaitė ir Stasys Liepas. Jie abu yra puikūs solistai. Mongirdaitės balsas yra pačiam pajėgume, ir gaila, kad mes ją taip retai girdim.

Akompanimentas neša visą gaidelišką modernizmą. Reikia stebėtis nedidelio ūgio, labai jaunai atrodančia mergaite (21 metų amžiaus), taip puikiai palydinčia chorą. Tos mergaitės net pavardė neįrašyta į programą. Ji yra profesionalė, bet ne lietuvaitė.

Koncertas neužmirštamas. Prašom kompozitorių Gaidelį dar kurti.

Elena Vasyliūnienė

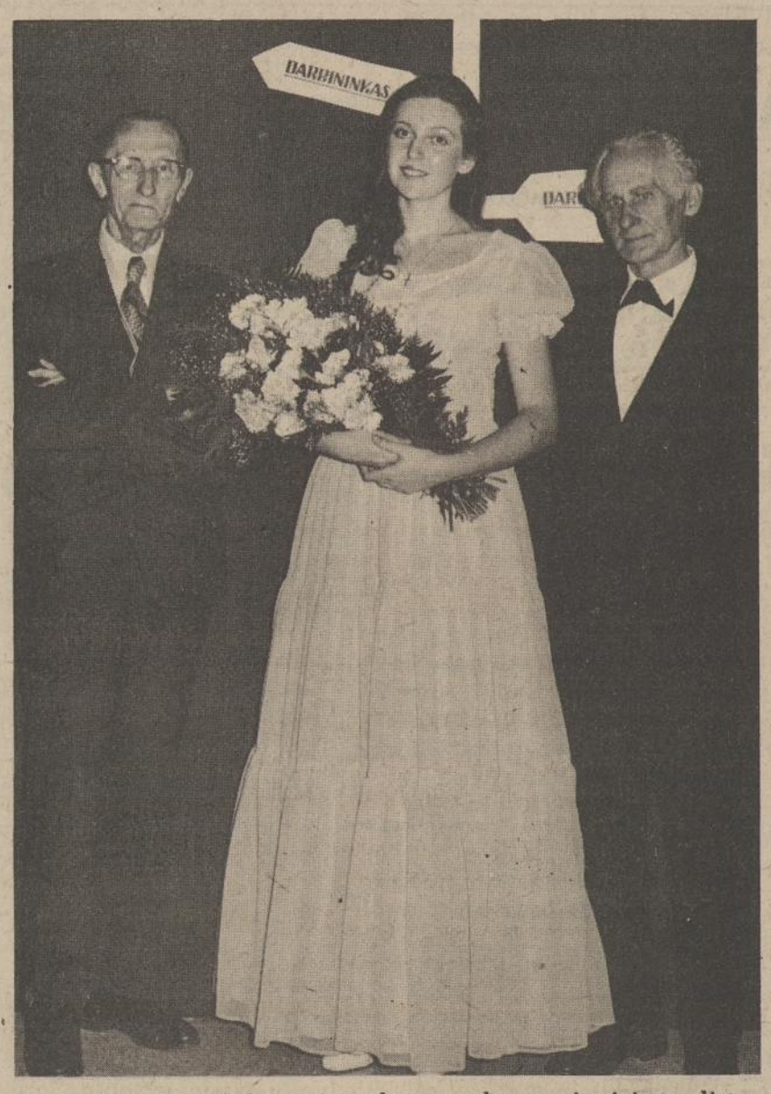

Darbininko sukaktuviniame koncerte kompozitoriai su soliste. Iš k. Juozas Stankūnas, Anita Pakalniškytė, Julius Gaidelis.
Nuotr. L. Tamošaičio

RELIGINIS KONCERTAS APREIŠKIMO BAŽNYČIOJ BROOOKLYNE

Algirdo Kačanausko vadovaujamas Apreiškimo lietuvių parapijos choras kiekvienais metais gavėnios metu surengia religinės muzikos koncertą. Šiais metais toks koncertas įvyko balandžio 11 parapijos bažnyčioj. Programos atrakcija buvo T. Dubois kantata "Septyni paskutinieji Kristaus žodžiai".

Šis kūrinys parašytas trim solistam ir mišriam chorui su vargonų palyda. Tai 80 puslapių partitūra, padalinta į septynias dalis, koncertinio žanro stambokas veikalas. Nors T. Dubois neparodė naujų kūrybinių išradimų, vartojo tradicinę harmoniją, tačiau chorinė faktūra parašyta gana išradingai. Pats tekstas įtaigoja dramatiškai elegišką turinį, pilną ypatingų nuotaikų — švelnių ir audringų, kupinų išgyventų epizodų. Tam tekstui kompozitorius parašė tokią kantatą, kuri šiandien pateko beveik į visus bažnytinės muzikos repertuarus, visame krikščioniškame pasaulyje.

Kantatą atliekant, po įžanginio ramios nuotaikos preliudo tuoj pasigirdo stiprokas sopranas **Louise Senken.** Ji savo partijoj per visą kantatą buvo ryški figūra, imponuojantis balsas. Reikėtų daugiau dinaminės diferencijos, ypač švelniose frazėse.

Pirma dalis prasidėjo baritono solo partija, kurią giedojo iš reikalo sodrus bosas **Fred Lučka.** Jis yra reto gabumo muzikos mėgėjas. Gaila, kad jam neteko daugiau dainos mene pasilavinti.

Po kelių baritono solo frazių, Allegro con fuoco tempe, galingai sugaudė choras; net šiurpas apėmė klausytojus, kai pirmoji impozantiška dalis, paremiama vargonų palyda, kurią atliko Albinas Prižgintas, sudrebino bažnyčios sienas.

Antra dalis, "Hodie mecum eris in paradiso" (Šiandien su manim būsi rojuj), yra graži tenoro arija, kurią puikiai atliko **Liudas Stukas.** Bendrai jo giedojimas šiame kūriny buvo teigiamas įnašas.

Ketvirtoj daly ilgą baritono partiją solistas atliko visai vykusiai. Balsas stiprus, tikro boso, tamsios spalvos, plačios skalės, ypatingai ryškus žemose gaidose, bet aukštesnėj skalėj perdaug uždaras.

Penktos, ilgiausios, ir šeštos dalies didumą atliko choras su solistais. Sudėtingesniuose harmoniniuose bei chromatiniuose perėjimuose buvo jaučiamas susigiedojimo trūkumas. Bet paskutinė dalis, "Adoramus te, Christe", nuskambėjo meniškoj dispozicijoj.

Bendrai choras savo uždavinį atliko gerai. Buvo bendra gera žymė — tai sąskambio grynumas ir paklusnumas dirigento mostam. Žinoma, būtų daug meniškesnis giedojimas, jei būtų galima išbalansuoti balsus. Vidurinių balsų proporcija buvo vienas prieš du kraštutinius.

Solistų, choro ir vargonų garsai jungėsi į harmoningą visumą, o ta darni visuma tai dirigento **Algirdo Kačanausko** nuopelnas. Tam darbui jis turi kvalifikacijas, talentą, muzikos meno pažinimą ir autoritetą.

Pačioj programos pradžioj buvo pagiedota Hatton "O Dieve", kun. L. Budrecko Malda už Ameriką (Bacho choralo stiliuj, žodžiai sesers M. Leonos, OSF) ir Ward "Gražioji Amerika". Šie numeriai nesudarė reikiamo įspūdžio. Užbaigai buvo atliktas Ch. Gounod penkių dalių motetas "Gallia", suitos formoj, gilaus religingumo ir elegancijos faktūra. Buvo giedama stiliaus dvasioj, ypač "Vide Domine" ir "Jerusalem", su soprano solo. Šviesi, optimistinė nuotaika. Atlikta meniškai.

Vargonų virtuozas **Albinas Prižgintas** iš tikrųjų yra koncertinės vargonų muzikos interpretatorius. Jis, mūsų laimei, yra nepamainomas bažnytinio giedojimo akompaniatorius (to nesakyčiau apie piano akompanimentą). Su solo vargonų muzikos numeriu — Ch. Ives "Variacijos Amerikos temomis" — jis koncertą atidarė ir su Charles "Tournemire" uždarė. Įžanginis variacijų formų kūrinys bažnyčioj, tokioj rimtoj atmosferoj, nelabai tiko, nes kai kurios variacijos labai artimos šokių muzikai. Paskutinis vargonų numeris, avangardinės grupės veikalas, buvo savotiškai įdomus ir įnešė tam tikro naujumo. Tik gaila, kad mūsų žmonės neturi kantrybės išklausyti grojimo iki galo.

Po tokių muzikinių "rekolekcijų" bažnytinės muzikos koncerto globėjas kun. **Pranciškus Raugalas** visiem menininkam ir auditorijai nuoširdžiai padėkojo ir visus pakvietė į parapijos salę arbatėlės.

Tokios muzikinės atgaivos yra tikrai dvasinis stiprybės šaltinis. Todėl mes reiškiam pagarbą ir dėkingumą šių programų rengėjam ir atlikėjam.

Juozas Stankūnas

Pianistė Claire Stankus

JAUNA PIANISTĖ

Claire Stankus, Frances ir Alfonso Stankų dukra, iš Warrington, Pa., gegužės 15 sėkmingai koncertavo Philadelphijos Musical Academy salėj. Claire yra 17 metų amžiaus ir piano muziką studijuoja 12 metų. Koncerte atliko Bach, Beethoven, Chopin ir Shostokovitch kūrinius.— **F.S.**

NEW YORKO — NEW JERSEY MUZIKINĖ KRONIKA

Irena Stankūnaitė-Silva, Patersono Lyric Operos kolektyvo narė, balandžio mėn. Ch. Gounog operoj "Fauste" atliko Margaritos rolę. Pirmesniuose operų pastatymuose ji vaidino Puccinio "La Bohemoj", Mozarto "Don Giovanni", "Figaro vestuvėse" ir Fr. Leharo "Linksmojoj našlėj". Operos dirigentas prof. Armen Boyajian yra ir Irenos balso mokytojas; žada jai paruošti kelią į New York City teatrą.

-o-

Muzikos mokytojas solistas **Liudas Stukas** kartu su **Irena Stankūnaite** ir menininke **Irena Veblaitiene** prof. dr. Jokūbo Stuko vadovaujamo Lietuvos Atsiminimų radijo 35 metų sukakties minėjime gegužės 1 Newarko lietuvių parapijos salėj atliko meninę programą. Po keleto solo numerių abu solistai kartu padainavo tris duetus: J. Stankūno "Meilės balsai", L. Stuko "Nesek rožės" ir J. Kelpšos "Oi, berneli vientury". Įtarpuose poetas **Romualdas Kisielius** skaitė savo humoristinius eilėraščius. Pianu palydėjo komp. **Juozas Stankūnas.** Programos vedėju buvo **Alfonsas Petrutis,** iš Washingtono.

-o-

New Jersey lietuvaičių kvartetas Vilija, vadovaujamas **Liudo Stuko,** Naujosios Anglijos lietuvių radijo korporacijos 42 metų sukakties koncerte kovo 28 Bostone atliko koncertinę programos dalį. Kvarteto vadovas solo atliko šešis numerius, o jo kvartetas padainavo 10 dainų. Solistui akomponavo talentingas pianistas **Saulius Cibas,** o programai sumaniai vadovavo muzikos kritikė **Elena Vasyliūnienė.**

-o-

Ona Zubavičienė, solistė, ir **Birutės Vaičiūnaitės** vadovaujama New Jersey lietuvių tautinių šokių grupė Liepsna vasario mėn. Clark miestelio knygyno salėj gražiai pasirodė su menine programa. Pianu palydėjo komp. **Juozas Stankūnas.**

Šio miestelio lietuvio burmistro Yarusavage (Jaruševičiaus) rūpesčiu, Bicentennial Amerikos nepriklausomybės sukakties proga buvo suorganizuotas propagandinis lietuvių vakaras. Parodytas lietuvių liaudies menas: muzika, skulptūra, drožiniai, audiniai bei gintaro dirbiniai. Čia daug pasidarbavo Ona Klemm, Ona Zubavičienė, Ona Jaruševičienė, burmistro žmona ir dr. Jokūbas Stukas.

-o-

Angelė Kiaušaitė, solistė, ir **Genovaitė Mazur,** Kearny lietuvių parapijos vargonininkė, gegužės 3 Harrisono miestelio knygyno auditorijoj surengtoj lietuviam pagerbti vakaronėj kultūringai pasirodė amerikiečių tarpe, padainuodamos keletą dainų iš lietuvių dainų lobyno. Pianu akomponavo kylanti jauna muzikė **Danutė Kiaušaitė.**

-o-

Neseniai turėjom dvi viešnias iš Kanados, kurios Kultūros Židiny New Yorke žavėjo mūsų publiką. Tai buvo jauniausioji dainininkė, kylanti žvaigždė **Anita Pakalniškytė,** turinti visus privalumus pasiekti dainavimo viršūnes, ir jau aukštai esanti **Gina Čapkauskienė,** neseniai New Yorke Carnegie Recital Hall turėjusi dainų rečitalį ir apvažiavusi koncertines estradas Amerikoj, Europoj ir Australijoj. A. Pakalniškytei akomponavo **Albinas Prižgintas,** o G. Čapkauskienei — **Aldona Kepalaitė.**

-o-

Vita Talandienė, lyrinis sopranas iš Rochesterio, gegužės 8 Kultūros Židiny, Moterų Vienybės pavasario baliuj pirmą kartą dainavo lietuviam New Yorke. Publikos buvo priimta šiltai, nes jos dainavimas padarė gerą įspūdį. Dainavo pakilia dvasia ir parodė muzikinį subrendimą.

Juozas Stankūnas

MUZIKŲ PASAULYJE

Pasitraukė Scalos operos direktorius

Milano garsiosios La Scala operos direktorius Paolo Grassi pasitraukė iš pareigų. Pasitraukė todėl, kad vyriausybė atšaukė Scalos operos gastroles Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Gastrolės turėjo prasidėti birželio mėnesį Kennedy Kultūros Centre Washingtone.

Italijos vyriausybė buvo pažadėjusi iš savo iždo apmokėti Scalos kolektyvo kelionės išlaidas. Pragyvenimo ir visas kitas išlaidas buvo apsiėmęs sumokėti Kennedy Kultūros Institutas.

Po antrojo pasaulinio karo 1947 Milane Paolo Grassi buvo įkūręs Piccolo teatrą ir jam vadovavo. Teatras labai pagarsėjo. Dabar, pasitraukęs iš Scalos, jis atsisakė ir kitų pasiūlymų. Vyriausybė jam buvo pasiūliusi tvarkyti Italijos radiją ir televiziją. (jpl)

Vienijasi pasaulio operų direktoriai

Balandžio pradžioj į Hamburgą Vokietijoj buvo suvažiavę dviejų dienų konferencijai pasaulio didžiųjų operų direktoriai. Jie aptarė savo sunkumus — dainininkų žvaigždžių reikalavimus. Dėl tų reikalavimų kenčia operos administracija, kenčia ir operą mėgstanti publika.

Konferencijoj buvo kalbėta apie 300 asmenų, kurie už vieną spektaklį gauna nuo 800 iki 6,500 dol. atlyginimo.

Pranešimą padarė Hamburgo operos intendantas. Prieita išvada, kad reikalavimų sumažinti šiuo metu negalima. Visi sutartinai nutarė siekti dabartinių sąlygų stabilizavimo.

Konferencijoj dalyvavo Londono, Stockholmo, Berlyno, Hamburgo, Muencheno ir San Francisco operų direktoriai. Kita konferencija įvyks rudenį Vienoj. Laukiama, kad šioj konferencijoj galės dalyvauti kur kas daugiau operų direktorių. Ir šioj konferencijoj buvo pažadėję dalyvauti daugiau direktorių, bet paskui atvykti negalėjo, nes baigiasi operos sezonas. (jpl)

Mirė violončelistas virtuozas

Balandžio 9 Muenchene, Vokietijoj, sulaukęs 79 metų, mirė kompozitorius, violončelistas virtuozas Enrico Mainardi.

Buvo gimęs Milane, Italijoj. Kaip ir kitas jo tautietis, Feruccio Busoni, studijas baigė Berlyne pas Hugo Becker. Baigęs pasiliko gyventi Vokietijoj.

Jo repertuare buvo patys sunkiausi violončelės veikalai. Jau 1913 jis pirmą kartą grojo ką tik parašytas Max Regerio kompozicijas.

Jis buvo vienas iš to garsiojo trio, prie kurio priklausė Edwin Fischer ir Georg Kulenkampff. Kelis kartus apvažiavo pasaulio muzikos centrus, koncertuodamas su dideliu pasisekimu. Buvo laikomas D'Annunzio palikuoniu. Kaip kompozitorius priklausė prie Molipiero ir Pizzetti grupės. Jam diriguojant kamerinius koncertus, nesunku buvo atpažinti garsiųjų italų maestro dirigavimo formas.

Šešiasdešimt metų jis buvo vienas iš garsiausių violončelistų. Muzikai ir kritikai stebėjosi jo virtuoziškumu ir jo naujom atlikimo spalvom. Net nesudėtingą veikalą grodamas, jis ieškodavo nuotykių, lyg tuo atlikimu norėtų išlaikyti sunkų egzaminą.

Gyveno savo viloj netoli Muencheno , prie Ammersee. Dėstė Muencheno konservatorijoj, davė ir privačias pamokas nedidelei mokinių grupei. Muzikų ir kitų menininkų buvo labai mėgstamas ir vadinamas "gerąja dvasia". Kas tik galėjo, prašė jo patarimų, o jis su didele meile tai visiem dalindavo.

Italija jį gerbs ir didžiuosis, Vokietija skųsis, o Muenchenas liūdės netekęs tikro draugo. (jpl)

Rezoliucijom remti komiteto vadovybė posėdžio metu. Viršutinėj nuotraukoj iš k. L. Valiukas — pirmininkas, dr. J. Žmuidzinas, dr. Z. Brinkis, A. Kulnys, vidurinėj nuotraukoj: dr. Z. Brinkis, A. Kulnys, A. Reins (latvis), Mrs. A. Piirisild (estė), apatinėj nuotraukoj: A. Piirisild (estas), dr. Ž. Brinkienė, J. Kojelis ir L. Valiukas. Nuotraukos L. Kanto

PADĖKIM LIETUVAI ATGAUTI PILNĄ LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ

Padėkime visomis išgalėmis Rezoliucijom Remti Komitetui naujame žygyje JAV Kongrese dėl Pabaltijo kraštų pilnos laisvės ir nepriklausomybės!

"Negalime tenkintis JAV Kongrese pravedamomis rezoliucijomis, kuriomis tereikalaujama tik status quo (sovietų okupacijos nepripažinimo Pabaltyjy!) Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Turime reikalauti tiem kraštam pilnos laisvės ir nepriklausomybės. Sovietai turi pasitraukti iš Pabaltijo kraštų, ir Lietuvai, Latvijai ir Estijai turi būti sugrąžinta pilna laisvė ir nepriklausomybė". Tai kongresmano Alphonzo Bell (R.-Calif.) pareiškimas šiomis dienomis amerikiečių spaudai. Be abejo, geros valios lietuviai, kurie rūpinasi greitesniu laisvės rytojumi Lietuvai, pilnai pritaria kongresmano A. Bell žodžiams.

Kongresmanas A. Bell ir eilė kitų legislatorių Washingtone (jau virš 30) yra įnešę (pavieniui ar grupėmis) JAV Kongrese stiprias rezoliucijas, kuriomis reikalaujamas Lietuvai, Latvijai ir Estijai pilnos laisvės ir nepriklausomybės sugrąžinimas. Kongresmano A. Bell rezoliucija JAV Kongrese yra žinoma kaip **H. Con. Res. 368.**

Naujųjų ir stipriųjų rezoliucijų pravedimo JAV Kongrese žygiui vadovauja Rezoliucijom Remti Komitetas, kuris savo laiku (1961-1966) yra pravedęs garsiąją **H. Con. Res. 416** (89th Congress) rezoliuciją. Stengiamasi naujųjų ir stipriųjų rezoliucijų skaičių JAV Kongrese didinti iki maksimumo ir vieną iš tų rezoliucijų pravesti Atstovų Rūmuose ir Senate. Visam tam žygiui reikia visų galimų darbo rankų ir visos galimos paramos. Visi geros valios lietuviai kviečiami darban.

1976 pradžioj tūkstančiai lietuvių yra gavę medžiagos šio žygio reikalu. Visi kviečiami ta medžiaga pasinaudoti. Jei jūsų kongresmanas ir abu senatoriai dar nėra įnešę stiprių rezoliucijų, malonėkite dar kartą juos paspausti, parašydami visiem trim po laišką ir pasiųsdami jiem kongresmano A. Bell rezoliucijos tekstą.

Netrukus Rezoliucijom Remti Komitetas išleidžia specialų biuletenį, kuriame bus duodama visa galima informacija šio žygio reikalu. Tas biuletenis bus pasiųstas nemokamai visiem, kurie tik atsilieps, duodami savo adresą. To biuletenio ir visais kitais naujųjų rezoliucijų pravedimo JAV Kongrese klausimais rašyti: **Rezoliucijom Remti Komitetas, Post Office Box 75893, Los Angeles, California 90075.**

RRK

PASITARIMAI WASHINGTONE

(atkelta iš 1 psl.)

sirūpinęs mūsų kolonijų išsibarstymu ir mūsų miestų griovimu. Jis pageidavo, kad bankai ir taupymo bei skolinimo bendrovės daugiau investuotų pinigų į miesto pastatus. Dabar jie paskolas duoda tokiom sąlygom, kad tai žmones vilioja iš miesto.

Smulkiosios pramonės administracija

Smulkiosios pramonės direktorius Mitchell Kobelenski, Chicagos lenkas, ypač pasmerkė kai kurių bankų politiką. Tie bankai neduoda paskolų miesto namų savininkam, namų pirkėjam. Tai stumte stumia žmones keltis kitur.

Jis priminė, kad yra prieinamos paskolos lietuviam prekybininkam. Paskolos duodamos lengvom sąlygom, kad tuo galėtų savo prekybą stiprinti. Tai drauge stiprintų ir savo rajoną.

Parapijų išlikimas

Diskusijose buvo paliesta tautinių parapijų likimas. Iš tų diskusijų ir paaiškėjo, kad jos išliks tvirtos, kol apylinkės liks tvirtos ekonomiškai ir sociališkai. Parapijos ir apylinkės likimas priklauso nuo įvairių socialinių ir ekonominių įtakų. Tik visų bendrom pastangom pajėgsime ateičiai išlaikyti mūsų parapijas ir kolonijas.

ALKT Inf.

LB ATSTOVAI PAS AUSTRALIJOS AMBASADORIŲ

Australijos ambasadorius Washingtone Nicholas F. Parkinson gegužės 11 priėmė JAV LB delegaciją, kurią sudarė krašto valdybos pirm. J. Gaila, A. Barzdukas, A. Gureckas, D. Lukienė ir K. Vasaitis.

Delegacijai prisistačius, Juozas Gaila papasakojo ambasadoriui, kad 1974 gruodžio mėn. PLB pirmininkas Bronius Nainys, lankydamas Australijos lietuvius, pasimatyme su tuometiniu opozicijos vadu William M. Snedden ir parlamento nariu John McLeavy prašė juos dėti visas pastangas, kad Australijos valdžios įvykdytas Lietuvos aneksijos pripažinimas būtų atšauktas ir padaryta moralinė žala pavergtai lietuvių tautai atitaisyta. Tai buvo pažadėta, ir šiandieną lietuviai visame pasauly yra dėkingi Australijai už pripažinimo atšaukimą.

Ambasadorius buvo paprašytas perduoti JAV LB raštą, skirtą Australijos ministeriui pirmininkui Malcolm Fraser, kuriame išreikšta padėka už šį Australijos vyriausybės žygį ir pareikšta viltis, kad Australija ir ateity pripažins Baltijos tautų teisę į laisvę ir nepriklausomybę, gins jų bylą Jungtinėse Tautose ir apskritai tarptautiniame forume.

Ambasadorius savo kalboj pabrėžė, kad, opozicijos partijai laimėjus rinkimus ir atgavus valdžią, jos pirmas žingsnis diplomatiniame lauke buvo Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą pripažinimo atšaukimas. Jis pats asmeniškai puikiai pažįstąs sovietinę santvarką, nes 1958—61 tarnavęs diplomatiniame poste Maskvoj. Noris būti optimistu, bet netolimoj ateity nenumatąs Sovietijoj pasikeitimų teigiama linkme. Bijąs, kad, žydų emigracijai iš Sovietų Sąjungos pasibaigus, ten galįs prasidėti dar didesnis asmeninių laisvių varžymas. Helsinkio konferencija pavergtiem buvo nenaudinga, nes sutarime įrašytas dabartinių sienų neliečiamumas lyg ir įteisina tų kraštų okupaciją. Arvydo Barzduko užklaustas apie Australijos lietuvius, pareiškė, kad tai labai balsinga (highly articulate) grupė, su kuria skaitomasi; "kaip matot iš rezultatų", šypsodamasis pridūrė.

Tolimesniame pokalby LB atstovas Washingtone Algimantas Gureckas supažindino ambasadorių su JAV LB organizacija, jos tikslais ir darbais, pabrėždamas, kad JAV Lietuvių Bendruomenė yra narė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, prie kurios priklauso ir Australijos lietuviai. Ambasadoriui buvo įteikta knyga "Lithuania 700 Years" ir leidinys "The Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania", kurį apibūdino Arvydas Barzdukas. Dalia Lukienė ir Kazys Vasaitis konkrečiais pavyzdžiais painformavo ambasadorių, kaip sovietai laužo Helsinkio konferencijos sutarimus ir kad atlydžio politika niekuo nepalengvino mūsų tautiečių padėties okupuotoj Lietuvoj ir užsienio lietuvių ryšių su jais. Amerikoj ar Australijoj gyveną lietuviai, norėdami padėti okupuotoj Lietuvoj gyvenantiem tėvam ar artimiesiem, turi mokėti nežmoniškus muitus; gi norėdami juos aplankyti, susiduria su sunkumais, neturinčiais pavyzdžio jokiam kultūringame krašte.

Šis priėmimas tęsėsi apie valandą. Be ambasadoriaus Nicholas F. Parkinson, jame dalyvavo ir ambasados politinis patarėjas.

j.g.

VLIKO PINIGINĖ APYSKAITA

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 1975 piniginę apyskaitą Vliko taryba patvirtino 1976 vasario 23 įvykusiam posėdy.

Apyskaitą patikrino ir tarybai tvirtinti pateikė tarybos narių komisija, susidedanti iš Vytauto Vaitiekūno (pirm.), Antano Škėrio ir Leono Virbicko.

Komisijos surašytas apyskaitos patikrinimo aktas rodo, kad 1975 Vlikas iš Tautos Fondo gavo 49,268 dol., iš kitų šaltinių — 478 dol., 1974 metų likutis — 124.24 dol.; iš viso metinių pajamų — 49,870,24 dol.

Išlaidų turėta 48,564.86 dol. Bendriesiem reikalam — patalpų nuomai, paštui, telegrafui, telefonui, raštinei, raštinės personalui, kelionėm ir nenumatytiem reikalam — išleista 11,103 dol.

Kelionėm išleista 2,697.96 dol. Į tą sumą įeina dvi didesnės kelionės į užsienius: Elena Kulber buvo deleguota į Mexico City atstovauti Lietuvos moterim Tarptautinių Moters Metų proga suruoštoj konferencijoj, ir Simas Kudirka deleguotas į Akademiko A. Sacharovo vardo tarptautinį apklausinėjimą (tribunolą) Kopenhagoj, Danijoj, liudyti apie žmogaus teisių nebuvimą Lietuvoj ir Sovietų Sąjungoj.

Patalpų nuomai buvo išleista 3,948.25 dol. Du penktadalius šios sumos 1,579.28 dol., sumokėjo Pavergtųjų Europos Tautų Seimas, kuris kartu su Vliku turi bendrą patalpą.

Nenumatytiem reikalam išleista 2,913.85 dol. Į šias išlaidas įeina vienam studentui, vasaros metu dirbusiam Vlike, mokėtas atlyginimas.

Konferencijom išleista 3,396.57 dol. Tarp jų yra ir Vliko pirmininko dr. Kęstučio Valiūno kelionė į Helsinkį ir Stockholmą, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijų proga. Dr. Valiūnas, už šią kelionę gavęs 1,868.11 čekį, jį pasirašė ir paaukojo Tautos Fondui.

Eltos informaciniam biuleteniam, leidžiamiem lietuvių, anglų, ispanų italų ir prancūzų kalbomis, išleista 15,507.92 dol. Radijo stotim, kurios kas dieną transliuoja lietuvišką programą pavergtajai Lietuvai, išleista 7,063 dol. Brazinskų bylai išleista 5,234.05 dol. (Elta)

SIMAS KUDIRKA KALBĖS JAV VYSKUPAM

Simas Kudirka buvo pakviestas padaryti pranešimą Amerikos episkopato ruošiamoj konvokacijoj, pavadintoj **Bicentennial Convocation on Global Justice.**

Konvokacija įvyks liepos 14-16 Maryknoll, New York, seminarijos patalpose. Kudirka kviečiamas pačią pirmą dieną JAV episkopato atstovus painformuoti apie žmogaus teisių paneigimą Sovietų Sąjungoj, ypač Lietuvoj. Vyskupai yra pareiškę ypatingą susidomėjimą S. Kudirkos asmenine patirtim.

Per ištisus praeitus metus Amerikos hierarchija, norėdama tinkamai paminėti JAV dvišimtmečio jubiliejų, atliko eilę panašių apklausinėjimų įvairiomis temomis.

Šia proga, kada vyskupų konferencija kreipėsi į Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą, šioji pasiūlė S. Kudirką, kaip neseniai dėl žmogaus teisių nukentėjusį.

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba, Katalikų Federacijos bei Kunigų Vienybės įgaliota, nuo kovo 1 savo būstinę turi tose pačiose patalpose, kaip Religinė Šalpa, 64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378; tel. 212 894-7351.

ASYŽIUS . . .

(atkelta iš 3 psl.)

maldos. Kai broliai sėdosi prie stalo, jis atsisėdo greta prie ugniavietės ir dūsavo: "Vis tiek sėdžiu ten, kur privalo sėdėti mažesnysis brolis. Bet, kai pirmiau įėjau ir radau taip gražiai paruoštą velykinį stalą, netikėjau patekęs pas beturčius mažesniuosius brolius, kurie kasdien privalo suelgetauti savo maistą, eidami nuo durų prie durų" (2C61).

Tai įvyko pirmomis šv. Pranciškaus atsivertimo dienomis.

Pop. Paulius VI apie šv. Pranciškų

Popiežius Paulius VI 1969 vasario 24, prieš pradėdamas savo šešių dienų metines rekolekcijas, kuriose dalyvavo eilė kardinolų, pareiškė: "Šiais laikais nebėra reikalingas viduramžių atgailojimo būdas. Jei nūdien gyventų šv. Pranciškus, vaikščiotų pėsčias arba jotų ant asilo ar arklio. Jis galėtų taip pat važinėti automobiliu ir vis dėlto vestų atgailos gyvenimą."

ŽINIOS APIE KELIONES Į LIETUVĄ 1976 VASARAI PARUOŠTOS DVI PROGRAMOS:

Pirma kelionė: LIETUVA IR NORVEGIJA

Leningrade 2 dienos, Vilniuj 5 dienos, Maskvoj 2 dienos Norvegijoj 4 dienos.

Išvykstama iš JAV ir Kanados birželio 16 ir 30, liepos 14. Birželio 14 ekskursiją palydės aktorius Vitalis P. Žukauskas.

Antra kelionė: LIETUVA IR LENKIJA

Varšuvoj 3 dienos, Krokuvoj 2 dienos, Vilniuj 4 dienos, Druskininkuose 2 dienos, Vilniuj 1 diena, Varšuvoj 1 diena.

Dar yra likęs ribotas rezervacijų skaičius šiom kelionėm: birželio 20, liepos 4 ir 18, rugpiūčio 8, rugsėjo 5 ir 19

Dėl rezervacijų kreiptis:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS

BY

ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.

501 FIFTH AVENUE (at 42nd Street)
SUITE 1605
NEW YORK, N.Y. 10017
Tel. (212) 687-0250

Atsiųsta paminėti

LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBĖS ISTORIJA. Trečioji dalis. Istorijos vadovėlis lituanistinių mokyklų XI skyriui arba VII klasei. Redagavo **Vincentas Liulevičius.** Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba. Chicago. 1975. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. 192 iliustracijos. Du spalvoti žemėlapiai. Didelis formatas. Kieti viršeliai. 208 psl. Kaina 5 dol. Užsisakyti galima šiuo adresu: Antanas Kareiva, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629.

Pirmosios dvi šios istorijos dalys mūsų spaudos bei visuomenės buvo įvertintos palankiai, nors jos ir labai skyrėsi nuo įprastinių vadovėlių ir savo žvilgsniu į praeitį, ir jos atskleidimo metodu.

Ši, trečioji, dalis, kaip ir ankstesniosios, parašyta, kaip jos redaktorius pažymi, lietuviškos talkos būdu.

Knygoj penki skyriai. I skyrių (Lietuvių santykiai su rusais) parašė Saulius A. Girnius, II sk. (Lietuvių santykiai su lenkais) — Antanina Kliorienė ir Vytautas Kamantas, III sk. (Lietuvių santykiai su vokiečiais) — Vincentas Liulevičius, IV sk. (Lietuvių santykiai su švedais) — Antanas Dundzila, V sk. (kitos tautos Lietuvos valstybės sienose) — Danguolė Kviklytė.

Pratarmėj sakoma: "Redaktorius, turėdamas prieš akis JAV LB Švietimo tarybos naują programą ir vadovėlio apimtį, talkininkų parašytus skyrius, kur reikėjo, siaurino arba platino."

Tarp kitko, skaitytojo dėmesį pagauna šis redaktoriaus pasisakymas: "Jau seniai buvo laikas lenkų įpirštą lietuvių istorijoje terminą "unija" pakeisti į "sutartis". Kad būčiau tikras dėl daromo sprendimo teisingumo, atsiklausiau istorikus kun. dr. Viktorą Gidžiūną, prof. dr. Juozą Jakštą, dr. Konstantiną Jurgėlą, prof. dr. Antaną Kučą, prof. Simą Sužiedėlį ir teisės istoriką Joną Dainauską. Jie visi pritarė, todėl šiame vadovėlyje vietoj anksčiau kartoto unijos termino rasite jau sutarties pavadinimą."

Andrius Baltinis — VYSKUPO BORISEVIČIAUS GYVENIMAS IR DARBAI. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Spaustuvės išlaidos apmokėtos kun. Antano Vilkaičio. 1975. Roma. Didelio formato. 180 psl. Kaina 8 dol.

Citata iš autoriaus įvado: "Pagal turėtas galimybes, šioje knygoje yra mėginta pastatyti paminklą vienam iš mūsų tautos iškiliausių sūnų, kuris savo gyvenimą ir darbus yra paaukojęs Dievo galybei skelbti ir tėvynės meilei liudyti . . ."

Knygoj keturios dalys: Tėvų namai ir mokslo metai, Poaukščiai kunigystėje ir visuomenėje, Darbai katalikų organizacijose, Žmogus, dvasininkas, patriotas. Tos dalys suskirstytos į skyrius, kurių paskutinysis pavadintas "V. Borisevičius bolševikų kalejimuose ir teismuose"; jame autorius cituoja partizanų vado J. Daumanto žodžius: "Tarp daugelio žuvusių ir sušaudytų rezistencijos metais sustoja dėmesys prie vieno iš ganytojų vincento Borisevičiaus, Telšių vyskupo, kuriam teko valdyti trumpai pačiu neramiausiu metu, 1944-1946 metais."

Knyga yra vertingas paminklas vyskupui kankiniui, kurio mirties vieta mum nežinoma.

Ši knyga pasistatė sau paminklą ir jos autorius — filosofas ir žurnalistas kun. dr. Andrius Baltinis, miręs 1975 rugsėjo 5. Anksčiau, tų pačių metų birželio 23, baigiant knygą spausdinti, mirė jos mecenatas kun. Antanas Vilkaitis.

Aidai — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoji?

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

GERBKIM LIETUVĘ MOTINĄ

Gražiausias metų mėnuo yra skirtas Dangiškajai Motinai Marijai, jos garbei. Tą patį mėnesį pagerbiam ir viso pasaulio motinas, minėdami Motinos dieną.

Gal būt, ne vienas iš mūsų jau pamiršom šios dienos tikrąją reikšmę, gal būt, jau ir šią dieną sukomercinom, kaip sukomercinom ir daugelį kitų šventčių, pamiršdami su jomis susietus papročius. Bet grįžkim į praeitį, į tuos laikus, kada Motinos dieną šventėm Lietuvoj . . . Juk tais laikais beveik visas gegužės mėnuo buvo kaip ištisa Motinos diena.

Dar ryškiai matau gegužines pamaldas, kiekvieną dieną laikomas visose Lietuvos bažnyčiose, išpuoštus Marijos altorius, girdžiu gražius litanijos žodžius ir iš širdžių gilumos skambančias Marijos garbei giesmes.

Prisimenu, kaip stengdavomės išmokti Motinos dienai eilėraštuką, kad juo pasveikintume mamytę, kaip bėgdavom pas gerąją tetulę, į jos darželį, ar į laukus priskinti ievų, kad tik gražesniu žiedu mamytę apdovanotume. Tie laikai, atrodo, taip seniai praėjo, taip laiko dulkėmis apsinešė, kad greitai atrodys, jog tai buvo tik sapnas.

Tačiau tie visi ilgi metai neatleido mūsų nuo pareigos — gerbti savo motinas — lietuves motinas.

Lietuvę motiną galima pavadinti didvyre, kankine, ne tik ištverminga patriote, švietėja. Prisiminkim visiem taip gerai žinomą Vargo Mokyklos vaizdelį — ten motina mokė savo vaikus pažinti raides, ten ji, nors ir primityviai, prie ratelio, švietė ateinančią kartą. Prisiminkim motinas išleidžiančias savo vaikus nežinion, kryžiaus ženklu palaiminančias sūnus, išeinančius ginti savo krašto. Prisiminkim motinas laukiančias ir nesulaukiančias sūnų, iš karo lauko grįžtančių be skundų, be aimanų, tik vis labiau vagotu veidu, vis karščiau kalbamais maldos žodžiais išreiškiančias savo rūpestį ir sielvartą.

Prisiminkim motinas, kurios išleido savo sūnus į miškus, į tėvynės gynėjų partizanų eiles, į nežinią. Jos ne kartą buvo dabartinio okupanto tardomos, kankinamos, kad išduotų partizaną, jos stovėjo turgaus aikštėj, žiūrėdamos į savo nužudytus vaikus, negalėdamos net jų lavonų paimti padoriai palaidoti, bet kantrai kentėdamos okupanto pa[illegible]mus ir niekinimus. Prisiminkim ir tas, kurios išlydėjo savo vaikus į Sibiro platybes, nebežinodamos, ar kada dar pamatys juos.

Prisiminkim motinas, kurios tremty atsisakydavo duonos kąsnio ir sausesnio kampelio, kad palengvintų savo vaikų dalią. Kurios savo kūnu pridengdavo vaikus, krintant kulkom, nežiūrėdamos savo pačių saugumo, kad tik jų vaikai išliktų sveiki.

Prisiminkim motinas, kurios dar ir šiandien vargsta — ar Sibiro tremty, ar toj tremty jau ir mirusias; sukalbėkim už jas bent vieną Sveika Marija, tuo įvertindami jų ilgą ištvermę, jų kančias ir pasiaukojimą. Tuo pačiu nepamirškim ir savo motinų, dėkodami Dievui, kad mes jas dar galim pasveikinti, kad jų veiduose dar galim įžiebti šypseną.

Gal būt, jum, jaunieji broliai ir sesės, šie žodžiai atrodys per jautrūs, gal juokingi, bet sustokit ir pagalvokit, ir jūsų motina pasidarys jum daug vertesnė, negu iki šiol atrodė. Žinau tai gerai, nes mano motina po 34 metų Sibiro tremties jau ilsisi amžinai, ir jai negaliu pasakyti tokių žodžių, kuriuos jūs savo motinom galite tarti.

s. B. Kidolienė

TAVO MOTINA

Ne vien tiktai gyvenk šalia savo motinos — mylėk ją.

Ne tiktai praeik pro ją — stabtelk ir apkabink ją.

Ne tiktai pažiūrėk į ją — nusišypsok jai.

Neskubėk, kai ji kalba — ieškok progų pasikalbėti su ja.

Ne tiktai papasakok jaisavo rūpesčius — tarkis su pasitikėjimu.

Neišnaudok jos pareigingumo — naudokis tiktai jos išmintim ir ištikimybe.

Nedrauskjai klausti — būk malonus.

Neplok jai per petį — pabučiuok ją.

Neslėpk savo planų ir idėjų — padaryk ją savo ateities dalim.

Nenagrinėk jos gabumų — mokykis iš jos pavyzdžio.

Nepamėgdžiok jos savotiškumų — laikykis jos mokymo.

Nematuok jos juosmens — bet gėrėkis jos gerais darbais.

Netemdyk jos akių — būk jos akių šviesa.

Nevenk jos liūdnos — būk jos ramstis.

Nepalik jos vienišos — laikykis arti jos, kad ir laiškais.

Tenepraeina nė viena diena, kad nepagalvotum apie ją.

Melskis už savo motiną ir dėkok Dievui už ją.

Kas naujo pas Brazilijos skautus

Rašo v.s. Antanas Saulaitis, SJ

Prieš pat jaunimo kongresą, po pusantrų metų pasauly, sugrįžo kun. H. Šulcas, kuris prieš trejetą metų atkūrė lietuvius skautus Sao Paulo. Per tą laiką 30-40 vaikų vienetui vadovavo Eugenija Bacevičienė. Abiejose (jaunimo kongreso proga) stovyklose varėm gan griežtai skautišką programą, ir vienuolika davė įžodį. Vienetas tikrai gražiai veikia, vaikai taip savaime prisiima skautišką dvasią. Išmokę Morzės abėcėlę, dabar keli susirašinėjam slaptais ženklais. O vienas vyrukas, sunkiai susirgęs, ligoninėj savo ir šalia budinčios motinos rankas surišo policijos kilpa, kad ji pabustų, kai jis sujuda. Ir mokėjo stovykloj išmoktą mazgą pritaikyti . . .

Iš mūsų skautiškųjų svajonių reikėtų pažymėti šią: šiais metais Šiaurės Amerikos vasarą nusiųsti į skautų-skaučių stovyklas vadovę E. Bacevičienę ir gal po skautą ir skautę, kurie kiek vyresni ir gerai susigaudytų naujoj aplinkoj. Žiemos atostogos neilgos, tik liepos mėnuo, bet mum tikrai reikalinga ruošti ateičiai vadovus. Kitais metais galėtų važiuoti kiti.

Pernai su skautų, ateitininkų ir Putnamo seselių pagalba nusiuntėm dvi mergaites, kuriom (ir mum) buvo labai naudinga jų patirtis ir atsivežtos nuotaikos. Vienintelė didesnė bėda, aišku, yra lėšos lėktuvui, nes ten stovyklose ir šeimose globa kuo puikiausia. Dar kita svajonė yra VI-oji tautinė stovykla, kuri įvyks 1978 Australijoj. Norėtume bent du nusiųsti. Jau dabar galvojame, kaip sutelkti lėšas . . .

P.S. Brolis Antanas retkarčiais aplanko mus savo laiškais. Jo laiškai kupini naujienų apie Brazilijos gyvenimą ir tenykštę lietuvių veiklą. Iš jų sužinom ir apie brolius ir seses skautus ir jų veiklą tame tolimame kontinente. **Red.**

ATLANTO RAJONO SPORTO ŠVENTĖ

Šių metų Atlanto rajono skautų-čių sporto šventė įvyks birželio mėn. 26-27 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

Nors šventės oficialus atidarymas yra 10 val., sesių tinklinio rungtynės, reikalui esant, prasidės 9 val. ryto. Komanda, kuri vėluosis daugiau kaip dvi minutes į aikštelę, bus diskvalifikuota.

Sporto šventės atidaryme ir uždaryme sesės dalyvauja su tvarkingom sportinėm uniformom.

Pilnas mokestis sportininkei yra $12.00; į jį įskaitomas ir registracijos mokestis, kuris yra $2.00 ir privalomas atsiųsti kartu su registracijos lapais.

Registracija baigiasi birželio 7 Registracijos, gautos po šios dienos, bus grąžinamos neatidarytos atgal, ir tos komandos negalės dalyvauti varžybose. Būtų labai gaila, kad dėl vadovių neapsižiūrėjimo sesės negalėtų dalyvauti šventėj. Registracijos lapai su $2.00 mokesčiu nuo kiekvienos sportininkės siunčiami man: Irena Jankauskas, 105-20 107th Ave. Ozone Park, N.Y. 11417.

Šių metų sporto šakos: tinklinis, stalo tenisas, lengvoji atletika (šokimas į tolį, 50 ir 100 m bėgimas, estafetė), lauko tenisas (jei gausime aikšteles).

Lengvosios atletikos atskirų šakų varžybos įvyks, jei dalyvaus bent trys vietovės. Lengv. atl. vienas asmuo gali dalyvauti trijose šakose.

Minėtose sporto šakose dalyvaujančios skautės sportininkės skirstomos į tris grupes: 1) jaunutės, 11-14 metų imtinai, 2) jaunės, 15-17 metų imtinai, 3) senjorės nuo 18 metų.

Jei vietovė turi keblumų sudaryti komandą, į ją gali įeiti 2 žaidikės iš kitos amžiaus grupės. Viena vietovė negali turėti dviejų komandų toj pačioj amžiaus grupėj.

Rungtynių eiga vyks burtų keliu, ir vietovės bus informuotos, jei jom reikės pradėti žaisti 9 val. ryto.

Bus paukštyčių lengvoji atletika, kuri įvyks sekmadienį, birželio 27. Jų registruoti nereikia.

Stalo tenisas bus vykdomas tik individualiai. Iš vietovės gali dalyvauti 3 žaidėjai kiekvienoj klasėj.

Čia yra pateikti tik pagrindiniai sporto šventės punktai ir datos. Jei yra klausimų, prašau rašyti ar skambinti man vakarais 212-641-4906, ir aš atsiųsiu pilnas žaidimų taisykles.

Linkiu visom sesėm sportininkėm daug laimės ir sėkmės šioj sporto šventėj.

s. Irena Jankauskienė
AR sporto vadovė

SĄSKRYDIS

"Aušros spindulių" vyr. skaučių, skautų vyčių, gintarių ir jūrų budžių sąskrydis įvyks gegužės 28-31 Beaumont Scout Camp, Rock Creek, Ohio valstijoj.

Sąskrydžio dalyviai — tik davę įžodį, vyr. skautės, skautai vyčiai, gintarės ir jūrų budžiai, turį tuntininko-ės rekomendaciją.

Sąskrydžio metu vyks rankdarbių ir tautodailės paroda. Prašom atvežti eksponatų, kuriuos gali pagaminti įvairaus amžiaus skautai.

Šis sąskrydis — penktasis. Norima suruošti nuotraukų lentas iš praėjusių keturių suvažiavimų. Prašom atsivežti nuotraukų, laužo pasirodymą, naujų dainų, talentą.

Tuntininkai-ės registraciją prašomi prisiųsti šiais adresais:

Broliai: v. sl. Remigijus Belzinskas, 19318 Chorokee Avenue, Cleveland, Ohio 44119.

Sesės: v. sl. Eglė Janavičiūtė, 17416 East Park Dr., Cleveland, Ohio 44119.

Paskutiniais nepriklausomos Lietuvos metais Kauno skautai iškilmingai mini šv. Jurgio šventę. Jų sukurtas gyvasis paveikslas vaizduoja lietuvaites įvairiuose pašaukimo keliuose. Už jų gilumoj matosi skautų gretos.

ŠV. JURGIS SKAUTŲ GLOBĖJAS

Pasaulio skautų globėjo šventės proga norėčiau dar kartą priminti, be abejo, jau girdėtą legendą, charakterizuojančią šv. Jurgio gyvenimą.

Sirijoje, netoli Beiruto miesto, buvęs didelis pelkėtas ežeras, kuriame gyveno biaurus slibinas. Jis pagaudavęs ir prarydavęs labai daug žmonių. Prietaringi tos šalies gyventojai baisųjį slibiną pradėjo laikyti dievu ir nutarė, kad jam permaldauti reikia aukų. Sugalvojo kad jam reikia aukoti gražiausias to krašto mergaites. Jau daug mergaičių godusis slibinas buvo surijęs, kai atėjo eilė ir karalaitei. Liaudis ir jai nedarė jokios išimties. Verkiančią ir drebančią ją nunešė prie ežero ir surišę paliko, kad būtų permaldautas žiaurusis slibinas.

Kaip tik tuo metu paežere jojo ant balto žirgo jaunas, gražus riteris. Pastebėjęs verkiančią nepaprasto grožio mergaitę, jis prijojo arčiau ir paklausė, ko ji verkianti. Karalaitė atsakiusi, kad ji turi būti paaukota slibinui, kurs tuoj iššoks iš vandens ir ją sudraskys. Taip jiems bekalbant, susisuko ežere vandens sūkurys, ir išlindo pasibiaurėjimą kelianti baisenybė — biaurusis slibinas. Plačiai atvėręs nasrus, jis slinko prie karalaitės. Ji iš baimės net akis užmerkė ir laukė, kada biaurioji pabaisa į jos kūną suleis aštrius dantis. Bet pajuto tik švelnią riterio ranką ir išgirdo žodžius:

— Kelkis, atsimerk ir neverk, karalaite. Štai slibinas jau guli paplūdęs kraujuose nuo mano kardo mirtino smūgio. Sėsk ant žirgo, aš gave grąžinsiu tėvam.

Koks džiaugsmas užviešpatavo karaliaus pilyje ir visoje šalyje! Karalaitė grįžo gyva ir sveika, o šalis vėl pasijuto laisva, jau nereikėjo bijoti biaurios pabaisos. Žmonės pamatė, kad tas slibinas nebuvo dievas. Jie paprašė, kad riteris papasakotų apie tikrąjį Dievą, ir daugumas jų tapo Kristaus sekėjais.

Jeigu tai ir ne tikras įvykis, tai graži legenda — šv. Jurgio gyvenimo sintezė. Visas jo gyvenimas buvo pašvęstas kovai su blogiu, ginant savo sielą — tą gražiąją, skaisčią karalaitę. Todėl nenuostabu, kad ir skautų organizacija, kurios nariai ryžtasi naikinti pikta pasaulyje, pradedant nuo savęs pačių, pasirinko šv. Jurgį savo globėju. Kiekvieno skauto ir kiekvienos skautės gyvenimo tikslas ir idealas — nugalėti tą slibiną, kurs įvairiais būdais stengiasi apgauti ir praryti jų sielas.

V. s. Juozas Vaišnys, S.J.
1964

NAUJAM ATLANTO RAJONO LSB VADEIVAI PRADEDANT DARBĄ

Mieli broliai vadovai, skautai, skautų tėveliai!

Balandžio 2, Lietuvių Skautų Brolijos vyriausio skautininko pakviestas, pradėjau eiti Atlanto rajono vadeivos pareigas. Smagu vėl po keleto metų grįžti į darbą, kurį esu taip labai pamėgęs. Kaip vyriausiam skautininkui pažadėjau imdamas šias pareigas, taip dabar dar kartą jum pakartosiu, jog stengsiuos, kiek mano išgalės leis, sąžiningai ir kruopščiai paimtą darbą atlikti.

Tur būt, daugeliui jūsų mano asmuo jau iš seniau yra pažįstamas, nes daugelio jūsų veidai dar mano atminty nėra išdilę. Gal jaunesniųjų vadovų tarpe nelabai esu atmenamas, bet darbas gi suartina žmones, prisiminimai grįžta.

Vienas žmogus kalnų nenuversi. Tad, mieli broliai, kviečiu visus į talką. Mūsų rajonas visuomet buvo vienas iš pirmaujančių Sąjungoj; taigi ir stenkimės jį tokioj aukštumoj išlaikyti. Mūsų visų pareiga rūpintis, kad išaugintume savo jaunimą — mylinčius savo tėvų kraštą, paklusnius šio svetingo krašto piliečius ir garbingus, pildančius savo įstatus skautus.

Mieli broliai, leiskim sau pritaikyti buvusio JAV prezidento a.a. J. Kennedy posakį: "Nežiūrėkim, ką mes galim iš skautybės gauti, bet klauskim patys savęs, ką mes jai galim duoti". Taigi su šiuo posakiu mintyse kviečiu visus į darbą, o darbų rasime begales.

Budėkim!

s. Juozas Raškys
Atlanto rajono vadeiva

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję savo aukomis už kalendorių ar šiaip spaudą parėmę:

13 dol. — L. Amante, Highland Park, N.J.

Po 8 dol. — M. Gečas, Toronto, Ont. Canada, A. Kainauskas, Plainsville, Conn., P. Lukoševičius, Woodhaven, N.Y.

Po 6 dol. — B. Batalin, Maspeth, N.Y., S. Slikas, Brooklyn, N.Y., V. Radys, Chicago, Ill.

Po 5 dol. — kun. J. Prabulbickas, Elizabeth, N.J., dr. S. Pragulba, Highland Park, Mich., O.A. Dorn, Corning, N.Y., A. Puzinas, San Mateo, Calif.

Po 4 dol. — L. Alinskas, Clifton, N.J., J. Jasinskas, Woodhaven, N.Y., A. Jurkštas, Brockton, Mass.

Po 3 dol. — A. Matjoška, Dorchester, Mass., J. Bliznikas, V. Mamaitis, J. Narušis, Elizabeth, N.J., J. Raudys, M. Raudys, S. Stravinskis, Chicago, Ill., B. Nemickas, Jericho, N.Y., B. Neverauskas, Sterling Hts., Mich., B. Kukler, Bridgeport, Conn., M. Kasper, Hudson, N.H., A.P. Neviera, Braintree, Mass., P. Gaižutis, Oakville, Conn., I. Smolskis, Waterbury, Conn., G. Baltrušaitis, Santa Ana, Calif., V. Lelis, Rochester, N.Y., S. Mazilis, Fishkill, N.Y., dr. J.C. Grigas, Nashua, N.H., P. Šimonis, Chester, Pa., J. Radas, Livonia, Mich., O. Žukas, Glendale, Calif., N. Shumbris, Bayside, N.Y., V. Valukas, New Haven, Conn., I. Gasiliūnas, Jamaica Estates, N.Y.

Po 3 dol. — S. Kusa, Tamarac, Fla., F. Laurinaitis, Douglaston, N.Y., V. Kuskis, Hollis, N.Y., V. Veršelis, Kings Park, N.Y., V. Naronis, Jericho, N.Y., A. Bačinskas, W. Babylon, N.Y., R.A. Zinas, Bethlehem, Pa., A. Beard, Forest Hills, N.Y., H.F. Satinskas, Doylestown, Pa., A. Venckus, Dorchester, Mass., M. Mikolaitis, Amityville, N.Y., V. Žmuidzinas, Rochester, N.Y., S. Wain, Great Neck, N.Y., J. Sirusas, Flemington, N.J., A. Molis, Worcester, Mass., A. Jurgėla, Glendale, N.Y., M. Jasėnas, Jackson Hgts, N.Y., A. Balsys, N.Y. City, K. Trečiokas, Union, N.J., J. Gruodis, Monticello, N.Y., A. Matulionis, Plattsburgh, N.Y., K. Praleika, Little Falls, N.J., A. Jonys, Delanco, N.J., O. Vaičiūnas, Dorchester, Mass., S. Bakutis, St. Petersburg, Fla.

Po 2 dol. — A. Bortkevičienė, H. Butkus, Woodhaven, N. Y., A.M. Wackell, B. Žemaitis, Worcester, Mass., P. Balčiūnas, H. Springs, Nat. Pk., Ark., K. Palčiauskas, St. Petersburg Beach, Fla., E. Putvytė, Fall River, Mass.

Po 2 dol. — S. Liogys, L. Tamošaitis, Woodhaven, N.Y., M. Matusaitis, Brooklyn, N.Y., S. Rimas, So. Boston, Mass., J. Starinskas, Belmont, Mass., J. Juodvalkis, Chicago, Ill., M. Gofensas, Brockton, Mass.

Po 2 dol. — B. Sudzinskas, Industry, Pa., V. Povilauskienė, Astoria, N.Y., D. Sellei, Farmington, Conn., V. Ūselis, Flushing, N.Y., E. Pilis, Noank, Conn., O. Linartas, Elizabeth, N.J., V. Dapšis, Glendale, Calif., A. Brown, Methuen, Mass., J. Kairys, No. Providence, R.I., A.I. Rygelis, Kinnelon, N.J., J. Gimbutas, Arlington, Mass., I. Malėnas, Cleveland, Ohio.

Po 1 dol. — V. Gamziukas, Buffalo, N.Y., A.J. Audronis, Los Angeles, Calif., K. Naikelis, Millbury, Mass., M. Varneckas, Clark, N.J., P. Vasiliauskas, Woodhaven, N.Y., P. Kidolis, Hartford, Conn., J.B. White, Avon Park, Fla., J. Sventickas, Detroit, Mich., R. Švainauskas, Studio City, Calif., V. Mimgaudis, Quincy, Mass., V. Labutis, Meriden, Conn.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkinga Darbininko administracija.

Brazilijos platybėse

Išvyka į trečią jaunimo kongresą (12)

Paskutinę praeitų metų dieną į Sao Paulo suvažiavo ir paskutiniai jaunimo kongreso dalyviai, dar likę Montevideo mieste. Naujus Metus kartu sutiko 1000 lietuvių su viršum gražioj salėj. Tik patekti į ją nebuvo taip lengva. Toj gatvėj, prie kurios buvo prisiglaudusi salė, vyko tradicinės sporto rungtynės — bėgimas ir eitynės. Kas tuoj po vidurnakčio buvo išėję į gatvę, matė, kaip pro abiejose gatvės pusėse triukšmaujančią minią viduriu gatvės pranešė gyvą Naujų Metų kūdikėlį.

Naujų Metų popietėj lietuvių parapijos bažnyčioj Villa Zelina buvo aukojamos mišios. Čia jau atvyko ir vysk. A. Deksnys bei prel. L. Tulaba iš Romos. Su jais koncelebravo ir jaunimo kongrese dalyvauja lietuviai kunigai. Pamokslą pasakė kun. dr. K. Trimakas.

Po pamaldų klebonas kun. J. Šeškevičius visus pakvietė vaišių į parapijos salę. Čia programą atliko Argentinos jaunųjų Žibuoklių oktetas, akompanuojant akordeonu ir gitarom. Sveikinimo žodį tarė dr. P. Kisielius.

Ne visi jaunuoliai, dalyvavę jaunimo kongrese, buvo atstovai studijų dienose. Tik šie paskutinieji išskubėjo į užmiesty esančias patalpas pradėti studijų dienų. Apie šias studijų dienas Darbininke išsamiai rašė jų dalyvis stud. Viktoras Nakas.

Jaunieji ne atstovai ir vyresnieji dalyviai per likusias kelias dienas buvo pavėžinti po Sao Paulo apylinkėj esančias gražesnes vietas. Sausio 2 aplankėm Campo de Jordao, esantį 2030 metrų aukštumoj. Tai esanti aukščiausia vieta Brazilijoj. Nors ir gana aukštai iškilom bet nei sniego nei uolų nesimatė — viskas aplink gražiai žaliuoja. Ir bananų medžių visokių rūšių čia gausu.

Pačiam Sao Paulo mieste ir apylinkėse teko pastebėti dar Kalėdų ir Naujų Metų puošmenų likučių — sidabrinių popierėlių juostelėm ir spalvotom lemputėm papuošti palmių ir panašūs medžiai. Čia eglučių neteko pastebėti.

Sausio 3 vakarą netoli lietuvių parapijos bažnyčios, jaukioj Sao Miguel kolegijos salėj vietinės ateitininkų pajėgos suvaidino Antanos Škėmos dviejų veiksmų dramą "Žvakidė". Prieš vaidinimą Sesuo Margarita, Marijos N.P. Seserų vyriausioji vadovė, perskaitė lietuviškų ir religinių minčių paskaitą.

Dvi jaunuolės pristatė vaidinimą ir vaidintojus, kurie visi jau gimę Brazilijoj, išskyrus Algirdą Sliesoraitį. Vaidintojai reiškėsi gražia lietuvių kalba. Per visą vakarą vos kelios klaidelės tepasitaikė. Tai tikrai pagirtinas artistų darbas, įdedant tiek pastangų veikalui pastatyti.

(Bus daugiau)

Kornelijus Bučmys

JAV LB krašto valdybos v. vicepirmininkė Aušra Mačiulaitytė-Zerr kovo 27 liudijo demokratų partijos pravestuose apklausinėjimuose Providence, R.I. Posėdžio metu nuotraukoj matyti Rhode Island valstybės gubernatorius ir demokratų partijos platformos komisijos pirmininkas Philip W. Noel (pirmas iš k.), Aušra Zerr (ketvirta iš kairės).

KAIP ATRODO IŠ KITOS PUSĖS

ROMUALDA ŠIDLAUSKIENĖ

Kadangi šio krašto spauda, radijas ir televizija perduoda tiktai liberalizmui naudingas žinias, konservatoriai jaučia didelį trūkumą faktais pagristų žinių. Jaučia ir mato laisvam pasauliui naudingų įvykių sumenkinimą, iškraipymą ar visišką užslopinimą (news NOT fit to print)... Bediskutuojant šį klausimą su kitais konservatoriais, buvo prieita išvada, jog mum reikia burtis, informuojant vieniem kitus. Šia proga dėkojam Darbininkui už leidimą pasisakyti jo puslapiuose.

Perduosim vidaus ir užsienio politikos žinias, turinčias įtakos Lietuvos laisvinimui, bei žvilgtelėsim į savo pačių darbus. Čia nebus ginčijamasi tarpusavy. Atrodo, kad daugelis tų ginčų kyla vyresniųjų lietuvių tarpe; tai mum, išeivijoj subrendusiem, daro labai blogą įspūdį ir teikia nesektiną pavyzdį.

Kviečiam talkon visus konservatorius — respublikonus, demokratus ar neįsijungusius į partijas. Straipsniai turi būti pagrįsti faktais, ne asmenine nuomone.

-o-

Genocido sutartis

Vieno pasaulio šalininkai vėl senate pajudino genocido sutartį.

Ši sutartis yra Jungtinių Tautų padaras jau nuo 1948-49. Po to pasiūlyta Jungtinėm Valstybėm ją ratifikuoti. Lig šios dienos bandoma prastumti ją pro kongresą. Paskutinis toks bandymas įvyko 1973 balandžio mėn. Prezidentai Eisenhoweris, Kennedy ir Johnsonas paliko šią sutartį snūduriuoti senato užsienio reikalų komitete, gi prezidentas Nixonas, H. Kissingeris ir dabartinis viceprezidentas Rockefelleris šiai sutarčiai pritaria.

Genocido sutartis (Genocide Treaty) anksčiau buvo žinoma kaip genocido seimas (Genocide Convention). Šį pavasarį ji buvo išleista iš Senate Foreign Relations Committee su rekomendacija senatui ją ratifikuoti.

Pažiūrėkim, kas yra toji genocido sutartis.

Tai yra dar vienas žingsnis vieno pasaulio link, po Jungtinių Tautų vėliava, pašalinant atskirų tautų nepriklausomybes, sujungiant ir paverčiant jas Jungtinių Tautų provincijomis. Šis sutartis siūlo sudaryti tarptautinį tribunolą Jungtinių Tautų jurisdikcijoj; jis viršytų visus ratifikuojančių tautų vietinius teismus. Tautos, pasirašančios genocido sutartį, sutinka leisti savo piliečius teisti tarptautiniam tribunolui už genocidą bet kuriame pasaulio kampe.

Genocidas pagal šią sutartį yra ne vien gyvybės atėmimas, bet fizinis ir protinis kankinimas, užgauliojimas, grasinimas, vaikų vežimas nuo vienos grupės pas kitą ir kitoks etninių, rasinių ir religinių mažumų kankinimas. Tačiau **genocido sutartis neliečia Maskvos, ir pavergtos tautos negali šia sutartim pasinaudoti.** Sovietų Sąjungos reikalavimu politiniai žudymai ar kankinimai buvo iš genocido sutarties išskirti, ir Sovietų piliečiai nebus teisiami už nusikaltimus pavergtiesiem.

Šios sutarties ratifikacija, kaip dabar parašyta, nepalengvins kenčiančių dalios. Todėl, kiekvienai progai pasitaikius, turėtume priminti savo senatoriam, kad už tokią vienpusišką sutartį nebalsuotų, nes tai yra tik savo rankų surišimas.

Pagal JAV konstituciją sutartis viršija vidaus įstatymus ir gali būti ratifikuota dviejų trečdalių tą dieną susirinkusių senatorių. Jei, sakysim, kurią nors dieną senate pasirodys trys senatoriai (tai kartais pasitaiko), dviejų užtenka tai sutarčiai ratifikuoti, jei trečias tyli. Tokios dienos kaip tik ir laukia vieno pasaulio šalininkai, kad įsteigtų pasaulinį teismą laisvo pasaulio žmonėm teisti.

Sveikiname su saulėtu pavasariu mūsų gerb. svečius ir bičiulius. Esame vėl pasiruošusios jus sutikti savo vienuolyno sodyboj poilsiui nuo kasdieninės rutinos ir sunkių darbų. Prašom pranešti Jūsų atsilankymo laiką adresu: Sister M. Rita, Imm. Conc. Convent, Putnam, Conn. 06260. Tel. 203 928-5828.

Montevideo lietuvių parapijos salėje jauniausias jaunimas atlieka programą kongreso svečiams. Nuotr. A. Šeštoko

BALTIMORE, MD

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas metinę gegužinę turėjo gegužės 18 gražiame Patapsco State Parke, prie Hollowfield Shelter, Baltimorės priemiesty. Rengimo komitetas dėkoja visiem dalyvavusiem.

Malūnas, Baltimorės tautinių šokių grupė, kviečia visus į jų rengiamą šokių vakarą šeštadienį, gegužės 22, Lietuvių Svetainės didžiojoj salėj. Vakaras prasidės 7:30 v.v. Savo dalyvavimu paskatinsime jaunimą toliau tęsti jų kilnų darbą. Visas pelnas skiriamas kelionei į šokių šventę Chicagoj.

Gėlių darželius įrengė lietuvės prie savo namų Baltimorėj ir priemiesčiuose. Vienas iš gražiausių darželių yra Elenos Tribulskienės.

Lietuvių Festivalį rengia Baltimorės lietuvių draugijos ir organizacijos birželio 5 ir 6. Rengimo komitetas kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti festivalio atidaryme, kuris bus 12 val. birželio 5. Invokaciją sukalbės prie lietuviško kryžiaus ir bakužės kun. A. Dranginis. Pasveikinimo žodį tars miesto majoras ir lietuvių bičiulis J. Donald Schaeffer. Bus stalai su lietuviškais ir kitais valgiais, kurių bus galima nusipirkti. Taip pat bus stalai su lietuviškais rankdarbiais, drožiniais, knygomis ir plokštelėmis. Meninę programą atliks trys tautinių šokių grupės ir vyrų choras Daina.

Bicentennial mišias Jungtinių Valstybių nepriklausomybės 200 metų sukakčiai paminėti ruošia Baltimorės lietuvių organizacijos ir draugijos sekmadienį, birželio 6, 11:30 Šv. Alfonso bažnyčioj. Visi kviečiami dalyvauti tose mišiose. Vyrų choras Daina giedos per mišias. Po mišių bus paradas nuo Šv. Alfonso bažnyčios ir jis baigsis Lietuvių Festivaly. Savo dalyvavimu įrodysime, kad esame dėkingi, kad gyvename Amerikoj. Lietuvių Posto Legionieriai ir jų padėjėjos žygiuos su savo vėliavomis. Šokių grupės dėvės tautinius drabužius, sportininkai ir lietuviškos organizacijos raginami dalyvauti parade.

Jonas Obelinis

LOS ANGELES, CALIF.

Santa Monica LB apylinkės valdyba gegužės 22 Bay Woman's Club salėj rengia koncertą — balių. Meninę programą atliks solistė L. Zaikienė ir solistas H. Paškevičius. Jie dainuos naujausius komp. G. Gudauskienės lengvosios muzikos kūrinius. Akompanuoja R. Apeikytė. Scenoj šoks R. Alseikaitė. Šokiam gros Latvalos orkestras.

Ateitininkų metinė šeimos šventė įvyks gegužės 23. Mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj, bendros vaišės ir žaidimai — gamtoj.

Graduacijos iškilmės Šv. Kazimiero parapijos mokykloj bus birželio 5, šeštadienį, 4 val. po pietų bažnyčioj su iškilmingomis mišiomis. Šiais metais 8-tą skyrių baigia 32 moksleiviai.

Vincės Jonuškaitės-Zaunienės paskaita Šv. Kazimiero parapijos patalpose bus birželio 6, tuoj po pamaldų.

Lietuvių diena, rengiama Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, šiais metais bus birželio 27. Meninėj programoj dalyvauja solistai iš Chicagos Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. Jiem akompanuos A. Vasaitis ir R. Apeikytė. Pelnas skiriamas salės remonto fondui.

— L.Ž.K.

PATERSON, N.J.

Mirė Pranas Toleikis

Pranas Toleikis, gyvenęs 384 E. 36th St., Paterson, N.J., sulaukęs 80 metų, mirė kovo 24. Sirgo kepenų vėžiu.

Patersono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj už velionį mišias aukojo kleb. kun. Viktoras Dabušis. Dalyvavo daug velionies draugų ir pažįstamų.

Palaidoti buvo nuvežtas lėktuvu į V. Vokietiją, Kassel-Oberzwehren kapines. Palaidotas šalia savo dukters Jadvygos, mirusios prieš 28 metus. Toks buvo velionies noras, ir jis tam ruošėsi iki pat mirties.

Vokietijoj prie karsto vietos kunigas R. Koenig pasakė gražų atsisveikinimo žodį. Jis gerai pažino velionį, nes anksčiau daug lietuvių gyveno Mattenbergo stovykloj. "Negalėdamas sugrįžti į savo tėvynę Lietuvą, sugrįžo į amžinąją tėvynę pas Dievą ir amžinam poilsiui atsigulė šalia savo mylimos dukters Jadvygos", — pasakė savo kalboj kun. Koenig.

Vokietijoj ant velionies kapo buvo gėlių, vienas lietuvių vainikas ir vienas velionies pažįstamų vietos gyventojų vainikas. Ant karsto buvo užberta Lietuvos žemių sauja, sausų gėlių lapelių ir gintarėlių gabaliukų nuo Baltijos krašto. Palaidotas balandžio 2. Tegu jam būna lengva Vokietijos žemė.

A.G.

BALTIJOS KELIONĖ
15 DIENŲ
LIETUVA

BIRŽELIO 16-30 1050 DOL.
LIEPOS 14-28 1110 DOL.

LENINGRADAS
VILNIUS (6 DIENOS SU DIENOS EKSKURSIJA Į KAUNĄ)
RYGA
TALINAS
HELSINKIS

Į kainą įeina visa transportacija, pirmos klasės viešbučiai, taksai, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas ir visi patarnavimai!

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N.Y. 11418
Attention: Rasa
212-441-6799

REGISTRUOKITĖS DABAR — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS

IŠ VISUR

— **Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba** nuo kovo 1 yra įsikūrusi New Yorke: 64-09 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378. Tel. 212 894-7351. Ten pat yra ir Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

— **Roma Mastienė,** Chicagos lietuvių operos solistė, neseniai koncertavusi Kolumbijoj, vėl išvyksta į P. Ameriką. Šį kartą ją kviečia Argentinos lietuviai. Birželio 13 ji dainuos Buenos Aires mieste ir koncertą sujungs su birželio įvykių minėjimu. Birželio 20 dainuos Montevideo lietuviam. Rugsėjo 26 numatytas jos rečitalis Jaunimo Centre, Chicagoj.

— **Susipažinimas su L. Andriekaus nauja poezijos knyga** "Už vasaros vartų" balandžio 22 vyko Ver. ir Vl. Kulbokų namuose, Gulfport, prie St. Petersburgo, Floridoj. Susirinko gerokas būrys besidominčių literatūra. Knygą pristatė Vl. Kulbokas. Kalbėjo ir pats autorius. Jis taip pat paskaitė ir naujųjų eilėraščių.

— **Dail. Stasės Smalinskienės** tapybos darbų paroda rengiama gegužės 29-30 Anapilio salėj Toronte, Kanadoj. Rengia Anapilio moterų būrelis.

— **L.K. Mokslo Akademijos Ottawos židinys** gegužės 16 surengė prof. dr. Antano Ramūno minėjimą Ottawos universiteto pedagoginiam institute. Mišias koncelebravo kun. dr. V. Skilandžiūnas ir kun. prof. dr. A. Paškus. Prof. dr. Vytenis Damušis kalbėjo apie dr. A. Ramūną kaip mokslininką, rašytoją, auklėtoją. Aktorius Vitalis Žukauskas kalbėjo apie velionį kaip žodžio menininką.

— **Stud. Vytautas Bandžiulis,** Los Angeles, Calif., balandžio 25 įvykusiame JAV LJS-gos sk. valdybos posėdy perėmė šios valdybos pirmininko pareigas. Jis jaunimo sąjungos skyriui vadovavo ir praėjusių metų veiklos kadencijoj.

— **Birutė Plučaitė,** Kanados stalo teniso jaunių klasės čempijonė, balandžio 16-18 Etobicoke Olympium salėj vykusiose Kanados stalo teniso jaunių klasių pirmenybėse iškovojo pirmą vietą. Dvejetų pirmenybėse pirmą vietą iškovojo Birutė Plučaitė ir Glorija Našukaitytė. Birutė jau dveji metai dalyvauja Kanados stalo teniso moterų rinktinėj, kuri žaidė Britanijoj, Kinijoj, Japonijoj, Australijoj. Birutė laimėjo ir Ontario provincijos stalo teniso jaunių klasės pirmą vietą. Ji vadovauja Toronto Aušros klubo stalo teniso sekcijai.

— **Margutis,** lietuviška radijo programa Chicagoj, po 45 metų transliacijų paskutinę transliaciją perdavė balandžio 23, nes radijo stotis svetimų kalbų programom skirtą laiką skirs moderniai muzikai. Margučio kasdieninės programos Chicagos lietuvių buvo labai mielai klausomos.

— **Talino, Estijoj,** sena arkivyskupo katedra paversta muziejumi.

— **Sakalienė, Emilija,** d. Petro, gyvenanti Vilniuj, ieško savo brolio Jono Maišelio, anksčiau gyvenusio Ukmergės apskr. Pranešti S. Narkėliūnaitei, 200 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

— **Vaclovas Romanas,** Wilkes Barre, Pa., lietuvių parapijos vargonininkas, žinomas muzikas, sunkiai susirgo. Ligoninėj jam padarytos dvi vidurių operacijos.

— **Washingtono LB apylinkės** susirinkimas įvyko gegužės 1. Po pirm. Kazio Vasaičio ir ižd. Joanos Vaičiulaitytės pranešimų pririnkti nauji nariai į valdybą. Dabartinė valdyba yra ši: pirm. Rūta Penkiūnienė, ižd. Vida Zubkienė, vicepirm. Jurgis Vodopalas, sekr. Tadas Mickus, nariai dr. Jonas Genys ir Edvardas Šumanas. Valdybos adresas: R. Penkiūnas, 5901 Sutters Court, Bowie, Md. 20715. Tel. 202 262-2380.

Pabaltijo studijų penktosios konferencijos programos dalis

Gegužės 20-23 Columbijos universitete New Yorke vyksta Pabaltijo studijų (AABS) penktoji konferencija. Ten bus skaitoma gana daug paskaitų. Visos paskaitos skaitomos angliškai, tik kelios vokiškai. Čia surašome dalį tos programos, kuri liečia lietuvius ir bendrai visą Pabaltijį.

Gegužės 20, ketvirtadienį

8:30 — registracija.

10-11 —visuotinė sesija. Įžanginį žodį taria prof. R. Misiūnas.

1:30-3:30 — diskusijos tema — Baltistika ir kolegijų problemos. Tarp kitų dalyvauja prof. V. Klemas ir prof. A. Šlepetytė-Janačienė.

3:30-5:30 — Columbijos universiteto seminaro "Sovietinių tautybių problemos" penki referatai Pabaltijo temomis.

Gegužės 21, penktadienį

9-10:30

Lingvistika — lietuvių kalbos konservatiškumo redefinicija — Janina Reklaitis.

Viduramžių istorija — trys paskaitos apie Didžiosios Lietuvos Kunigaikštiją.

Socialiniai mokslai — Pabaltijo ekonomijos sovietizacija — prof. B. Mačiuika.

10:30-12

Diskusijos — Pabaltijo ekonomijos tolimesnis vystymasis.

Diskusijos — mokslinių tyrimų puoselėjimas ir ugdymas.

12-12:30

Priešpiečių pokalbis — Istoriją aplankius — prof. R. Misiūno įspūdžiai iš kelionės po Lenkiją.

1:30-3:30

Bibliografija — caristiniai ir sovietiniai informacijos šaltiniai, išgavimo ir interpretacijos problemos, trys paskaitos.

Naujoji istorija — Pabaltijo prekyba 18 amžiuj.

Socialiniai mokslai — Sovietinių mažumų padėtis tarptautinėj teisėj. Keturios paskaitos, tarp jų prof. dr. J. Genys, ir V. Markus — 2 temos.

Literatūra — Dramatinis šuolis per Atlantą — pabaltiečių drama. Diskusijos . Dalyvauja E. Juodvalkytė.

3:30-5:30

Literatūra — Moderniosios lietuvių dramos aspektai — A. Landsbergis.

Viduramžių istorija — Senovės Pabaltijo gintaras.

Naujoji istorija — Reakcijos į svetimųjų okupacijas pasaulinių karų metu. Keturios paskaitos.

7-8:30

Jono Meko filmas iš kelionės po Lietuvą.

Gegužės 22, šeštadienį

9-10:30

Bibliografija — Baltistikos rinkimas ir informacinio tinklo sudarymo problemos. Amerikos lietuvių spauda — J. Balys.

Socialiniai mokslai — Pabaltijo identiteto problemos sovietinėj ir amerikinėj aplinkoj. Etninio išlikimo strategija.

Literatūra (iki 12 val.), tarp kitų — Sąlyčio taškai tarp Radausko, Mandelstamo ir Pasternako — R. Šilbajoris. Dabartinė lietuvių poezija — V. Skupskelytė.

Naujoji istorija — Trys pabaltiečiai, sušaudyti su Tuchačevskiu.

10:30-12

Menas — Čiurlionis ir meno sintezės problema — Ichiro Kato. Čiurlionio simboliai — Aleksis Rannit. Pabaltiečių tapybos linkmė — paskaita vokiškai.

Naujoji istorija — Pabaltijis ir Tautų Sąjunga. Voldemaro diplomatija — J. Slavėnas.

2-4:00

Visuotinė sesija. Pabaltijo tautų suverenitetas—B. Meissner. Diskusijos — Pabaltijo studijų ateitis.

7:30 — banketas armėnų salėj.

A. St.

PO CHICAGOS DANGUM

Vytauto D. šaulių rinktinės namų pašventinimas įvyko gegužės 1. Susirinko keli šimtai šaulių ir svečių. Iškilmes pradėjo V.D. rinktinės pirm. V. Išganaitis. Pakvietė programą vesti garbės teismo narį A. Budrecką. Pagerbtos įnešamos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Namus pašventino rinktinės kapelionas kun. A. Zakarauskas. Buvo daug sveikinimų žodžiu ir raštu. Meninę programą atliko solistai D. Stankaitytė ir A. Brazis. Akompanavo A. Vasaitis ir Aldona Brazis. Gražiai pasirodė šaulių rinktinės choras, vadovaujamas muz. P. Vasbergo. Po programos prasidėjo puikios vaišės. Šokiam grojo A. Markausko vadovaujamas orkestras. Svečių nuotaiką kėlė namų puošnumas: šviesūs žėruojantys žėrandėliai, sienos išpuoštos Lietuvos didžiųjų veikėjų paveikslais, scena papuošta Vytimi, vėliavomis ir puošniomis užuolaidomis. Rinktinės pirm. V. Išganaitis pabaigoj dėkojo sveikintojam, svečiam, programos atlikėjam ir mecenatam. Jis pabrėžė, kad šie namai yra visų rinktinės šauliųvieningo ir bendro darbo rezultatas.

Vargonų koncertą Švėkšniškių draugija surengė gegužės 2 Gimimo Švč. M. Marijos bažnyčioj. Programą atliko muzikas Jonas Žukas. Prisirinko apypilnė bažnyčia muzikos gerbėjų, kurie gerėjosi rinktinės religinės muzikos melodijų maloniu skambėjimu.

LB Vidurio vakarų apygardos suvažiavimas įvyko gegužės 1 Jaunimo Centre. Suvažiavimą pradėjo ir jam pirmininkavo Modestas Jakaitis. Invokaciją sukalbėjo kun. J. Borevičius, SJ.

Apygardos pirm. M. Jakaitis sveikindamas pranešė, kad apygardoj veikia 14 apylinkių, kurios atlieka tautinį kultūrinį lietuvišką darbą. Buvo ir nesklandumų. Reorganizuotos bendruomenės veikėjai buvo iškėlę teisėtai LB Marquette Parko apylinkės valdybai bylą, kurią amerikiečių teismas teigiamai išsprendė teisėtos LB naudai. Reorganizatoriai padavė apeliaciją, kurią teismas atmetė. Apie veiklą pranešė švietimo v vadovas J. Plačas. Jaunimo atstovas Algis Avižienis pasidžiaugė jaunimo kongreso pasisekimu ir dėkojo apygardai už gausią finansinę paramą. Šv. Kazimiero lietuvių kapinių komiteto pirm. Algis Regis pasidžiaugė iškovotomis teisėmis. Bronius Juodelis pranešė apie V-tą tautinių šokių šventę, kurią sutiko globoti prez. Fordas. Šventėj dalyvauti užsiregistravo 101 šokių grupė ir 2000 su viršum šokėjų. Ši šventė rengiama JAV nepriklausomybės 200 metų sukakčiai paminėti. Kostas Dočkus padarė kontrolės komisijos pranešimą. Slaptu balsavimu į apygardos valdybą išrinkti: Algis Avižienis, Modestas Jakaitis, Vytautas Kamantas, K. Laukaitis ir Angelė Katiliškytė. Į kontrolės komisiją išrinkti: J. Ardys, dr. A. Razma ir V. Šilas. Po pietų pertraukos vyko apylinkių pirmininkų pranešimai ir diskusijos. Suvažiavime buvo trečdalis jaunesnės kartos atstovų, kurie gyvai reiškėsi svarstymuose. Nutarta daugiau dėmesio kreipti į kultūrinę švietimo veiklą, nekovoti prieš brolį lietuvį, kaupti jėgas Lietuvos laisvei. Suvažiavime dalyvavo iš 14 apylinkių 98 atstovai ir kelios dešimtys svečių. Suvažiavimas pademonstravo LB ryžtingą ir gyvą veiklą. LB nekreips dėmesio į kai kurios spaudos išpuolius ir šmeižtus, bet dirbs lietuvišką kultūrinį tautinį švietimo darbą, laikysis demokratinių principų, paklus daugumos valiai ir rems Lietuvos laisvinimo veiklą. Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

J. Kaunas

— **Išeivijos estų** masinis suvažiavimas, dainų šventė ir tautinių šokių šventė numatyta rengti liepos 5-11 Baltimorėj.

— **Nashua, N.H., Šv. Kazimiero** lietuvių parapijos savaitiniame biuleteny, šalia parapijos skelbimų ir religinių žinių, kiekvienam numery skelbiama žinių ir iš bendro JAV lietuvių gyvenimo, apie naujas svarbesnes lietuviškas knygas ir pan.

— **Per Madrido radijo stotį** lietuviška radijo programa, anksčiau transliuota kiekvieną dieną, naujo Ispanijos informacijų ministerio patvarkymu transliuojama tik du kartus savaitėj — trečiadieniais ir šeštadieniais. (E)

Pranciškonų vasarvietė Kennebunkporte, Maine. Čia šią vasarą bus šaulių kultūrinė savaitė, ateitininkų savaitė. Čia bus gyvas kultūrinis judėjimas. Čia suvažiuos daug vasarotojų. Nuotr. P. Ąžuolo

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į **Susiv. centrą,** P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių **BRONIŲ BOBELĮ,** 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

GO WEST YOUNG MAN GO WEST
CND EDUCATIONAL TOURS

5 Week Camping Trip, Sightseeing, Fishing, Hiking
See the Rockys, The Black Hills, Yellow Stone National Park, Teton National Park
See Wildlife: Elk, Moose, Deer, Antelope, Mount. Sheep, Mount Goats. Fish in Blue Ribbon Trout Streams, & Lakes etc.

PRICE $600.00 BOYS 11 THRU 18
STARTS JULY 13- AUG 16
FOR INFO CALL:CARL KOTZAM
OLDLYME CT. 06371
TELE: 203 434-7496

VISIT LITHUANIA WITH UNION TOURS

Leader in Travel to Eastern Europe since 1931

AIR FRANCE

5 Nights Vilnius — 1 Night Moscow — 7 Nights Paris
Depart New York June 10 — Return June 24
Total Price: $1,099.00 $140.00

SAS

1 Night Moscow — 5 Nights Vilnius — 1 Night Copenhagen
Depart New York Sept. 19 — Return Sept. 27 $780.00
Depart New York Oct. 3 — Return Oct. 11 $742.00
Single Supplement: $75.00

Price includes: All flights, first class hotels with private bath based on double occupancy, transfers and baggage handling, all meals in USSR (Continental Breakfast elsewhere), city sightseeing tour of Vilnius and Paris, English speaking guide in USSR.

(Air fares subject to changes and/or government approval.)

UNION TOURS INC.
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016

(212) 679-7878

House for sale. Bayswater-Far Rockaway. 4 bedrooms, 9 years old, central air-conditioning, den with white bar, garage, 2 and half bath, new appliances, low taxes, patio, landscapes. Evenings and weekends, Tel. 471-4432.

Namas pardavimui. Bayswater — Far Rockaway. 4 miegamieji. 9 metų senumo, centrinis vėsinimas, poilsio kambarys su baru, garažas, voniom du su puse kambario, nauji įrengimai, žemi mokesčiai, veranda, sutvarkyta aplinkuma. Vakarais ir savaitgaliais tel. 471-4432.

ST. JOSEPH'S ACADEMY
McSherrytown, Pa. 17344
BOARDING SCHOOL FOR GIRLS
Grades 7 thru 12
Conducted by Sisters of St. Joseph of Chestnut Hill
For Information:
WRITE OR CALL: 717 637-2227

GRADUATE COURSES
III. "Institute in Human Sexuality"
WHERE: Presbyterian Church, North Broadway, Route 9, Irvington two miles south of Tappan Zee Bridge — across street from Immaculate Conception Church. Three weeks — 4-6 PM and 7-9:30 PM June 28 thru July 16
SIX CREDITS — Tuition $250 payable at first class session. Sponsored by Canisius College Graduate School of Education, Buffalo, New York Full Accreditationa and Certification $15 application fee for first time students Registration and tuition payments at first class session
No Pre Registration
INF. DR. EDWARDS 203 239-7568

GERMANTOWN STEVENS ACADEMY
"A PERSONAL APPROACH TO EDUCATION . . ."
SMALL CLASSES CO EDUCATIONAL COLLEGE PREPARATORY
NOW ACCEPTING APPLICATIONS FOR SEPTEMBER
SCHOOL HOUSE LANE AND GREENE STREET, PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA 19144
TEL.: (215) VICTOR 3-9047

wavecrest
INDOOR HEATED POOL
SAUNA!
TENNIS & GOLF!
HORSEBACK RIDING!
OUTDOOR POOL!
SEAVIEW COCKTAIL LOUNGE & RESTAURANT
MILES OF BEACH TO JOG!
APARTMENTS, ROOMS, COTTAGES
WHERE YOUR SPRING VACATION WILL SHOW FOR THE REST OF THE YEAR!
Dept. F, Montauk, L.I., N.Y. 11954
(516) 668-2141 (516) 668-2864

SPECIAL SPRING WEEKEND PACKAGE
A Change of Pace . . . For the Whole Family!
Restaurant • Private Beach • Pool • Game Room
Water Sports • Sauna/Sun Deck • 60 Deluxe Units.
Many w/Kitchenettes Supervised children's Activities.
Reserve Now For MEMORIAL DAY *Color Booklet "T" on Request*
Tiana Bay AAA ON WATER'S EDGE
RESORT • MOTEL • MARINA
Rampasture Rd, Hampton Bays, NY 11946 516-728-1488

Don't wait to be MUGGED or RAPED
You give the lunatic your money and pray that's all he wants. NOW Protect Yourself from furher harm with GUARDIAN Compact, lipstick size.
Fast and simple to use. Fires up to 50 sprays to 10 ft. away.
GUARDIAN instantly disables attacker for up to 15 minutes, and leaves a RED DYE for police identification. CAUSES NO PERMANENT INJURY. A Legal and Potent defense device approved for use by the U.S. Government. Now available to public!
Only $2.95 each, 2 for $5.00 or 3 for $7.50
Tax and postage paid. Guaranteed.
Order by calling locally 723-6902 or write
GUARDIAN
8½ Chestnut Street, Binghamton, N.Y. 13905

PRANCIŠKONAI MALONIAI KVIEČIA VISUS ATOSTOGAUTI PAS JUOS KENNEBUNKPORTE

Atostogų sezonas: liepos 4-rugsėjo 6

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ TURI VISUS PATOGUMUS

Kambarių pasirinkimas įvairus. Maistas geras. Aplinka graži — prie pat Atlanto. Maudymosi baseinas, teniso aikštė, kavinė. Gausūs kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, paskaitos, dailės parodos. Taip pat skaitykla, biblioteka . . .

KAINOS VISIEM PRIEINAMOS. INFORMACIJAI ADRESAS:

Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

V—TOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS LĖŠŲ TELKIMO KOMITETAS

RENGIA LOTERIJĄ.

Kviečiami visi lietuviai aktyviai įsijungti (ir laimėti) į šią kilnių tikslų loteriją.

Loterijos dovanos:

1. **1976 Buick Century Special**
2. **Zenith spalvota TV — (dovanota Midland Savings — Frank Zogas, pres.)**
3. **1 savaitės atostogos Tabor Farm, Mich. — 2 asm. — (Valdo Adamkaus auka)**
4. **Dail. Murino tapyba (autoriaus dovana)**
5. **Stereofoninė radijo sistema — (Jono Evans sūnaus auka).**

Dar 10 kitų vertingų laimėjimų.
Loterijos bilieto kaina-auka 10 dolerių.

Bilietų reikalais kreiptis į loterijos rengimo pirmininką Mr. John Evans, 6845 So. Western, Chicago, Illinois 60636, Telef. 737-8600.

SUNNY HILLS, FLA.

Šiaurinėj Floridos trijų metų sezonų dalyje — kalnuotoj ir ežerais puošiamoj aplinkoj kuriasi nauja lietuvių kolonija.

Šis naujas miestas — SUNNY HILLS — savo gamta ir klimato švelnumu lietuviam turėtų patikti.

Šiuo metu yra sudarytas iš lietuvių žemės savininkų Sunny Hills Floridoj įsikūrimui padėti komitetas, į kurį įeina iš New Yorko apylinkės: Vyt. Beleckas (212 382-6440), Jul. Čepukienė, Birutė Labutienė, kun. A. Račkauskas, Petr. Šlapelis ir Henr. Zitikas. Iš New Jersey apylinkės: Jonas Zubavičius (201 381-3198), Marytė Balčiūnienė, Vinc. Mamaitis, kun. J. Pragulbickas, prof. Jok. Stukas, Julius Veblaitis.

Platesnių įsikūrimo informacijų reikalu prašome kreiptis į minėtus komiteto narius arba tiesiog į DELTONA KORPORACIJOS ATSTOVĄ:

ED CALDERARO
FLORIDA PROPERTIES
700 MATTISON AVE.
ASBURY PARK, N.J. 07712
TEL. 201 988-0660

XXVI žaidynės Toronte
KREPŠINIS IR TINKLINIS

Jau ketvirtis šimtmečio, kai Šiaurės Amerikos lietuviai sportininkai, tarytum mahometonai į Mekką, traukia į metines žaidynes. Be kupranugarių ir ne pėstute — vieni sėda į lėktuvą, kiti nusisamdo autobusą, treti šauna privačiais automobiliais. Įvairiomis priemonėmis įveikia šimtus mylių ir savaitgalį skiria krepšiniui bei tinkliniui. Metų tėkmėj žaidynės išaugo, pradinius rėmus vis daugiau reikėjo plėsti, ir jau ne pirmasis kartas, kai metiniam jėgų išbandymui išsirikiuoja apie 500 žaidikų.

Tokiam renginiui reikalinga daug darbščių rankų ir organizacinės išmonės. Dėl dalyvių gausos rungtyniaujama ne po vienu stogu — reikia dairytis papildomų patalpų, ir ne retai žaidynės vykdomos keturiuose — penkiuose pastatuose (Toronte žaista septyniuose). Samdomi profesionalai teisėjai (amerikiečiai ar kanadiečiai) — jiem sumokama daugiau kaip tūkstantis dolerių.

Nuo 1950 žaidynės, keičiant vietoves, vyko penkiuose miestuose: Chicagoj, Clevelande, Detroite, New Yorke ir Toronte.

Gegužės 8-9 Toronte ir buvo toks sudėtingas, šakotas renginys. Sutelktinis Kanados sporto apygardos, Toronto Vyčio ir Toronto Aušros darbas pavyko, patalpos buvo tinkamos (naujai pastatytų mokyklų salės), o sekmadienį susirinkta į neseniai baigtą sportinės architektūros puošmeną — Etobicoke Olympium.

Žaidynių programoj nuskamba tokie Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos (ŠALFASS) valdybos žodžiai: "Mūsų aiškus ir tvirtas linkėjimas, kad ši tradicinė žaidynių grandinė kasmet ilgėtų, stiprėtų ir jungtų Š. Amerikos lietuviškąjį jaunimą į didžią sportinę šeimą".

Ilgametė patirtis parodė, jog sportinis judėjimas neblėsta, išlygina nesąskambius ir metinėse žaidynėse įrodo savo gajumą. Šiemet Toronte rungtyniavo 39 krepšinio komandos (dar du vienetai, nors užsiregistravę, aikštėj nepasirodė) ir 22 tinklinio komandos.

Bostono LPD — vėl meisteris

Vyrų A grupėj dalyvavo 6 komandos. Kadangi vyrų B gr. užsiregistravo daugiau kaip 8 penketukai (tiek leidžiama), Cicero Ateitis, 1975 žaidynėse vyrų B gr. meisteris, šiemet įkelta į vyrų A gr.

Pasekmės: Toronto Aušra — Cicero Ateitis 93-82, Chicagos Neris — Clevelando Žaibas 112-77, Bostono LPD — Toronto Aušra 151-100 (rekordinis taškų skaičius per vienerias rungtynes), Chicagos Neris — Chicagos ASK Lituanica 84-83 (ASK Lituanica pirmą kėlinį baigė savo naudai 34-45). Baigmėn iškopė Bostono LPD — Chicagos Neris. Dėl trečios vietos Toronto Aušra įveikė Chicagos ASK Lituanicą 77-76, o penktą vietą užėmė Cicero Ateitis (nugalėjo Clevelando Žaibą).

Baigminių rungtynių pirmam kėliny Chicagos Neris sužaidė pasiryžusiai ir parodė, jog savo kailio pigiai neparduos. Liko tik klausimas, ar vyrai iš Chicagos atlaikys didžiulę spartą, kurią taip sėkmingai užkūrė. Kaip komanda, Neris buvo aukštumoj, ir Bostono LPD milžinai turėjo stipriai darbuotis, kad išlaikytų pusiausvyrą.

Pasekmė daugel kartų svyruoja lyg ant svarstyklių. Neris veda 0-2, Bostonas užmeta 5-2, Neris išlygina 5-5, Bostonas persveria 9-5 ir 13-9, Neris atitaiso 15-15, veda 15-18, po to Bostono viršus 28-23, bet Neris išlygina 28-28. Vėliau Bostonas tempia iki 41-35, tačiau Neris suspindi devyniais taškais ir pirmauja 43-44, 48-52 ir 50-53. Bostonas atsitiesia 53-53, dar porą kartų lygiosios: 57-57, 59-59 ir kėlinį Bostonas nulemia 61-59.

Po pertraukos Neris perima iniciatyvą, veda 67-73 ir 74-79. Bostonui nevyksta mėtyti, daro žingsnius, paskui susistyguoja ir persveria 80-79. Susižeidžia Neries A. Butkus; Neris vėl lipa ant kulnų 83-86, bet neilgam. Žaidimas ne toks spartus, ir Neries vyrai rodo nuovargio žymių. Bostonas turi pajėgesnių pakaitų — 1975 meisteris pakeliui į naują pergalę. Lieka 7 minutės ir Bostonas veda 95-85. 5 min. prieš pabaigą už baudas išeina R. Butkus, nuostabiai žaidęs pirmam kėliny, kai susmaigstė 29 taškus Neries naudai. Daugiau nėra galvosūkio — Bostono LPD laimi 107-94.

Taškai: **Bostono LPD:** Ambrose 36, Minishak 20, Ketvirtis 16, Baškauskas 13, Boutin 12, Minkwitz 6, Adams 2, Gineitis 2, A. Baika, R. Baika, Jungaitis; **Chicagos Neris:** R. Butkus 33, Jesevičius 16, Stankūnas 15, Dagys 12, A. Butkus 6, Vaitkus 6, Jankauskas 4, Moore 2, Picarillo.

Bostono LPD (treneris A. Skabeikis) 1973 žaidynėse turėjo pasitenkinti ketvirtąja vieta, 1974 antroj vietoj (pralaimėjo prieš New Yorko LAK), o 1975 ir 1976 — meisteris. Chicagos Neris (treneris Z. Sadauskas) paskutinį kartą meisteriu buvo 1971, o prieš tai buvo laimėję 5 kartus.

-o-

Vyrų B gr. 8 penketukai. Pasekmės: Hamiltono Kovas — Londono Tauras 74-28, Toronto Aušra — Chicagos ASK Lituanica 47-46, Toronto Vytis — Detroito Kovas 79-63, New Yorko LAK — Rochesterio Sakalas 64-39. Toliau Hamiltono Kovas nugalėjo Toronto Aušrą 82-66 ir Toronto Vytis laimėjo prieš New Yorko LAK 89-50. Baigmėj Hamiltono Kovas įveikė Toronto Vytį 87-54. Trečią vietą užėmė Toronto Aušra (be rungtynių prieš New Yorko LAK).

New Yorko LAK komandai nugalėti Rochesterio Sakalą 64-39 pagelbėjo jaunių B kl. treneris Torney — jis įmetė 22 tšk. Kiti pergalės taškai: Vytuvis 16, Krulikas 10, V. Mikalauskas 7, Balkus 4, Krivickas 2, Zikaras 2, Landsbergis.

Jaunųjų krepšinis

Jaunių ir jaunučių krepšinis buvo įdomus — eilė brandžių penketukų, prieauglis šaunus ir turi ateitį.

Jaunių A kl. 8 komandos. Pasekmės: Chicagos ASK Lituanica — Clevelando Žaibas 65-44, Toronto Aušra — Detroito Kovas 96-30, Hamiltono Kovas — New Yorko LAK 67-49, Chicagos Neris — Toronto Vytis 83-47. Pusiaubaigmėj Chicagos ASK Lituanica nugalėjo Toronto Aušrą 60-51, o Chicagos Neris įveikė Hamiltono Kovą 78-61. Dėl trečios vietos Toronto Aušra laimėjo prieš Hamiltono Kovą 98-70. Baigmėj Chicagos Neris nugalėjo Chicagos ASK Lituanicą 61-48. Taškai: **Chicagos Neris:** Stankūnas 25, Butkus 14, Picarillo 13, Moore 9; **Chicagos ASK Lituanica:** Bliūdžius 12, Lietuvninkas 12, Juozaitis 11, Vailokaitis 8, Ambutas 5.

Paguodos pusėj Clevelando Žaibas nugalėjo Detroito Kovą 72-49 ir Toronto Vytis įveikė New Yorko LAK 55-40, po to Clevelando Žaibas laimėjo prieš Toronto Vytį 72-55 ir užėmė 5 vietą.

Jaunių B kl. 8 komandos. Pasekmės: Chicagos ASK Lituanica — Clevelando Žaibas 43-34, New Yorko LAK be žaidimo užskaityta pergalė prieš Toronto Vytį 2-0, Toronto Aušra — Bostono Grandis 65-29, Chicagos Neris — Detroito Kovas 47-15. Pusiaubaigmėj New Yorko LAK patenkino savo ambiciją ir nugalėjo Chicagos ASK Lituanicą 55-46. Taškai: **New Yorko LAK:** Šimkus 20, Birutis 11, Gvildys 10, Česnavičius 4, T. Lora 4, Naronis 4, Matulaitis 2, Janušas; **Chicagos ASK Lituanica:** V. Kleiza 18, Bikulčius 6, R. Kleiza 6, Lietuvninkas 6, Raudys 6, Skrebys 4. Kitose pusiaubaigmės rungtynėse Chicagos Neris įveikė Toronto Aušrą 77-54. Dėl trečios vietos Toronto Aušra nugalėjo Chicagos ASK Lituanicą 59-53.

Baigmėj Chicagos Neris po geros kovos laimėjo prieš New Yorko LAK 47-44. Taškais daugiausia vedė Neris, NY tik porą kartų buvo persvėręs 2-4 ir 33-34, nors dažnai Neries kapitalą buvo nudildęs iki vieno taško. Kai buvo likę 5 minutės žaisti, Neris vedė 41-40, bet tada trimis baudom stuktelėjo iki 44-40 ir NY galėjo pasekmę tik gražinti.

Taškai: **Chicagos Neris:** Sekmakas 16, Dachota 14, Jeningas 8, Saliklis 4, Žiupsnys 4, Florak 1, Balzaras, Bobelis, Deveikis, Martinkus, Matuzevičius; **New Yorko LAK:** Birutis 19, Matulaitis 9 (7 tšk. iš baudų), Šimkus 8, Gvildys 6, Naronis 2, T. Lora, Česnavičius, Janušas.

NY LAK treneris Patrick Torney sako, kad jo auklėtiniai pralaimėjo puikiai komandai ir dėl to nėra ko rausti. NY sužaidė gerai, bet to neužteko pergalei, nes įvėlė klaidų, kurios buvo lemtingos. Gynyboj itin stipriai pasireiškė Gvildys ir T. Lora.

Jaunučių C kl. 8 penketukai. Pasekmės: Toronto Aušra be žaidimo prieš Chicagos ASK Lituanicą 2-0, Bostono Grandis — Clevelando Žaibas 35-32, New Yorko LAK — Toronto Vytis 42-20 (NY LAK taškai: Krivickas 17, Gvildys 15, Milukas 6, Didžbalis 2, Janušas 2), Chicagos Neris — Detroito Kovas 57-26. Pusiaubaigmėj Bostono Grandis nugalėjo Toronto Aušrą 46-14 ir Chicagos Neris įveikė New Yorko LAK 56-25. Trečią vietą užėmė Toronto Aušra (be rungtynių prieš New Yorko LAK), o baigmėj Chicagos Neris rekordine pasekme supylė Bostono Grandį 103-30.

Mergaičių A kl. krepšinį laimėjo Toronto Vytis (nugalėjo New Yorko LAK 42-10 ir Toronto Aušrą 25-21). Antroj vietoj Toronto Aušra (nugalėjo New Yorko LAK 22-14).

Kaip su tinkliniu?

Viena iš pajėgiųjų moterų tinklinio komandų, Chicagos Neris, pranešė, kad į žaidynes neatvyks. Cicero Vėtra taip pat suabejojo, ar verta jai važiuoti ir žaisti vienerias rungtynes prieš Clevelando Žaibą. Dėl to nutarta viena moterų grupė, kur pirmam rate kiekviena komanda žais su kiekviena (po vieną setą), po to pirmosios dvi rungsis dėl A gr. meisterystės, o kitos kovos dėl B gr. vietų.

Atrodo, jog tinklinis, bent Vidurinių vakarų apygardoj, neišbrenda iš sunkumų. Buvo nesusipratimų 1975 žaidynėse — randas liko ir šiemet. Šiaip ar taip, tinklinio varžybos pravestos. Kaip ir laukta, moterų gr. stipriausiai pasirodė Cicero Vėtra ir Clevelando Žaibas (beje, Žaibo sudėtis pasikeitusi). Vyrų gr. atėjo eilė Rytams — Vytauto Eikino vadovaujama Bostono Grandis iškilo į pirmaujančius vienetus.

Nors tinkliniu susidomėjimas nemažas, bet daug šešetukų, kurie pasirodė žaidynėse, dar turi smarkiai padirbėti, kol pasieks gero lygio. Tinklinio specialistai Zigmas Žiupsnys iš Chicagos ir Algirdas Bielskus iš Clevelando sutaria, kad mūsų lygis dabar yra kritęs.

Vyrų gr. (4 komandos) meisteris Bostono Grandis, 2. Clevelando Žaibas. **Jaunių A kl.** (2 komandos) 1. Chicagos Neris, 2. Toronto Aušra.

Moterų A gr. meisteris Cicero Vėtra, 2. Clevelando Žaibas. **Moterų B gr.** 1. Toronto Aušra, 2. Hamiltono Kovas. Iš viso moterų gr. užregistruotos 7 komandos (Clevelando Žaibo II išimta).

Mergaičių A kl. (5 komandos) 1. Chicagos Žara, 2. Cicero Vėtra, **Mergaičių B kl.** (4 komandos) 1. Chicagos Žara, 2. New Yorko LAK.

-o-

Oficiali žaidynių dalis buvo gegužės 9 prieš vyrų A gr. baigmines krepšinio rungtynes. Vadovavo K. Baronas iš Hamiltono. Tautiniais drabužiais apsirengęs jaunimas įnešė Kanados ir Lietuvos vėliavas, nuskambėjo himnai. K. Baronas painformavo apie žaidynes ir pakvietė jau žinomus laimėtojus, kurie išsirikiavo salėj. Vėliau tautiniais drabužiais apsirengę mergaitės jiem užkabino medalius. T. Augustinas Simanavičius, OFM, sukalbėjo invokaciją, sveikino Kanados LB Toronto apylinkės pirmininkas Vyt. Bireta, ŠALFASS centro valdybos pirmininkas P. Berneckas, žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas L. Baziliauskas. Žiūrovai ilgai plojo už pavykusias žaidynes.

K. Čerkeliūnas

New Yorko Lietuvių Atletų Klubo vyrų krepšinio komanda — Rytų apygardos meisteris 1976. Klūpo (iš k.): P. Torney, A. Vytuvis, E. Karmazinas, R. Krulikas; stovi: J. Landsbergis, V. Mikalauskas, R. Balkus, Š. Zikaras, S. Skeivys. Nuotr. J. DiFabio

PHILADELPHIA, PA.

Aušrinės jaunimo vakaras

Jau beveik metai Philadelphijos jaunimas ruošiasi dalyvauti penktojoj tautinių šokių šventėj. Kelis kartus per savaitę 23 jaunuoliai ir mokytoja Marija Radikienė suvažiuoja iš įvairių Philadelphijos ir pietinės New Jersey kampų mokytis tautinių šokių šventės repertuaro.

Gegužės 22 įvyks tautinių šokių grupės krikštynos Aušrinės vardu. B. Valašinienė, lietuviškų darbų rėmėja, ir K. Cheledinas, Liberty Federal Savings and Loan Association prezidentas, buvo pakviesti būti jaunimo grupės krikšto tėvais. Ši neįprasta "šventė" įvyks per Aušrinės jaunimo vakarą, kurį ruošia Aušrinės tėvų komitetas. Tuo būdu norima sutelkti lėšų šokėjam nuskraidinti į Chicagą. Tėvų komitetą sudaro: Vytautas Sušinskas, pirm., S. Bagdonavičienė, V. Makarauskienė ir V. Starkienė.

Vakaras įvyks gegužės 22, šeštadienį 7 val. vak., Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave. Programą atliks pati Aušrinė, akordeonu palydint Jonui Puodžiūnui, Vilties choras, diriguojamas Leono Kaulinio, pianistė Danutė Stankutė ir New Jersey moterų kvintetas Vilija, vadovaujamas Liudo Stuko. Pasigrožėjus grakščiais šokiais ir gražiomis dainomis, bus galima pasilinksminti prie gero orkestro muzikos, pasivaišinti skaniu maistu ir atsigaivinti prie baro. Įėjimas — 5 dol. suaugusiem ir 2 dol. studentam. Bus galima įsigyti bilietus prie durų.

Kviečiam visus praleisti šeštadienio vakarą draugų tarpe ir tuo paremti Aušrinės tautinių šokių grupę.

Gintarė Gečytė

NASHUA, N.H.

Šv. Juozapo draugija minėjo savo globėjo dieną

Čia veikia Šv. Juozapo draugija, kuri yra senosios Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 65-tos kuopos palikuonis. Nariai kasmet mini šv. Juozapo dieną ir suruošia komunijos pusryčius, kurie ir šiemet praėjo sėkmingai, kaip ir pernai. Mokestį už šiuos metus užsimokėjo 40 narių. Pusryčius paruošė draugijos vicepirmininkas Stasys Jasalavičius, kuriam talkino šeimininkės Julė Grauslienė, Virginija Jasalavičiūtė, Jenny Wollen ir Lilija Kubilienė. Rytą aukotos mišios už gyvus ir mirusius draugijos narius. Jų metu panelė Stanley, specialiai pakviesta, grojo vargonais, o solistas Stasys Maverick giedojo "Pulkim ant kelių" ir "Giesmę šv. Juozapui". Po mišių visa bažnyčia sugiedojo Lietuvos himną.

Susirinkimas į valdybą šiem metam pirmininku išrinko Kazį Grauslį, vicepirmininku Stasį Jasalavičių, sekretorium Vytautą Širvydą, iždininku Juozą Kubilių.

Buvo loterija, davusi 36 dol. pelno, kurį nutarta paaukoti mūsų spaudai ir radijui: 10 dol. Darbininkui ir po 10 dol. Minkaus bei Viščinio radijo valandėlėm.

UKRAINIEČIŲ LAISVĖS MANIFESTACIJA

Long Island, N.Y., gegužės 8 ukrainiečiai savo didžiulėj salėj Uniondale mieste buvo suruošę laisvės manifestaciją, kurioj pagrindinę kalbą pasakė senatorius James L. Buckley.

Savo kalboj senatorius palietė Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos santykius, žmogaus teisių Sovietuose paneigimą ir Helsinkio detente aktą. Šį aktą senatorius pasmerkė, nes jis labiau ginąs sovietų, o ne kitų interesus. Būdinga tai, kad Buckley daug kalbėjo apie lietuvius, paminėdamas Vliko pirmininko dr. Kęstučio Valiūno žygius Helsinky ir jo tenai suėmimą. Pabrėžė ir tai, kad jis, Buckley, prisidėjo prie dr. Valiūno ir kitų baltų iš arešto paleidimo.

Toliau senatorius susirinkusiem ukrainiečiam pasakė, kad senate jis visados remiąs pavergtųjų tautų išsilaisvinimo klausimą.

Senatoriui savo kalbą baigus, buvo pakviestas tarti žodį ir Vliko tarybos narys bei Batuno vykdomasis pirmininkas Kęstutis Miklas. Jis klausytojam nušvietė Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtį sovietinėj okupacijoj. Drauge iškėlė klausimą, kad kova prieš Sovietų sąjungą būtų efektingesnė, jei būtų ji vedama sutartinai laisvojo pasaulio tautų. Dar kalbėjo ukrainiečių bendruomenės vadovai ir Long Island estų bendruomenės atstovas Allan Pensa. (Elta)

V. Vokietijos laikraščių streikas užsibaigė

Kaip jau buvo rašyta Darbininke gegužės 7, dėl spaustuvių darbininkų streiko nuo balandžio 28 V. Vokietija liko be pagrindinių laikraščių.

Streiko priežastimi buvo darbininkų reikalavimas pakelti atlyginimus 9 proc. Darbdaviai iš karto pasiūlė tik 5,4 proc., o gegužės 6 pakėlė ligi 5,9, tačiau profesinių sąjungų federacija "Druck und Papier" pasiūlymo nepriėmė ir derybos nutrūko.

Hesseno provincijos prityrusiam vyriausybės nariui tarpininkaujant, pavyko sušaukti naują posėdį Mainzo mieste ir po 20 valandų intensyvių derybų darbininkų delegacija priėmė 6,9 proc. atlyginimų pakėlimą. Tuo streikas užsibaigė.

Dvi savaites trukęs streikas vokiečių laikraščių leidyklom paliko gilias žymes. Kai kurie laikraščiai jau galvoja susijungti, o kiti net visai užsidaryti. jpl

Anglijoj sustreikavo žurnalistai

Daily Telegraph, vienas iš Anglijos didžiųjų dienraščių, spausdinamas Londone ir Manchesteryje, turįs 1,350,000 tiražo, taupymo sumetimais redakcijoj įvedė eilę patobulinimų, dėl kurių 42 žurnalistai buvo atleisti. Likusieji 220 jų kolegų solidarizuodami atsisakė dirbti. Leidykla nusileido ir suspenduotuosius priėmė atgal, tačiau atsisakė mokėti už sugaištą laiką. Laikraštis išeina, bet ginčas dar nesibaigė. jpl

Inž. K. Daugėla per K. Grauslį pateikė susirinkimui dailų albumėlį, sudarytą iš Vasario 16 minėjimo nuotraukų. Nariai su dėmesiu jį vartė. Albumėlį p. Daugėla, kuris yra prityręs fotografas, įteikė Balfo skyriui, ruošusiam Vasario 16 minėjimą.

Kor.

HARTFORD, CONN.

Nepaprastas susirinkimas

Amerikos Lietuvių Piliečių klubo narių susirinkimas įvyko pereitą sekmadienį, 2 val. Narių atvyko tiek mažai, kad vos užteko susirinkimo teisėtumui. S. Baltauskas, einąs klubo pirmininko pareigas, vadovavo susirinkimui. Svarstymui pateikti svarbiausi klausimai: dabartinių klubo įstatų pakeitimas, šėrų išleidimas, Grove Hill parko pardavimas.

Pirmininkavęs klubo nariam pristatė ir dabartinę klubo blogą finansinę padėtį: neapmokėta už patalpų šildymą, neturima pinigų sumokėti verslo ir namo mokesčiam, turima skolos. Keistoka, kad klubas neturi rinkto valdybos pirmininko, neturi ir nuolatinio klubo šeimininko.

Svarbiausias susirinkimo svarstymas buvo klubo įstatų pakeitimas, bet valdyba pakeitimo projekto neturėjo. Vyko tik klausimai, bet ne sklandus papunkčiui svarstymas. Susirinkimas nutarė įstatus pakeisti ir klubą pavadinti Lietuvių Namų vardu. Pramatoma nauju vardu išleisti šėrus po 50 ir 100 dol. Įstatam pakeisti ir suderinti nutarta samdyti advokatą. Grove Hill parko nutarta neparduoti.

Dabartinio klubo patalpos turi: pirmame aukšte su 100 asm. vieta, virtuvę, dvi atskiras mažas sales, antrame aukšte yra virtuvė ir salė apie šimtinei asmenų, trečiame aukšte yra 400 vietų salė su scena. Visom patalpom turimas tinkamas inventorius.

Hartfordo mieste ir jo apylinkėse nuo seno yra apsigyvenę daug lietuvių. Šiuo metu kolonija yra stipri ir čia puikiai veikia Lietuvių Bendruomenės apylinkė, Ramovėnai, Moterų Federacijos klubas, lietuvių jaunimo akademinis klubas ir daug kitų organizacijų. Visos organizacijos įvairiomis progomis naudojasi klubo patalpomis, ir visiem aišku, kad tik šio klubo patalpos palaiko lietuvių kultūrinių organizacijų buvimą.

Pakeitus įstatus ir klubą pavadinus Lietuvių Namais, būtų praktiška, kad visos organizacijos sudarytų sambūrį, kuris eitų šiem namam į vispusišką talką, nes yra pavojus sulaukti klubo bankroto.

Hartfordo lietuviai kviečiami Lietuvių Namus laikyti savais namais ir įsipareigoti juos išlaikyti savo darbu ir pinigu. Tik tada tie namai nežus, bet bus visų lietuvių pasididžiavimas.

Alfonsas Burneika

BONNIE BRAE

EDUCATIONAL-VOCATIONAL TREATMENT CENTER

Our program focuses on the growth of our young people to increase their knowledge about self, others and the realities of a democratic society.

Our goal is to return young people to their families and communities with a greater feeling of self worth, a sensitivity to others and direction for his life.

BONNIE BRAE
Valley Road
Millington, N.J. 07946
201-647-0800

Mrs. Ruth E. Walsh, Executive Director
Michael J. Wiernasz, ACSW, Program Director

The Alpine Slide

OPENING JULY OF '76
AT Attitash

LONGEST SLIDE IN THE WORLD

In the heart of White Mountain vacation country, Attitash offers excitement and fun with the **ALPINE SLIDE.** You're in the driver's seat and in complete control. Accelerate or slow down as you safely descend the mountain through woods and over ski trails. No special skills required. The **ALPINE SLIDE** combines a scenic skylift ride with a thrilling mile long descent — fun for the entire family.

Tear out and mail in ad and receive full color brochure and FREE $2.25 ticket for a ride anytime during the '76 season. ATTITASH, Bartlett, N.H. (603) 374-2369

Mail to:
Attitash, Bartlett, N.H. 03812

FREE $2.25 TICKET

NAME .....
ADDRESS .....
City .....

JAMES WHITE
FLOOR WAXING —
FOR HOMES AND OFFICES
CALL 516 623-2280
WE TAKE PRIDE IN OUR WORK

HOUSEKEEPER
Ieškomašeimininkė. Atskiras kambarys, televizija, vonia. Great Necke gražūs namai su baseinu. Du mokyklinio amžiaus vaikai. Geras atlyginimas. Reikia mokėti angliškai. Referencijos. Dėl pasimatymo skambinti (516) 487-4372

J & S KITCHEN CABINETS
COMPLETE KITCHENS REMODELED
INCLUDING PANELING, DROP CEILINGS,
COUNTER TOPS, PLUMBING
COMPLETE SERVICE AT LOW PRICES
(212) 848-9063

DON'T READ THIS AD
unless you wish to sell your diamonds, gold, estates for the highest prevailing prices to a private individual. Can't come to my office in Plainview? I'll visit you. Call anytime includes evenings & Sunday. Mr. Jerold 516 433-4124.

PAINTING & CARPENTRY
Large & Small; All Type, Interior-Exterior Quality Workmanship Bldg. Landlord Special Rates Also Commercial Residents Reasonable Rates Free Estimates Call VINCENT BRONX, N. Y. (212) OL 4-0857

DELTA TERMITE CONTROL
FREE INSPECTION — NO OBLIGATION
ANY PROBLEM ANY AREA TREATED $79.95
UP TO 10 LINULAR FT. 212 994-3884 516 249-3127

Dimitris painting
Interior and Exterior
Private & Commercial
$25 per Room & $3 per Window
CALL 335-6508 AFTER 4 PM

NICK'S GENERAL HANDYMAN
Painting & Wallpapering, Light Plumbing Locks Installed. Free Estimates Call (212) 835-1347

SH. BAY AREA. Builders. Custom Home Buyers, Investors! Beaut. Parcel nr. Shore Pkwy. Comp. Package Avail. for 2 new 2 Fam. & Bsmt. semidet. brk. homes. Ready to Build, Turtel, 212 646-3241.

H & R LAWN
MOWER SERVICE
643 SAWMILL RIVER ROAD
ARDSLEY, N.Y.
CALL (914) 693-2300 ASK FOR RALPH

CAMP BLAZING TRAIL
DENMARK, MAINE
GIRLS 10-17 JULY 5 — AUG. 30
WRITE: 140 CLARENDON ST. BOSTON, MASS 02116 TELEPHONE: 617 536-7940 EXT. 15

HOUSE OF SERENA
Stairway to Sobriety
WE REHABILITATE ALCOHOLICS CALL 914 MA 8-9823 MR. JOSEPH LO PICCOLO DIRECTOR

(516) 872-0091 (516) 872-0016
"FREE ESTIMATE"
MR. TREE
TREE REMOVAL LANDSCAPING PRUNING
STUMP REMOVAL TOPPING MOVING CLEAN UPS
BUT NOT YOUR POCKETS
LICENSED INSURED

FRANCINE'S BRIDALS
WE HAVE EVERYTHING FOR THE BRIDE AND BRIDES MOTHER LATEST FASHIONS AT DISCOUNT PRICES
404 MAIN STREET CENTER MORICHES, L.I.
CALL (516) 878-2324

NANTUCKET ISLAND, MASS.
Our dream house until tuition costs put us out of the ball game. 4 Bedroom Cape with a little contemporary pizzaz. Close to beaches, golf course and riding trails. Need some finishing but could be accomplished quickly. Asking price $75,000. Call collect: (617) 758-4259.

MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE, OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

TERMITE KING
EXTERMINATING INC.
SERVING BKLYN, STATEN ISLAND AND QUEENS AREA HOMES COMMERCIAL & INDUSTRIAL PLACES WE TAKE PRIDE IN OUR WORK
CALL 439-8400 MR. GEORGE NELSON

WEAVER'S STORE
YARNS FOR
WEAVING, KNITTING,
CROCHETING
AND ACCESSORIES
SPECIALIZING IN
CAMP ASSORTMENTS
271 AUBURN STREET
NEWTOWN, MASS. 02166
(617) 965-4089

TALLY-HO MOBILE HOME ESTATES
ADULT RETIREMENT COMMUNITY
QUALITY DIGNIFIED LIVING TODAY
RT 22 DOVER PLAINS, NY 12522
(914) 877-3776

JOE'S PAINTING
$20 A ROOM
INTERIOR & EXTERIOR
CALL 638-1011

LAKESIDE INN
MOTEL & RESTAURANT
EDGEMERE ST., MONTAUK, N.Y.
ON BEAUTIFUL FORT POND LAKE

- ★ Superb Dining Room
- ★ Intimate Cocktail Lounge
- ★ Spacious Accommodations
- ★ Efficiency Apartments
- ★ Fabulous Fishing
- ★ All the Salty Sports
- ★ Swimming Pool, Sunning Patio

THE COMPLETE VACATION RESORT
Call or Write for Free Brochure C.
EDGEMERE ST., MONTAUK, N.Y. 11954
Phone 516-668-5630

The DAUGHTERS OF ST. PAUL are
Contemplative-Active Sisters

Totally dedicated to God's glory and the evangelization of all people, these Sisters spread God's Word through the Media of Communication: press, movies, radio, slides, cassettes, etc.

Age limit: 14-26

DAUGHTERS OF ST. PAUL
50 St. Paul's Avenue
Jamaica Plain, Boston, Mass. 02130

MONTAUK'S NEWEST
ROYAL ATLANTIC
BEACH RESORT
100 UNITS DIRECTLY ON OCEAN

- Private Beach—WALK TO TOWN
- Luxurious Accommodations
- Free Continental Breakfast
- All rooms air cond., TV & Refrig.
- Golf & Tennis at Montauk Golf Club

LOW OFF SEASON RATES

PO. Box 936 C D
MONTAUK, N.Y. 11954
(516) 668-5103-5104

MERRY MERMAID
RESORT MOTEL
AT THE HEAD OF THE HARBOR

- EFFICIENCIES
- HEATED POOL PRIVATE BEACH
- AIR COND.-HEATED
- FREE TV
- WALK TO ALL FISHING
- FISHING JETTY

WELCOME
Sports Fishermen
and
Families

WRITE FOR BROCHURE Z
PHONE 516 668-2261 WEST LAKE DRIVE,
MONTAUK HARBOR, N.Y.

LAKE WALLENPAUPACK AREA
SAFARI CAMPGROUND
In the Heart of the Big
Lake Region of the Poconos
OPEN YEAR ROUND

- Heated swimming pool
- Square Dancing Sat. nights during summer

2 miles west of junction of U.S. 6 on Rt. 590 west — 1 mile in off Rt 590.
I-84 take Rt. 191 to Rt 590 east—10 miles from Hamlin —1 mile in off Rt. 590.
STAR RT 1, BOX 113, Hawley, PA 18428
PHONE: (717) 226-3317

FERRY BOAT CAMPSITES
Historical Ferry—150 Years in Operation
Camping—Boating—Fishing
Quiet and Peaceful
On the Scenic Susquehanna River
Ph: (717) 444-3200
2 MI. S. ON US HWY. 11 & 15
LIVERPOOL, PA. 17045

Rašydamas adresą, rašyk aiškiai, neužmiršk pridėti ir "zip" numerio.

SCENIC VIEW RV PARK
TIOGA, PENNSYLVANIA. ENJOY THE FINEST VIEW IN PENNSYLVANIA COMPLETE HOOKUPS ALL SERVICES LARGE SHADED LOTS CAMP FUN AND ENTERTAINMENT FOR THE ENTIRE FAMILY WEST OF TIOGA 4 MILES OFF STATE HWY. 287 (717) 835-5727 UNDER CONSTRUCTION AT INSPECTION 6-11-75

FOREST GLEN INN
IN THE WHITE MTS.
Modern Inn away from traffic, close to town. Mountain scenery surrounds us. Tile bath, color TV, telephone, swimming pools, recreation room. Lawn games on premises. Golf, tennis, fishing, mountain trails, movies nearby. $110 MAP a week includes meals. Lower children's rates. Telephone (603) 356-5346. Write Box 471N North Conway, N.H. 03860.

ANNOUNCING THE FORMATION OF
THE JOE KUBERT SCHOOL OF CARTOON & GRAPHIC ART
A two year institution approved in principle by the Dept. of Education of the State of New Jersey The "telegraphic" approach to the commercial art media. Limited Enrollment. For further details write THE JOE KUBERT SCHOOL
P. O. Box 894, DOVER, N.J. 07801

All kinds of boys come to
CAMP UNION
Where they discover each other and the
ENVIRONMENT
Rate & Registration information
(617) 482-1122
Camp Dept. X
BOSTON ymc UNION
48 Boylston Street, Boston, MA 02116
ACA Accredited Camp
Boys 9-16
choice of 2-4-6-8 weeks

CAMP GOOD NEWS ON CAPE COD
Separate campus for boys & girls 6-16 42nd season, same management, 207 acres. Sports, trips, swimming, canoeing, sailing, handicrafts, tennis, tutoring. Teenage programs. Resident M.D. & R.N. We aim to build Christian character. 3 1/2 weeks $300., 7 weeks $550. Write Chaplain Wyeth Willard Box 302, Waltham, Mass. 02154. Tel. 617 893-3087.

BOOKERS REPAIR SHOP
COMPLETE AUTO REPAIRS ROAD SERVICE AND TOWING EXPERT MECHANICS N.Y. STATE INSPECTION STATION OPEN 7 DAYS A WEEK
CALL 864-9556 OR 864-8638

CATSKILL
COLD SPRING LODGE
BIG INDIAN N.Y. 12410
Housekeeping Cottages and Colonial Log Cabins Swimming Pool, Recreation Hall, Spacious Grounds, Fishing on Property Stream. Beautiful Trails for walking & Hiking. Games & Organized events for the whole family. Acom. in the Main House. Ideal Resort for Families with Children Write or Call for Free Brochure 914 254-5711

Deer Meadow Campground
(814) 927-8125 Cooksburg, Penna.
Facilities and Attractions:
600 Sites ● Electric, water, sewer hookups ● Hot showers ● Flush toilets
Dumping stations ● Tables, firewood & fire rings ● Store ● Recreation shelter ● Pavilion ● Miniature golf ● Horseshoes ● Volleyball ● Shuffleboard ● Playground ● Bicycle riding ● Swimming, riding stables nearby ● Hiking & Snowmobile trails ●
Pets on leash
Barn available for dancing
Season Dates: Monday after Palm Sunday through mid-December

CAMP LAWRENCE
FOR BOYS 8-15
BEAR ISLAND
LAKE WINNIPESAUKEE, N.H.
FAMILY CAMP
AUG. 29-SEPT. 6
CAMPING FOR THE ENTIRE FAMILY
BEAR ISLAND
LAKE WINNIPESAUKFE, N.H.
LAWRENCE YMCA
40 LAWRENCE ST.
LAWRENCE, MASS. 01840
617-686-6191

Hidden Acres
CAMPING GROUNDS
RFD 2—Coatesville, Pa. 19320
Ph.: (215) 857-3990
Modern Facilities—Swimming
Laundromat—Grocery—Shaded Area
Off U.S. Hwy. 30 at State Hwy. 10 then 5 Miles East on State Hwy. 340 (signs).
20 Miles East of Lancaster—35 Miles West of Philadelphia.

VALLEY BROOK
School of Horsemanship
Southwick, Mass.
Hunt seat equitation program for girls 8-16 Professional qualified riding masters, spacious indoor arena, hunt course, horse shows. WSI pool instruction crafts tennis 150 acres wooden trails and beautiful grounds.
3 weeks $450; 6 weeks $875 July 11 to August 21
Brochure: Priscilla Deveno College Highway, Southwick, Mass. 01077 Tel. (413) 569-3223
10TH YEAR

HILLTOP HILL MANOR
70 BOYS 70 GIRLS
COMPLETE HORSEMANSHIP PROGRAM
Separate camps on mountain lake. All land & water sports. Daily riding. Camp owned horses. Trips, horseback, canoe, pioneering, rock climbing, caving. Ages 5-16. Inclusive fee 8 wks $1075, 6 wks $800, 4 wks. $575. Fine 52 year reputaion. Accred. ACA. Phone: 607 637-5201 H.D. HILLMAN, HANCOCK, NEW YORK 13783

SUNNYBROOK
Fun . . .Frolic . . .Relax
For the entire family. Large filtered swimming pool & patio. boating, fishing at your door, lawn sports. Eve entertainment, movies. Delightful Ger.-Amer. meals. Churches. Golf nearby. $83 to $99 wkly. Bkit. & information phone or write (518) 943-3131 ERNEST BITTER, RD 1, CATSKILL 4, N.Y. 12414

SUMMER RIDING SCHOOL
FOR BOYS AND GIRLS AGES 7 TO 17
Complete program including instruction in equitation, forward seat hunters and jumpers. Stadium jumping rings. Hunt course cross country course, miles of trails indoor arena. Also olympic swimming pool, water skiing, 2 all weather tennis courts, ball sports, riflery, archery, crafts, horse shows, over night trips, cook outs, dances
Experienced Supervision
FOX HILL SCHOOL OF HORSEMANSHIP
BOX "TM" GREENFIELD PARK, N.Y. 12435
(Member AMSA & ACA) TEL.: 914 647-6717
DEPT C.D.

Plan Your Pilgrimage To...
ST. ANNE'S SHRINE
ISLE LA MOTTE, VERMONT
SITE OF VERMONT'S FIRST MASS AND FIRST SETTLEMENT—1666—
SITE OF FAMED STATUE OF CHAMPLAIN SCULPTED AT EXPO 67
OPEN MAY 15th-CLOSES OCT. 17th

On the shores of beautiful Lake Champlain
SUNDAY MASSES: 8:30, 10, 11:15 A.M.; 4:00 P.M.
Daily Mass: 11:15 A.M.
If your Society or group is planning a pilgrimage or outing, write or call St. Anne's Shrine, Isle La Motte, Vermont
PHONE: (802) 928-8284

CEE — BEE
OIL BURNER SERVICE AND INSTALLATION
COMMERCIAL INDUSTRIAL RESIDENTIAL
BOILER CLEANING AND INSTALLATION
CALL 862-9298 MR. BROWN

HILL'S THE FRIENDLY RESORT
FOR NICE PEOPLE P.O. BOX 631 CALLICOON CENTER, N.Y. 12724 TIME TO MAKE PLANS FOR DECORATION DAY WEEKEND SPEND IT WITH US! YOU'LL LIKE IT! BROCHURE AND RATES ON REQUEST WRITE OR CALL 914 482-4729

AVE MARIA GIFT SHOP
58-26 CATALPA AVENUE RIDGEWOOD, QUEENS
OPEN 7 DAYS A WEEK
WE HAVE THE FINEST OF GIFTS
CALL 366-7193 MR. JOE FINGER

E.S. PAINTING
CORNICES WINDOWS FIRESCAPES $25 PER BASKET, 2 COATS, SCAFFOLD LIC. FULLY INS. FREE EST. COMMERCIAL PRIVATE HOMES ROOFING WATERPROOFING 680-0470 OR 259-5602

SAM'S HOME IMPROVEMENT
Carpentry, Paneling & Roofing, Bathrooms, Kitchens & Attics Complete Basements Free Estimates — 212 846-3089

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

ELMWOOD FARM
For Boys and Girls 6 to 14
Real working farm, 600 acres of woodland. Horses, ponys, pets, all camp activities. Pool, trout brook. Rates, reservations, El , Vt. 05044, Maurice and Margaret Eaton, Tel. 802-333-9717.

International Gymnastics Camp
Located Belgrade Lakes, Maine
"Train with the Best"
Co - Ed Camp ***Boys accepted 1st two sessions only***

7 SESSIONS:
June 20-June 25
June 27 — July 2
July 4 - July 9
July 11 - July 16
July 18-July 23
July 25 - July 30
Aug. 1 - Aug. 6

RICK TUCKER — Director National Gymnast, NCAA champion member USA Team 1972-73-74
TOBY TOWSON — Six time national champion. Floor exercise, guest dance instructor Muriel Grossfeld School, Professional dance ompany director. Featured on ABC Wide World of Sports
RICHARD MARTIN — NCAA Champion Professional Dancer
MUSAWWIR DANCE COMPANY — Gymnastics Dance Co. N.Y. City
FOR BROCHURE WRITE OR CALL
LEE ROBERTS
257 EAST BROAD ST EAST STROUDSBURG, PA. 18301 (717) 421-8557

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Gegužės 19	779	Rugsėjo 22	779
Birželio 10 (dvi savaites)	1099	Spalio 27	745
		Lapkričio 17	679
		Gruodžio 15	679

PRAŠYKITE BROŠIŪRŲ

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

SAV. ROMAS KEZYS

Poems wanted
The NEW YORK SOCIETY OF POETS is compiling a book of poems. If you have written a poem and would like our selection committee to consider it for publication, send your poem and a self addressed stamped envelope to:
NEW YORK SOCIETY OF POETS
P.O. Box 727, Radio Station
New York, N.Y. 10019

MOUNTAIN MEADOWS LODGE
Killington, Vt. 05751
A casual friendly family Lodge
Lots to do - or just relax in a scenic mountain setting. Independent activities for kids. Great home - style cooking.
Pool - 100 acre lake - Trails
30 Thundering Brook Rd.
Killington, Vt 05751
(802) 775 - 1010

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: **dundruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth,** and restoring **natural hair color.** Using JIB you will never be **bald or** grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply $6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; **Chicago:** at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero ir 1640 W. 47th St. Chicago ; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Moterų Vienybės metiniame pavasario baliuj dainuoja solistė Vita Valikonytė-Talandienė. Jai akomponuoja Susan Deltiera. Nuotr. L. Tamošaičio

MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARIO BALIUS

Moterų Vienybės pavasario balius buvo gegužės 8 Kultūros Židiny. Svečių atsilankė 250. Salė buvo papuošta medžio šakom, dideliais dekoratyviniais žiedais. Stalai taip pat puošnūs.

Publika rinkosi gana punktualiai. Jau 7 v.v. buvo pilna svečių. Programą pradėjo Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriušienė, visus pasveikindama ir pranešdama, kad Moterų Vienybė švenčia 43 metų sukaktį. Ji pakvietė dainuoti čia dar negirdėtą solistę Vitą Valikonytę-Talandienę, atvykusią į šį koncertą iš šiaurinės New Yorko valstybės dalies. Pirmu išėjimu ji padainavo Žuvytė — Schuberto, Juoko daina iš Šikšnosparnio operetės — Johann Strausso, Vilia iš operetės Linksmoji našlė — Frank Leharo.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis.

Antru išėjimu solistė padainavo: Musetos valsą iš operos La Bohema, Puccini, Desert Song is operos Desert Song, Sigmund Romberg, Il Bacio — Bučkis — Arditi. Bisui padainavo — Na tai kas — Kavecko.

Susirgus muzikui Algirdui Kačanauskui, akomponavo **Susan Deltiera.**

Pasirinkti kūriniai buvo nelengvi. Geriausiai solistei skambėjo ištrauka iš Linksmosios našlės — Leharo.

Baigiant koncertinę dalį, Moterų Vienybės pirmininkė padėkojo visiem, kurie padėjo surengti šį pavasario balių. Pakvietė Tėv. Paulių Baltakį sukalbėti maldą. Tada jau ritosi iš virtuvės vežimėliai, ir prasidėjo vakarienė. Buvo geras patarnavimas ir gera tvarka. Vaišes ir puikius valgius parengė Vytautas Beleckas. Greit prasidėjo ir šokiai. Grojo vokiečių orkestras, dainavo vokiškas šokių daineles. Loterijon buvo leidžiama daugybė įvairių dovanų. Šokių pertraukos metu ir vyko toji loterija.

Balius buvo nuotaikingas ir gražus. **(p.j.)**

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134

Ruošiama knyga apie tautines mažumas

New Jersey Bicentennial Celebration Commission, kurios pirmininku yra buv. N.J. gubernatorius Robert B. Meyner, yra nutarusi išleisti apie N.J. esančias tautines mažumas knygą, kurioj būtų trumpai pavaizduota jų kilmės krašto istorija, jų atsiradimo JAV ir N.J. valstijoj priežastys, jų socialinis gyvenimas ir jų kultūrinis įnašas į Amerikos gyvenimą. Šios knygos vyr. redaktore ir koordinatore komisija paskyrė N.J. valstijos istorijos doktorantę Rutgers universitete Barbara Cunningham.

Kiekvienos tautinės mažumos skyriaus redaktoriumi turėjo pasirūpinti kiekviena etninė grupė. Kadangi šios komisijos ir N.J. veikiančio Ethnic Communities Congress darbuose jau kuris laikas dalyvauja LB N.J. apygarda ir N.J. Lietuvių taryba, todėl šių organizacijų atstovam teko rūpintis ir išleisimos knygos lietuvių grupę liečiančiais reikalais. Skyriui apie N.J. lietuvius parašyti buvo pakviestas daugeliui gerai pažįstamas veikėjas, Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius, universiteto profesorius ir knygų autorius dr. Jokūbas Stukas. Šiam skyriui parašyti reikalingą medžiagą surinkti sutiko LB N.J. apygardos valdybos pirm. Kazys Jankūnas. Parašytam apie lietuvius skyriui, prieš perduodant jį knygos redaktorei, peržiūrėti ir savo pastabas pateikti bus sukviesta platesnio masto lietuvių veikėjų komisija.

Šią knygą numatoma išspausdinti dar šiais JAV sukaktuviniais metais,

Visos N.J. esančios lietuvių parapijos, organizacijos, draugijos, kuopos ir klubai ir visos lietuvių įkurtos įmonės ar įstaigos yra labai prašomos iki šio termino prisiųsti K. Jankūnui, P.O. Box 95, Lodi, N.J. 07644, savo trumpas istorijas, nurodant, kada jos buvo įkurtos, kas jas įkūrė, kas buvo svarbesnieji jų veikėjai, jų dabartinių valdybos narių vardus ir pavardes ir svarbesnius atliktus darbus. Jei kurios parapijos ar organizacijos, minėdamos savo sukaktuves, yra išspausdinusios apie savo veiklą kokius nors leidinius, būtų labai gera tokio leidinio 1 egz. prisiųsti tuo pačiu adresu. Pageidaujamos ir jų gyvenimą pavaizduojančios charakteringesnės fotografijos. Tokios istorijos gali būti surašytos ir ranka, lietuvių ar anglų kalbom.

Kazys Jankūnas
LB N.J. apyg. pirmininkas

Valentinas Melinis
N.J.LT pirmininkas

BOSTONO ŽINIOS

LB Kultūros klube gegužės 8 paminėta prof. Liudviko Gedimino Rėzos 200 metų gimimo sukaktis. (Gimė 1776 sausio 9 Kuršių Neringoj). Minėjimą pradėjo klubo pirmininkas Ramūnas Kondratas. Istorikas prof. Simas Sužiedėlis kalbėjo apie Rėzos lietuviškumą, etnografas Antanas Mažiulis kalbėjo apie Rėzos tautosaką. Inž. dr. Jurgis Gimbutas rodė skaidres. Ten buvo portretai, Kuršių Neringos vaizdai. Rodomas skaidres jis ir paaiškino. Susirinkimo pabaigoj klubo pirmininkas pristatė naują pirmininką ateinantiem metam. Tas pirmininkas yra dr. Mykolas Drunga. Kondratas išbuvo dvejus metus, nes niekaip negalėjo rasti žmogaus, kuris apsiimtų pirmininkauti. Baigdamas savo darbą, Kondratas padėkojo savo valdybos nariam: poniom Špokevičienei, Šležienei ir Ritai Kapočiūtei. Tai buvo paskutinis šio sezono susirinkimas.

Bostono miestas bankrotuoja. Vaikų vežiojimas atsieina keliasdešimt milijonų dol. Mokyklom skirti pinigai išleisti, tai miesto majoras norėjo mokslo metus užbaigti gegužės 15, kad taip sutaupytų pinigų, bet teisėjas Garrity neleido.

Tautinių šokių sambūrio vakaras bus birželio 12, šeštadienį, 7 v.v. Liet. Piliečių draugijos salėj So. Bostone. Sambūriui vadovauja Ona Ivaškienė. Ši grupė rengiasi šokių šventei, kuri bus rugsėjo 5 Chicagoj. Šis vakaras ir skiriamas grupei paremti, kad ji galėtų nukeliauti į Chicagą.

Tragiškojo birželio minėjimas rengiamas birželio 12 Šv. Petro parapijos salėj So. Bostone.

Šventoji valanda ruošiama gegužės 23, sekmadienį, 3 v. popiet St. Matthias bažnyčioj, Wilson St., Marlboro, Mass. Tos bažnyčios administratoriumi yra kun. Vincas Valkavičius. Jis užkvietė Lietuvos vyčių N. Anglijos apskritį atsilankyti jo bažnyčioj ir dalyvauti šventoj valandoj, kurią jis praves lietuviškai. Bažnyčia lengvai pasiekiama iš Bostono. Reikia važiuoti Rt. 128, išvažiuoti Weston exit Route 20 iki Wilson St.

Rožančiaus pamaldos Šv. Petro parapijos bažnyčioj būna pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadienisis iš ryto prieš 7 valandos mišias parapijos salėj 7-toj gatvėj.

Vaikų pirmoji komunija įvyko gegužės 9 Šv. Petro lietuvių bažnyčioj. Mišias aukojo klebonas kun. A. Baltrušūnas. Pirmąją komuniją priėmė 34 vaikai, kuriuos paruošė Nukryžiuotojo Jėzaus seselės mokytojos.

Šv. Petro lietuvių parapijos mokyklos mokslo metai baigiami birželio 4. Tą dieną po 7 v. mišių mokiniam bus išdalinti pažymėjimai ir įteiktos stipendijos.

Birutė O. Aleksaitė iš Bostono gegužės 1 atliko meninę programą Clevelande, Ateities klube.

Stepono ir Valentinos Minkų radijo programos gegužinė įvyks rugpiūčio 8 lietuviškam Romuvos parke, Brocktone.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— **Kaunas.** Atvirose šachmatų pirmenybėse greta Lietuvos šachmatininkų dalyvavo Maskvos, Leningrado, Kaliningrado ir Talino šachmatininkai bei šachmatininkės. Šias pirmenybes antrus metus iš eilės laimėjo kaunietis A. Butnorius surinkęs 9.5 taško iš 15 galimų. Tai penktoji Butnoriaus pergalė Lietuvos pirmenybėse. Dabar jis išsikovojo teisę dalyvauti TSRS p-bių atrankiniame turnyre, kuris įvyks birželio 10-30 Rostove prie Dono. Butnoriui pirmenybių laimėjimą lėmė jo paskutinioji partija su tm Vladu Mikėnu, kuri pasibaigė lygiomis, nors po nutraukimo Mikėnas turėjo pėstininką viršaus. Sidabro medalį ir šachmatų meisterio vardą išsikovojo Butnoriaus auklėtinis P. Ragelis, pasikrovęs 9 taškus. Trečiu baigė su tiek pat taškų meisteris iš Kaliningrado O. Domenijevas. Toliau — vilnietis G. Piešina ir meisteris iš Maskvos A. Dončenka, abu po 8 taškus. Po jo — taliniėtis R. Etrukas 7.5, leningradietis Krutianskis, kaunietis K. Kaunas ir Lietuvos šachmatų veteranas tm Vladas Mikėnas, visi po 7 taškus.

Moterų pirmenybes jau aštuntą kartą laimijo vilnietė V. Kašilaitė, nors tikroji laimėtoja buvo H. Krusniauk iš Talino, pelniusi 10 taškų iš 13 galimų. Sekė V. Kaušilaitė ir rygietė S. Gaile, abi surinkusios po 9 taškus. Toliau vilnietė M. Kartonaitė su M. Rytova (Talinas) po 8.5 tš., S. Lakiūnaitė (Panevėžys) 7 tš. Viešnios rungėsi be konkurencijos, todėl aukso medalis atiteko V. Kaušilaitei, sidabro — M. Kartonaitei ir bronzos — S. Lakiūnaitei.

— **A. a. Leno Misiūno,** buv. Lietuvos ir Latvijos bokso čempiono, mirusio prieš metus Kaune (1975.III.10) vyriausias sūnus Gerardas Misiūnas, 42 m., išsikovojo šachmatuose kandidato į meistrus vardą. 1950 buvo Lietuvos jaunių ir 1953 Kauno vyrų vyrų čempijonas. Dalyvavo Lietuvos pirmenybėse. 4 metus žaidė už Lietuvos jaunių rinktinę: Leningrade, Rygoje, Taline ir Rostove. Dabar dalyvauja Kelių statybos medžiagų įmonių įstaigos šachmatų turnyre. Jo įstaiga Kauno zonos pirmenybėse laimėjo I vietą. Dalyvaus finale, kuris įvyks Vilniuj. Vien tik su jauniais šachmatininkais Kaune dabar dirba 5 treneriai.

— **Jaunių dėmesiui,** Neužmirškite, kad Rytų apygardos jaunių šachmatų varžybos įvyks Bostone gegužės 29-30. Įsirašymo terminas gegužės 22. Įsirašymus siųsti Kazio Merkio adresu: 115 G. St., So. Boston, MA 02127. Tel. (617) 268-0853. Dalyvauti galės visi RSApygardoj registruoti jauniai. Varžybos bus keturiose grupėse, gim. 1957, 1960, 1962, 1964 ir vėliau. Nugalėtojam dovanas skiria Rytų Sporto apygarda

— **Anglas Anthony S. Miles** laimėjo vasario mėn. didmeisterio vardą, kuris bus jam suteiktas ateinančiam FIDEs kongrese. Jo sėkmė išjudino ir kitus Anglijos meisterius sekti jo pėdomis. Dabar Sarajevo turnyre Jugoslavijoj atsižymėjo jaunas Anglijos meisteris William Horston, laimėdamas I vietą su 9 taškais ir pralenkęs keturis didmeistrius (jugoslavus Vukič, Matulovič, Ivkov ir bulgarą Tringov), surinkusius po 8 taškus. Vienok Harstonui šiuokart trūko pustaškio iki didmeisterio normos.

Birminghame turnyro nugalėtoju tapo kitas jaunas Anglijos meisteris Johnson Mastel, pelnęs 8 taškus iš 10 galimų. Sekė Jugoslavijos dm Domjanovič 7.5, toliau Spelman, Stean po 7 taškus, o kt. mažiau

PADĖKIME SAVO JAUNIMUI

Elizabeth, N.J.

Jau ketverius metus išgyvenusi LB NJ apygardos valdybos suorganizuota tautinių šokių grupė LIEPSNA pasiryžo dalyvauti rugsėjo 5-6 Chicagoj JAV ir Kanados LB rengiamoj tautinių šokių šventėj. Grupės šokėjų šiai šventei paruošimas jau senai pradėtas vykdyti, tačiau grupei iškyla svarbiausias rūpestis — kokiu būdu ji galėtų pasiekti Chicagą ir dalyvauti taut. šokių šventėj su kitomis mūsų jaunimo grupėmis. Apytikriai skaičiuojant, vienam šokėjui kelionė į Chicagą ir atgal lėktuvu ir pragyvenimas tenai galėtų kaštuoti iki 200 dol. Patys šokėjai yra kolegijų ar aukštesniosios mokyklos studentai, todėl nepajėgūs tokią sumą šiam reikalui išleisti. Nemaža yra ir tokių atvejų, kur net du šokėjai yra iš tos pačios šeimos, todėl jų kelionė ir tėvam sudarytų nemaža išlaidų.

Per savo veiklos laikotarpį grupė ne kartą yra šokusi beveik kiekvienoj lietuvių kolonijoj per mūsų tautines šventes ir kitokius renginius ir niekada nėra prašiusi būti už tai atlyginama. Kai kurių LB apylinkių valdybos už grupės pasirodymus skirdavo jai ir tam tikrą auką, tačiau grupė nekartą šoko ir tik už ačiū.

Norėdama sutelkti bent dalį kelionei reikalingų lėšų, grupė rengia gegužės 22, šeštadienį, 7 val. 30 min. vakarą, kurio programą atliks ji pati. Be to, bus šokiai, grojant J. Gutauskų orkestrui, veiks bufetas ir baras. Vakaras įvyks Lithuanian Liberty Hall, 269 2nd St., Elizabeth, N.J. Grupė tiki, kad kiekvienas lietuvis atsilankys į šį vakarą ir savo dalyvavimu prisidės prie grupės kelionės į Chicagą išlaidų sumažinimo. Įėjimas suaugusiems 4, o jaunimui 2 dol.

K.J.

Manto Aukštuolio eiliuota knyga "Mūsų senolių žodžiai iš anapus" vaizduoja mūsų tautos būdą, žmoniškumą ir pasaulio sampratą. 306 psl. Kaina 5 dol. Apmokėtus užsakymus siųsti adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907. (Skelb.)

Pirmą kartą taip vaizdingai aprašyta lietuvių spaudos draudimo laikotarpis

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Juozas Vaišnora
Vertė Juozas Boley

Gaunama "Darbininke". $2.00.
Kietais viršeliais $3.00.

A.A.
KUN. JONUI RAIBUŽIUI, SJ,

mirus, jo pusbroliui kun. Juozui Pragulbickui reiškiame gilią užuojautą.

Agota ir Antanas Gurskis
Birutė ir Antanas Pocius

Vilniaus operos solistui

VALENTINUI ADAMKEVIČIUI

staiga mirus, reiškiam nuoširdžią užuojautą broliui ir likusiem giminėm.

Gudeliai ir Petrikai

IŠPARDAVIMAS

E.W. DECORATORS
87-14 Jamaica Ave.
Woodhaven, N.Y. Tel. (212) 441-0057
Big sale on custom made slipcovers, draperies, bedspreads, plastic covers & window shades.
All work done on premises.
If you bring in this ad, you will save $5.00 on a sofa or 2 chair covers from our discount prices.
Closed on Saturday. Open on Sunday.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ

BOSTONO, MONTREALIO IR NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

LIEPOS 14 — $1045.00	RUGSĖJO 16 — $725.00
LIEPOS 28 — $1045.00	RUGSĖJO 30 — 726.00
RUGSEJO 1 — $925.00	GRUODŽIO 22 — $875.00

DVI NAUJOS GRUPĖS su Varšuva (4), Krokuva (2), Vilnium (5) Druskininkais (2)
Birželio 20 ir rugpiūčio 8 — kaina $1136.60

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke
REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė
Air Fares Subject to Changes and Government Approval
Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškvietimo dokumentus

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinio administracijos bendras posėdis bus gegužės 25, antradienį, 8 v.v. Kultūros Židiny.

Darbininko skaitytojam administracija praneša, kad šiomis dienomis daugelis skaitytojų buvo paprašyti sumokėti prenumeratą už 1976 metus. Daugeliui atsiliepus, administracija nespėja visiem atsakyti. Greitu laiku Darbininke bus paskelbti visi, kurie prie prenumeratos pridėjo ir auką. Atvirukais bus atsakoma tik tiem, kurie siuntė grynais pinigais (cash), o ne čekiais. Visi skaitytojai, dar neatsilyginę už 1975-76 metus, prašomi kuo greičiau atsilyginti, nes pagal pašto nuostatus administracija negali siuntinėti skolon. Šiem metam Darbininko prenumerata yra 12 dol.

LB Woodhaveno apylinkės susirinkimas šaukiamas gegužės 21, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Pradžioj bus pokalbis — Žvilgsnis į tarporganizacinį bendravimą, paskui valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai. Bus renkama ir pusė valdybos narių. Po susirinkimo kavutė ir pasilinksminimas prie lietuviškos muzikos. Apylinkės valdyba kviečia visus Woodhaveno lietuvius atsilankyti.

Ramovėnai ir birutietės gegužės 22, šeštadienį, rengia žuvusių dėl Lietuvos laisvės ir savo mirusių narių minėjimą. Ta proga 10 val. ryto pranciškonų koplyčioj bus aukojamos mišios. Po mišių visi eina į kapus mirusiųjų kapų lankyti. Grįžus iš kapinių, Kultūros Židiny bus pabendravimas ir kavutė. Visi nariai bei narės ir šauliai kviečiami dalyvauti.

Baisiojo birželio minėjimas rengiamas birželio 13, sekmadienį. Pamaldos už Sibire mirusius tremtinius bus 11 val. Maspetho lietuvių parapijos bažnyčioj. Akademija 4 v. popiet Kultūros Židiny. Kalbą pasakys Sibiro kalinė Elena Juciutė, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė. Ji atveža ir Sibiro kalinių rankdarbių parodėlę Bus galima įsigyti jos knygų ir gauti jos autografą. Šį birželio trėmimų minėjimą rengia Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Organizacijos pamaldose prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Tautos Fondas iš Amsterdam, New York gavo palikimą 1022.50 dol. Praeitų metų sąraše palikimas buvo įrašytas John Yudak vardu. Giminėm ir draugam prašant, įrašomas Jono Juodeikio vardu. Primename dar kartą naują Tautos Fondo adresą: Post Office Box 21073, Woodhaven Station, N.Y. 11421.

Pulkininkas Kazimieras Pažėmėnas netikėta mirtim mirė gegužės 6 Los Angeles, Calif. Velioniui atminti birželio 5, šeštadienį, 10:30 val. ryto už jo vėlę bus aukojamos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioj Brooklyne. Į pamaldas kviečiami Lietuvos kariuomenės karininkai, buvę Nuertingeno-Schwaebisch Gmuend mokiniai, kolegos mokytojai, draugai ir bičiuliai. Kviečia sūnėnas Petras Baltrulionis, dukterėčia Elena Andruška su šeimomis.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis gegužės 14 dalyvavo ir kalbėjo New Yorko ukrainiečių organizacijų suruoštame 200 metų JAV nepriklausomybės ir [redacted] metų nuo ukrainiečių imigracijos pradžios sukakčių minėjime. Minėjimo šventė ir mugė buvo pradėta ukrainiečių mokyklų vaikų tautiniais šokiais ir dainomis. Dalyvavo ir kalbėjo kongresmanas Mario Biaggi, New Yorko gubernatoriaus ir burmistro atstovai, ukrainiečių organizacijų vadai ir draugingų tautų atstovai.

Dail. Albino Elskaus piešinių ir vitražų paroda buvo gegužės 12-18 The National Art Club, 15 Gramercy Park, So. Manhattane.

Pabaltijo penktoji konferencija įvyks gegužės 20-23 New Yorke, Columbijos universiteto International House patalpose. Bus apie 100 paskaitų ir 5 diskusinės grupės, liečiančios Pabaltijo tautas. Paskaitininkai suvažiuoja iš viso pasaulio. Programos vadovas yra prof. R. Misiūnas. Įvairiom sekcijom vadovauja ir paskaitas skaito 20 lietuvių. Šeštadienį 7:30 v.v. Armėnų salėj Manhattane vyks iškilmingas banketas — akademinis balius, kuriam vadovauja prof. R. Šilbajoris. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti konferencijoj ir bankete. Informacijai skambinti dr. V. Vygantui 516 466-3013 arba A. Staknienei 212 523-8517.

Už a.a. Jadvygos Trimakienės vėlę, mirties metinių proga, bičiuliai užprašė mišias, kurios bus aukojamos birželio 5, šeštadienį, 10 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioj Brooklyne.

POKALBIS APIE LIETUVIŠKAS OPERAS

Gegužės 11, antradienį, 8 v.v. Kultūros Židiny įvyko Vaižganto Kultūros Klubo seminaras, kuriame dr. Jonas Lenktaitis kalbėjo apie tris naujas lietuviškas operas, kurios buvo pastatytos Chicagoj. Susipažinta su libretais, pasidalinta įspūdžiais apie pastatymus, išryškinta, kas jiem charakteringa. Buvo iškelta mintis, kad operą reikia atvežti į New Yorką. Kalbėta apie įvairias galimybes. Baigdamas pokalbį, dar prisiminė savo kelionę į Vokietiją, kur neseniai lankėsi. Visas seminaras užtruko dvi valandas. Kitas seminaras bus birželio 8, antradienį, 8 v.v. Kultūros Židinio posėdžių menėj.

Rasa Pociūtė-Jarmienė, balandžio 22 labai gerais pažymiais išlaikiusi reikalingus egzaminus Fairleigh Dickinson universitete, įsigijo magistro laipsnį iš klinikinės psichologijos. Naujoji magistrė dirba psichinėj klinikoj Perth Amboy, N.J.

Aktorius Vitalis Žukauskas gegužės 16 lankėsi Ottawoj, Kanadoj, kur dalyvavo prof. A. Ramūno-Paplausko minėjime. Gegužės pradžioj jis buvo išvykęs į Romą, kur Romos lietuviam atliko humoristinę programą.

Petras Melvidas mirė Lietuvoj. Už jo vėlę bus aukojamos mišios pranciškonų koplyčioj Brooklyne gegužės 21. Mišias užprašė velionies sesuo V. Kazlauskienė su broliu Petru.

A. a. Gediminui Šimukoniui atminti Kultūros Židiniui aukojo: po 25 dol. — Živilė ir Zenonas Juriai, Eugenijus ir Emilija Noakai, po 15 dol. — Ramutė ir Algirdas Česnavičiai, po 10 dol. — Mirga ir Donatas Šulaičiai, Ona ir Kazimieras Barauskai, Giedrė ir Jonas Stankūnai, Romas Šidlauskas, po 5 dol. — Birutė ir Antanas Bagdžiūnai, Giedrė Kulpienė. Nuoširdus ačiū.

Rūta Regina Ilgutytė, Alfonso ir Ramutės Ilgučių, Apreiškimo parapijos choro narių, duktė pakrikštyta su mišiom Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Krikšto tėvai buvo Edmundas Vaičiulis ir Danutė Mikulskytė. Krikštijo kun. St. Raila. Vargonais grojo muz. A. Kačanauskas.

Akademinis balius, rengiamas Pabaltijo studijų konferencijos proga, busgegužės 22, šeštadienį, 7:30 v.v. armėnų salėj, 34 St. ir 2nd Ave., Manhattane. Balių rengia specialus komitetas konferencijai remti.

Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopos margučių balius bus birželio 5, šeštadienį, 7 v.v. Fifi restorane, 94-25 Jamaica Ave., Woodhavene. Bus margučių parodėlė, bus ir trumpa programa, skirta Amerikos 200 metų sukakčiai paminėti. Visi kviečiami.

Dariaus Girėno minėjimas bus liepos 17 prie didvyrių paminklo Brooklyne. Pradžia 3 v. popiet.

Helen Johnson, gyvenanti Richmond Hill, daro žygių surengti lietuviškos muzikos koncertą Forest Parko muzikinėj, kur vasaros metu kiekvieną sekmadienį būna koncertai.

Aldona Dvarionaitė, pianistė, išbuvusi Amerikoj nuo spalio mėn., gegužės 12 grįžo atgal į Lenkiją, kur pastoviai gyvena.

Norwood, Mass.

Mirus Darbininko skaitytojai, T. Yučienei, jos prenumeratą perėmė duktė Mary Virginski, o jai mirus, tą pačią prenumeratą perėmė jos sesuo Ona su vyru Juozu Glebausku. Ji mum rašo: "Mes norime, kad Darbininkas mus vis lankytų. Mama skaitė, sesuo skaitė, ir dabar mes jį remsim."

MAIRONIO LITUANISTINĖJ MOKYKLOJ

Maironio lituanistinėj mokykloj mokslo metai eina į pabaigą. Baigiamieji egzaminai vyksta aštuntame skyriuje. Egzaminai prasideda gegužės 8. Vainikų dienos savaitgalį, gegužės 29, pamokų nebus. Mokslo metai baigiami birželio 5. Tą dieną mokykloj bus paskutinės pamokos, iškyla į parką. Iškilmingas mokslo metų baigimo aktas bus birželio 6, sekmadienį, Kultūros Židiny. Pradžioj bus pamaldos, paskui iškilmingas aktas, baigimo atestatų įteikimas, gerųjų mokinių apdovanojimas, vaišės.

Darbininko 60 metų jubiliejaus proga su gražiais linkėjimais prisiuntė 20 dol. sol. L. Mathews, Brooklyn, N.Y., po 10 dol. E. ir P. Legeckai, Jamaica, N.Y. ir dr. V. Vygantas, Great Neck, N.Y., 5 dol. Tėv. dr. T. Žiūraitis, OP. Už aukas ir sveikinimus dėkoja Darbininko administracija.

FEDERACIJOS SEIMELIS

Praeitą sekmadienį, gegužės 16, Angelų Karalienės parapijos patalpose, Brooklyne, įvyko metinis Lietuvių Romos Katalikų Federacijos New Yorko apskrities seimelis. Seimelio atstovai ir svečiai dalyvavo 11 val. lietuviškose mišiose ir pasiaukojime Nekalčiausiai Marijos Širdžiai.

Po pamaldų ir bendrų užkandžių salėj dr. A. Škėrys, apskrities valdybos pirmininkas, atidarė seimelį, o dvasios vadas kun. V. Pikturna sukalbėjo maldą. Tada pirmininkas prezidiuman pakvietė A. Radzivanienę, E. Kezienę ir Br. Bobelį, rezoliucijų komisijon — tėvą V. Gidžiūną, OFM, E. Šimanskienę ir K. Vainių, mandatų komisijon — S. Luką, P. Ramančionienę, P. Montvilą ir R. Kondratienę.

Seimelis, pirmasis šioj apylinkėj, paminėjo 50 metų Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimą. Sukaktis paminėta bažnyčioj kun. V. Pikturnos pamokslu ir salėj — tėvo V. Gidžiūno, OFM, paskaita.

Kun. V. Pikturna padarė pranešimą apie Tarptautinį Eucharistinį kongresą, kuris įvyks rugpiūčio 1-8, ir ragino prisidėti prie organizuojamų ekskursijų autobusais. Kun. V. Pikturna ekskursiją nori suorganizuoti rugp. 1, kad lietuviai galėtų dalyvauti atidarymo procesijoj, kur mūsų jaunimas neš lietuvišką kryžių ir plakatus: **'Mes alkstam taikos ir teisybės!"** Gera būtų nuvykti ir rugp. 7, nes tai — viso pasaulio tautybių diena. Kun. J. Pakalniškis pranešė, kad Maspethe į ekskurisiją jau užsirašė 12 asmenų.

Valdybos pranešimus padarė pirmininkas ir iždininkas. Veiklos apyskaitą žodžiu ir raštu padarė ir kitų organizacijų atstovai. Po pranešimų ir diskusijų naujam terminui buvo patvirtinta senoji LRK Federacijos New Yorko apskrities valdyba.

Mandatų komisijos pranešimu seimely dalyvavo 32 asmenys, atstovavo 40 organizacijų. Seimelis baigtas tautos himnu.

T.V.G.

Atidarant galeriją, į svečių knygą pasirašo LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis, už jo Marytė Šalinskienė. Nuotr. P. Bivainio

ŠVENTĖ GREAT NECKE

Long Islando lietuviai dalyvauja Great Necko Peninsula Bicentennial šventėj, kuri bus gegužės 23, sekmadienį. Prasideda 10 val. ryto, baigiasi 6 v.v.

Lietuvių pasirodymas vyks dviem dalim. Nuo 10 val. I. Vilgalienės pastangomis ruošiamas gintarų, tautinių audinių ir lietuviško meno stalas. Prie stalo visą dieną budės lietuvaitės su tautiniais drabužiais.

Po pietų apie 4 v. bus didysis lietuvių pasirodymas. Amerikiečių visuomenei bus pademonstruoti lietuviški tautiniai šokiai. Šoka New Yorko tautinių šokių grupė Tryptinis, vadovauja J. Matulaitienė.

Kviečiame visus lietuvius kuo gausiau dalyvauti.

L.B. Great Necko apylinkės v-ba

Bronė Macijauskas praneša, kad išnuomoja kambarius arba butus savaitėm, savaitgaliam arba visam sezonui. 310 Forman Ave., Point Pleasant Beach, N.J. 08742. Point Pleasant telef. 201 892-6415. Kearny telef. 201 998-6797.

JONO DIRSOS ĮPĖDINIAM

Neseniai Amerikoj miręs Jonas Dirsa, taipgi žinomas kaip John Dirsen, 1971 surašytu testamentu, savo turtą yra užrašęs brolio Steve Dirsen vaikam, kurių pavardės testamente pažymėtos taip: Vincas Dirsen, Paul Dirsen ir Regina Dirsen. Jų gyvenamosios vietos nenurodytos, bet iš testamento turinio atrodo, kad įpėdiniai gyvena okupuotoj Lietuvoj.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui, New Yorke: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.

MASPETH, N.Y.

Prel. Jonas Balkūnas, P.A., ilgus metus buvęs V. Atsimainymo parapijos klebonu, švenčia savo kunigystės auksinį jubiliejų gegužės 29, šeštadienį. Koncelebracinėspadėkos mišios bus aukojamos 11 val.

Vaikučių pirmoji komunija V. Atsimainymo parapijoj vyko gegužės 16 per 10 val. mišias. 15 vaikučių, gražiai seselių pranciškiečių paruošti, priėmė pirmąją komuniją. Mišias aukojo ir tai progai pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Pr. Bulovas.

Parapijos metinis bazaras bus tris pirmuosius birželio mėnesio savaitgalius: birželio 4, 5, 6; 11, 12, 13; 18, 19 ir 20. Penktadieniais ir šeštadieniais bazaras bus atidarytas 7 val. vak., o sekmadieniais — 5 val. Bazaras vyks parapijos salėj.

Pensininkė ieško New Yorko apylinkėj buto iš 3 kambarių arti autobuso ir didesnės maisto krautuvės. Skambinti po 6 val. vakarais tel. 238-4177.

Jauna lietuviška profesionalų šeima, gyvenanti Greenwich, Conn., ieško moters prižiūrėti vaiką pradedant lapkričio mėnesiu. Tel. 827-1351 arba rašyti Darbininko adm., 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Woodhavene parduodamas dviejų šeimų mūrinis namas su įrengtu rūsiu ir garažu. Namas yra 12 metų, su visais patogumais ir erdviais kambariais. Tel. 296-0564 ar 296-3809.

Ridgewoode išnuomojami du erdvūs kambariai su baldais prie gero susisiekimo. Tel. 497-5748.

ATSILIEPIMAI APIE ELENOS JUCIŪTĖS KNYGĄ

Elenos Juciūtės knyga "Pėdos mirties zonoje" turi bene didžiausią pasisekimą. Per vienerius metus išplatintos dvi laidos. Dabar štai išleista trečioji laida. Knyga gaunama pas spaudos platintojus ir Darbininko administracijoj.

Štai apie knygą rašo **A. Grišonas,** Lietuvos atstovas P. Amerikai.

"Pradėjęs ją skaityti, nenorėjau nuo jos atsitraukti, kol už verčiau josios paskutinį lapą.

Tai tikras ir pilnas lietuvių tremtinių Golgotos tragedijos aprašymas, pradedant nuo Lietuvos baigiant Sibiro tundrose, apimąs beveik visas stadijas neapsakomų kančių, ligų, badavimų, katorginių darbų, paniekinimų, begalinių tardymų su sadistiniais kankinimais, nužmoginimais, mirtimis, kainanavusių mūsų nekaltai, žiauriai iškankintai ir mažai tautai beveik trečdalį josios gyventojų.

Mano išmanymu, ši knyga angliškame vertime sukeltų nemažesnį pasipiktinimą visame pasaulyje, panašų kaip Solženicyno "Gulago Salynas".

Josios autorei kankinei Elenai Juciūtei mano giliausia pagarba ir dėkingumas už josios drąsą paskelbti viešai pasauliui visą tiesą ir tikrovę, kurią komunistai stengiasi nuslėpti visokiais būdais, o vakarų pasaulis vaizduoja nematąs dėl šventos ramybės, nes tai jų neliečia, arba tiki, kad jie išvengs panašaus likimo."

GERIAUSIA DOVANA

šeimai ir artimiesiem — K. Bielinio fondo premijuota knyga PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė ELENA JUCIŪTĖ, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net tris laidas išleido LŠST Simo Kudirkos kuopa, New Yorke. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. USA. Knygos kaina — 10 dol. (USA).

LB WOODHAVENO APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

šaukiamas geguzes 21, penktadienį, 7 val. vak. Kultūros Židiny

Pirmas darbotvarkės punktas—ŽVILGSNIS Į TARPORGANIZACINĮ BENDRAVIMĄ, be kurio dažnai nukenčia mūsų bendrieji renginiai-minėjimai, o tuo pat ir paskirų organizacijų veikla.

Visi Woodhaveno apylinkės lietuviai ir svečiai iš kitų apylinkių yra prašomi atsinešti konkrečių šiuo reikalu siūlymų ir gyvai įsijungti į svarstybas.

Kiti darbotvarkės punktai yra: apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, pusė valdybos narių ir kontrolės komisijos rinkimai ir kita.

Po susirinkimo — kavutė, baras ir pasilinksminimas, grojant lietuviškai muzikai.

Visus kviečiame — visų laukiame!

APYLINKES VALDYBA